

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Ανοιγμα σε μακρινές τουριστικές αγορές

Συγκρατημένα αισιόδοξος για την πορεία του ελληνικού τουρισμού φέτος και τη δυνατότητά του να ανακτήσει τις εισπράξεις του 2019 κατά το δυνατόν εμφανίζεται ο υπουργός Τουρισμού, Βασίλης Κικίλιας. Είπε επίσης ότι γίνεται προσπάθεια να ανοίξουν αγορές, στις οποίες η Ελλάδα ουδέποτε είχε οργανωμένη παρουσία, όπως της Ινδίας και της Νότιας Κορέας. **Σελ. 18**

ΠΑΡΑΜΕΝΙ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Κρίσιμο τριήμερο για την υπ. Εργασίας

Για ένα καθοριστικό τριήμερο κάνουν λόγο ιατρικές πηγές, αναφορικά με την κατάσταση της υγείας της υπ. Εργασίας Ζέτας Αιμιλιανίδου, η οποία παραμένει σε κατάσταση καταστολής στο νοσηλεύτηριο «Υγεία» στην Αθήνα. Με βάση το τελευταίο ιατρικό ανακοινωθέν, η κατάσταση της παραμένει κρίσιμη. Συνεχίζεται το κύμα συμπαράστασης. **Σελ. 6**

ΕΥΡΩΖΩΝΗ

Μόλις στο 2,7% η ανάπτυξη φέτος

Σημαντικά μειωμένη θα είναι η μεγένθυση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ΑΕΠ θα διογκωθεί μόλις κατά 2,7%. Όπως ανέφερε ο επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι, αναμένεται κορύφωση του πληθωρισμού το δεύτερο τρίμηνο και ακολούθως θα ξεκινήσει η διαδικασία αποκλιμάκωσης. **Σελ. 8**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Μετοχικό φλερτ τραπεζών Ελλάδας - Κύπρου

Διαφορετικοί οι λόγοι προσέγγισης της Τράπεζας Κύπρου από την Εθνική και της Ελληνικής από τη Eurobank

Σε «στενό μαρκάρισμα» έχουν μπει οι κυπριακές τράπεζες από τις ελληνικές, από αρχές του 2021. Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική, για διαφορετικούς λόγους η κάθε μία, είτε «φλερτάρουν» είτε «αρραβωνιάζονται» με ελληνικά τραπεζικά σχήματα.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος φαίνεται να είχε συζητήσεις με την Τράπεζα Κύπρου για συνεργασία, ωστόσο και οι δύο το αρνούνται με δημόσιες δηλώσεις τους, παρά το ότι συζητείται στα τραπεζικά πηγαδάκια εδώ και πολλούς μήνες. Η

Eurobank έχει μπει ήδη στην Ελληνική Τράπεζα από το καλοκαίρι του 2021 και μάλλον καλοβλέπει μετοχές άλλων μετόχων, όπως της Wargaming και της Pimco. Πιθανότερο να αποκτήσει πρώτα τις μετοχές της Wargaming. Οι τιμές και των

δύο κυπριακών τραπεζών θεωρούνται πολύ χαμηλές, άρα και θεωρούνται επενδυτικές ευκαιρίες από επενδυτές που γνωρίζουν από Banking. Η κεφαλαιοποίηση (χρηματοπιστωτική αξία) της Τράπεζας Κύπρου ανέρχεται σε 490,8 εκατ. ευρώ,

ενώ η κεφαλαιοποίηση (χρηματοπιστωτική αξία) της Ελληνικής Τράπεζας ανέρχεται σε 309,6 εκατ. ευρώ. Οι κυπριακές τράπεζες δεν έχουν κεφαλαιακό πρόβλημα, θέλουν μετοχικές συμμετοχές που θα τους ανοίξουν τους ορίζοντες. **Σελ. 4**

ΓΙΑ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Ρωσία επαναρχίζει παραγωγή του Moskvich

Η Ρωσία ετοιμάζεται να επαναφέρει στην κυκλοφορία το Moskvich και να διασώσει θέσεις εργασίας στο εργοστάσιο της Renault, μετά την αποχώρηση της αυτοκινητοβιομηχανίας από τη χώρα. Η Renault πούλησε έναντι συμβολικού τιμήματος τις δραστηριότητές της στον Δήμο Μόσχας, ο οποίος θα ξεκινήσει την παραγωγή του Moskvich στις εγκαταστάσεις της. **Σελ. 12**

ΡΩΣΙΑ

Αύξηση της ανεργίας έφεραν οι κυρώσεις

Πλήγμα στην αγορά εργασίας της Ρωσίας έχουν επιφέρει οι κυρώσεις της Δύσης στη χώρα, καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι μένουν χωρίς δουλειά εξαιτίας της αποχώρησης πολλών πολυεθνικών εταιρειών. Ρεπορτάζ της Deutsche Welle μεταδίδει τις ιστορίες νέων ανθρώπων που έχουν έρθει αντιμέτωποι με τον εμφύλινο της ανεργίας. **Σελ. 8**

ΛΟΓΩ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

Κόβουν τις «ακριβές» συνήθειες οι Έλληνες

Οι αγορές ακριβότερων τροφίμων, όπως τα βιολογικά ή τα συμπληρώματα διατροφής –οι πωλήσεις των οποίων αυξήθηκαν μέσα στην πανδημία–, τώρα κόβονται «μαχαίρι» από τους Έλληνες. Μείωση εμφανίζει και η κατάναλωση γαλακτοκομικών, ενώ και οι «αυθόρμητες αγορές» των σνακ έχουν περιοριστεί. Μειώθηκαν επίσης οι πωλήσεις κατεψυγμένων προϊόντων, λόγω της ακρίβειας. **Σελ. 19**

ΕΛΛΑΔΑ

Προκλήσεις από το τέλος του φθηνού χρήματος

Το άλμα του πληθωρισμού επισπεύδει το τέλος του φθηνού χρήματος. Η εξέλιξη αυτή φέρνει την οικονομική πολιτική, τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα αντιμέτωπους με νέες προκλήσεις. Η αναχρηματοδότηση ιδιωτικού και δημοσίου χρέους θα καταστεί ακριβότερη. Οι επιχειρήσεις θα επανεξετάσουν τα επενδυτικά σχέδιά τους και τα νοικοκυριά τις δαπάνες τους, με αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη. Ο κίνδυνος του στασιμοληθωρισμού δεν είναι αμελητέος, ακόμη και αν δεν είναι το βασικότερο σενάριο. Αναχώματα σε μια τέτοια εξέλιξη είναι η καλή πορεία του τουρισμού, τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης και η αύξηση των καταθέσεων κατά 20 δις. την τελευταία διετία. Την ίδια ώρα τινάζονται οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί. Ένας δανειολήπτης που εξυπηρετεί δάνειο, το οποίο τοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο, θα αντιμετώπισει άλλη μία επιβάρυνση στον οικογενειακό του προϋπολογισμό μέσα στο β' εξάμηνο της χρονιάς. **Σελ. 14, 15, 16**

Πράσινο για αγορές ρωσικού φυσικού αερίου

Πράσινο φως φαίνεται να δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη-μέλη για να συνεχίσουν να αγοράζουν ρωσικό αέριο. Συστήνει στις εταιρείες που αγοράζουν ρωσικό αέριο να συνοδεύουν την πληρωμή σε ευρώ (ή δολάρια) με μία ξεκάθαρη δήλωση ότι με την πληρωμή αυτή εκπληρώνεται η υποχρέωσή τους ως αγοραστές. Το άνοιγμα λογαριασμού σε ρούβλια, σημειώνεται, δεν είναι ασύμβατο με τις κυρώσεις. **Σελ. 9**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις

Η μεγάλη χρηματοοικονομική κρίση του 2008 και η κρίση χρέους της Ευρωζώνης που ακολούθησε, υπήρξαν οι μεγαλύτερες οικονομικές προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, οι συνέπειες των οποίων για να ξεπεραστούν απαιτήθηκε μια εφταετής χαμηλής ανάπτυξης, μηδενικού πληθωρισμού και επιτοκίων. Εκείνη την εποχή μάλιστα υπήρχε έντονη η ανησυχία ότι πολύ πιθανόν η οικονομία να έχει καθλωθεί σε μια παγίδα χαμηλού πληθωρισμού. Η ΕΚΤ προκειμένου να ανατρέψει την κατάσταση ξεκίνησε το 2014 μια σειρά από μη συμβατικά μέτρα εγκαθιδρύοντας δυο προγράμματα αγοράς περιουσιακών στοιχείων. Η έλευση της πανδημίας και η απότομη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας επέβαλαν νέα παρέμβαση από την ΕΚΤ εγκαθιδρύοντας ένα

νέο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων για αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης. Την ίδια ακριβώς περίοδο οι κυβερνήσεις παραχώρησαν επιδόματα για διατήρηση των θέσεων εργασίας και της ζήτησης στα προηγούμενα επίπεδα ενώ η οικονομία είχε ουσιαστικά σταματήσει. Κάπως έτσι τράφηκε το τέρας του πληθωρισμού, όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά παγκοσμίως, το οποίο σήμερα απειλεί να μας κατασπαράξει. Η παρέμβαση τόσο από νομισματικής όσο και από δημοσιονομικής πλευράς υπήρξε έντονη με αποτέλεσμα η οικονομία να επιστρέψει στα προ πανδημίας επίπεδα σε μόλις δύο χρόνια, σε αντίθεση με την προηγούμενη φορά που χρειάστηκε μια δεκαετία για να ανακάμψει η αγορά εργασίας. Η πίεση για γρήγορη ανάκαμψη σε μια περίοδο που η οικονομία

είχε ουσιαστικά σταματήσει προκάλεσε έμφραγμα στις εφοδιαστικές αλυσίδες προκαλώντας ελλείψεις και μεγάλους χρόνους παράδοσης. Η γεωπολιτική κρίση, συνέπεια της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, ανέδειξε μια νέα πραγματικότητα όπου ο πληθωρισμός και η ανάπτυξη κινούνται αποσυνδεδεμένες σε αντίθετη πορεία. Αποτέλεσμα αυτού, η ανησυχία μήπως η οικονομία περάσει σε κατάσταση στασιμοληθωρισμού μετατρέποντας έτσι παλαιότερους φόβους για παγίδα χαμηλού πληθωρισμού μια γλυκιά ανάμνηση.

Η κατάσταση απαιτεί δράση και όλοι πλέον εστιάζονται στα επόμενα βήματα νομισματικής πολιτικής. Στην Αμερική η άνοδος των επιτοκίων έχει ξεκινήσει μετά από αποφάσεις της FED ενώ σύντομα αναμένεται να ακολουθήσει και

η ΕΚΤ. Η ανησυχία έγκειται στο ότι αν γίνουν υπερβολικές κινήσεις πιθανόν η οικονομία να βουλιάξει σε βαθιά ύφεση. Σύμφωνα με τους οικονομολόγους, η πιθανότητα για ένα «soft landing» που είναι και το ζητούμενο είναι μικρή. Η ένταση των παλαιότερων αποφάσεων έχει προκαλέσει τόσο μεγάλο πρόβλημα που και σε αυτή την περίπτωση θα δούμε ακραίες αποφάσεις. Οι πιθανότητες σήμερα οι κεντρικές τράπεζες να οδηγήσουν τις οικονομίες σε ύφεση είναι πάνω από 50%. Όλα τα δεδομένα συνηγορούν στο ότι ο πληθωρισμός θα αποτελέσει το κύριο οικονομικό συστατικό των επόμενων χρόνων. Η κατάρρευση των εφοδιαστικών αλυσίδων δημιουργεί την ανάγκη δημιουργίας αποθεμάτων σε εθνικό επίπεδο, γεγονός που προκαλεί κόστος στα προς κατανάλωση προϊόντα.

Επιπρόσθετα, η ενεργειακή ανασφάλεια που βίωσε η Ευρώπη στο διάστημα της γεωπολιτικής κρίσης δημιουργεί την ανάγκη για μια «FastTrack» ενεργειακή αυτονομία με την πράσινη μετάβαση να αποτελεί μονόδρομο βάσει προηγούμενων αποφάσεων. Αυτό σίγουρα μεσοπρόθεσμα θα προκαλέσει αύξηση στις τιμές πριν να κάνουν την εμφάνισή τους τα οφέλη μακροπρόθεσμα. Τα οικονομικά δεδομένα όπως τα γνωρίσαμε όλα αυτά τα χρόνια βαίνουν προς μια ραγδαία μετατόπιση χωρίς μεγάλα περιθώρια επιστροφής στις παλιές συνήθειες. Αυτή η νέα τάξη πραγμάτων αναγκάζει όλους μας να προσαρμοστούμε τις καταναλωτικές μας συνήθειες γιατί αν αναμένουμε λύσεις από τρίτους πολύ σύντομα θα διαπιστώσουμε ότι μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν.

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΡΘΡΟ / Της ΜΕΡΟΠΗΣ ΜΟΥΣΕΩΣ

Η επίφαση αναγέννησης της Παλιάς Πόλης Λευκωσίας

Σκόνη, αέρας, η σιωπή της πλατείας και η εντυπωσιακά κακότεροπη στάση (σώματος) του υπουργού Οικονομικών της Κ.Δ. συνθέτουν το σκηνικό της μέρας που επιλέχθηκε για να ανακοινώσουν δύο υπουργοί και ένας δήμαρχος το σχέδιο κορηγιών για την αναζωογόνηση της παλιάς Λευκωσίας.

Σαφώς και δεν διαφωνώ με τη βελτίωση οποιασδήποτε πόλης, ωστόσο, αν θέλει κάποια αρχή, δημοτική ή άλλη, να αλλάξει προς το καλύτερο έναν αστικό ιστό, και δη μια ιστορική πόλη, δεν μπορεί οι παρεμβάσεις της να είναι ως «καλεξιπτωτών».

Στις 2 Μαΐου 2022, ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης, ο υπουργός Εσωτερικών Νίκος Νουρής και ο δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης επέλεξαν να σταθούν μπροστά από το ερειπωμένο, πια και προς το παρόν, σχολείο της Φανερωμένης για να ανακοινώσουν την παροχή πολεοδομικών και άλλων κινήτρων, τη διαμόρφωση σχεδίων και την επίτευξη διαδικασιών «για την ανάπτυξη της εντός των τειχών πόλης». Είναι το ίδιο σχολείο οι μαθητές του οποίου έμαθαν από τις εφημερίδες μια μέρα του Μάρτη 2021 πως το σχολείο τους θα κλείσει με το τέλος της σχολικής χρονιάς για να μεταφερθεί εκεί το Τμήμα Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Καλώς να ορίσει. Ωστόσο, ο άγαρμπος

τρόπος με τον οποίο ο ΥΠΟΙΚ επέλεξε να ανακοινώσει αυτή την αλλαγή ούτε τον τιμή, έκτοτε, ούτε ξεχνιέται. Είναι το αποτέλεσμα μιας επίφασης αναγέννησης της πόλης της Λευκωσίας. Πώς γινόταν, τότε, να ανεχόμαστε το επικείμενο της αναζωογόνησης ως αντιστάθμισμα σε μια ξεκάθαρη επιχείρηση-σκούπα;

Στο μεταξύ, στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, το κατ' ουσίαν λύκειο, είχε ανακοινωθεί ότι θα λειτουργήσει για πρώτη φορά Α' τάξη Γυμνασίου. Παρηγορούσε, μάλλον, ο υπουργός Παιδείας, τότε, πως τα παιδιά της Φανερωμένης που ξεκινούν τη φοίτησή τους στο γυμνάσιο ότι θα μπορούν να πάνε εκεί, στο σχολείο της γειτονιάς τους. Έβαλε το βέτο του με πολύ τρένη τρόπο ο Λοΐζος Σέπος, ο διευθυντής του Παγκυπρίου, λέγοντας πως σε αυτή την πολύ εκλεκτή, όπως αποδεικνύεται, Α' τάξη Γυμνασίου θα πηγαίνουν παιδιά που επιλέγουν πρακτικά μαθήματα. Και πως αυτό το σχολείο θα δώσει έμφαση στους τομείς STEM. Μ' αυτά κι αυτά, στέλνονται σε οποιοδήποτε άλλο γυμνάσιο εκτός απ' αυτό της γειτονιάς τους τα παιδιά της Φανερωμένης. Υπενθυμίζεται πως ο κ. Σέπος είχε προκαλέσει σάλο στο προηγούμενο σχολείο όπου εργαζόταν, όταν καταγγέλθηκε για εκδίωξη μαθήτριας επειδή φορούσε μαντίλα. Και αντί να απομακρυνθεί κακήν κακώς από τα σχολεία, επιβραβεύθηκε με τη διευθυντική θέση του Παγκυπρίου.

Καμιά σχέση έχουν όλα αυτά με ταξί τους. Είναι που εμείς είμαστε συνωμότες/ισες και που η χώρα προχωρεί. Είναι που εμείς την κρατάμε πίσω, ενώ οι άλλοι θα την πάρουν μπροστά. Με όποιο τίμημα. Το αντιλαμβάνομαι, γλυπτικές και περφόρμανς, οι Κύπριοι είμαστε ρατιστές και παραδόξιστοι. Τρομερά απροκατάληπτα, όπως αποδείχθηκε. Σαφώς και δεν διαφωνώ με τη βελτίωση οποιασδήποτε πόλης, ωστόσο, αν θέλει κάποια αρχή, δημοτική ή άλλη, να αλλάξει προς το καλύτερο έναν αστικό ιστό, και δη μια ιστορική πόλη, δεν μπορεί οι παρεμβάσεις της να είναι ως «καλεξιπτωτών». Δεν είναι έτσι που αλλάζουν οι πόλεις. Ούτε σε κίνητρα μπορεί να βασίζεται η βιωσιμότητά τους. Είναι πρωτίστως θέμα σεβασμού κι αυτός προς το παρόν δεν υπάρχει σε κανένα σχέδιο επικορηγής.

Η κα Μερόπη Μουσέως είναι δημοσιογράφος.

Στο πλαίσιο των εορτασμών της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων 2022 από την BPRarts Cultural Management, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου και με χρηματοδότηση από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, διοργανώνεται η έκθεση με τίτλο «Shifting identities – a tale of dissolving narratives» σε επιμέλεια του δρ. Κώστα Πράπογλου, στο Αρχοντικό του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου. Η έκθεση περιλαμβάνει site-specific έργα σύγχρονες τέχνες από έξι καλλιτέχνες των οποίων η πρακτική εμπνέεται από την υπόσταση του ίδιου του αρχοντικού του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου, εγκαθιστώντας το μοναδικό μικρο-περιβάλλον του που αναπτύσσει διαρκή διάλογο με τον άμεσο περίγυρο του εμβληματικού κτηρίου της παλιάς Λευκωσίας. Όπως μας εξηγεί ο επιμελητής δρ. Πράπογλου αυτή η έκθεση φέρνει κοντά έργα εικαστικών των οποίων η πρακτική λαμβάνει την έμπνευσή της από την υπόσταση του ίδιου του κτηρίου και την γειτονιά εντός της οποίας εντάσσεται. Στην έκθεση λαμβάνουν μέρος οι καλλιτέχνες Μαριάννα Κωνσταντή με την εγκατάσταση «Dismantled Memory» (2022), η Αριάννα Οικονόμου με το έργο της «Shapes of Water» (2022), η Αικατερίνη Γεγνοιάνη με το «To Mn Me Anomoni» (2022), η Ελίνα Ιωάννου με την εγκατάστασή της «Resistance (with terebinth tree, prickly pear cactus and doves)» (2022), η Βάνα Ντατοούλη με το έργο της «Τα Ελπίδοφώρα αγγεία» (2022) και η Belle Shafir με το έργο της «Spirit of Senses» (2022). Οι καλλιτέχνες προσκλήθηκαν να λάβουν μέρος με έργα σύγχρονες τέχνες ανταποκρινόμενα στον χώρο και στο εννοιολογικό πλαίσιο, ενισχύοντας τη μοναδικότητα του οπτικού [ή μη οπτικού] λεξιλογίου τους μέσω εγκαταστάσεων, βίντεο, λητοπιπών, γλυπτικών και περφόρμανς.

Όπως λέει ο δρ. Πράπογλου σε αυτήν την έκθεση θα διερευνηθούν πώς οι προσωπικές πραγματικότητες μπορούν να μετατραπούν σε διαπροσωπικές συνθήκες και θα αξιολογηθούν οι τρόποι με τους οποίους αυτές μπορούν να αλληλεπιδράσουν με τις αισθήσεις μας, να παίξουν με τις παρορμήσεις μας και να πυροδοτήσουν συναισθήματα: «Νοήματα που σχετίζονται με την ιδιωτική και δημόσια σφαίρα έρχονται στην επιφάνεια. Ένα τέτοιο πολυδιάστατο σκηνικό μπορεί να αποτελέσει μια πλατφόρμα περαιτέρω εννοιολογικών παραμέτρων που επίσης θα φέρουν στο προσκήνιο στοιχεία χωρικής λειτουργικότητας, κοινωνικο-πολιτικών συγκρούσεων και σχέσεων μεταξύ των φύλων». Κάθε μια από τις έξι καλλιτέχνιδες, σημειώνει ο δρ. Πράπογλου καταλαμβάνει

Στο Αρχοντικό του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου παρουσιάζεται η έκθεση «Shifting identities – a tale of dissolving narratives», με τη συμμετοχή έξι καλλιτεχνών με έργα σύγχρονες τέχνες ανταποκρινόμενα στον χώρο και στο εννοιολογικό του πλαίσιο.

μια –λιγότερο ιδιωτική– θέση στην αυλή του οικήματος, δίνοντας έμφαση σε στρώματα ιστορικότητας και μνήμης, χτίζοντας μια συλλογική προσπάθεια σε μια διαδικασία αρχειοθέτησης δυνατότητας με την ανθρώπινη ύπαρξη στην πρώτη γραμμή και ως βασικό πρωταγωνιστή της ιστορίας. «Όλα τα εκπιθέμενα έργα καταλαμβάνουν τον χώρο και τους παρακείμενους χώρους του» και η λέει πως η επιμελητική του πρόθεση είναι να δοθεί φωνή στο γυναικείο στοιχείο, τοποθετώντας το έξω από τα περιοριστικά όρια του σπιτιού, ανοίγοντας όλες τις πόρτες και απελευθερώνοντάς το για να εκπέμψει άνευ όρων το εκφραστικό και δημιουργικό του πνεύμα. Ο θεατής ενθαρρύνεται να εξερευνηθεί όλους τους χώρους του κήπου και να ανακαλύψει τα έργα τέχνης.

Ο ίδιος ο κήπος του αρχοντικού σύμφωνα με τον επιμελητή είναι ένας μοναδικός μικρόκοσμος, ο οποίος αναπτύσσει διάλογο με τον περιβάλλοντα χώρο, αναφέροντας πως στρώματα ιστορικότητας ενώνονται με στρώματα ταυτότητας ενώ, ταυτόχρονα, όλα συγκρούονται μεταξύ τους και συγκυεύονται σε ένα ενιαίο σώμα. «Ο χρόνος έχει αφήσει κι εδώ το ισχυρό αποτύπωμά του» και εξηγεί περαιτέρω: «Ένα μικρό λουτρό κρυμμένο στην άκρη της αυλής είναι ένα υψίστης σημασίας στοιχείο αυτού του ταξιδιού, ένα ταξίδι που ξεκινά μόλις οι θεατές εισέλθουν στην πύλη του αρχοντικού και ξεδιπλώνεται η διαδοχική, ενώ ακολούθου

μια διαδρομή της οποίας τα μονοπάτια συνθέτουν την ποικιλόμορφη αφήγηση της έκθεσης. «Σε συνεχή διάλογο με τα όμορα θράυσματα του αρχαίου παρελθόντος, αναδύεται το ρεπερτόριο μιας διαρκώς εξελισσόμενης πολιτικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής τροχιάς που εντάσσεται όχι μόνο στο ιστορικό πλαίσιο αυτού του τόπου αλλά και σε μια ροή συνειδήσης, δόμησης, αποδόμησης, συγκρούσης, εσωτερικής επανάστασης και πνευματικής αναγέννησης. Η χορογραφία του σύγχρονου αστικού και υπαίθριου τοπίου επαναπροσδιορίζει την αρχιτεκτονική της ίδιας της ζωής. Δημιουργεί μια κατάθεση συνθήκης όπου η ανθρώπινη κατάσταση βρίσκεται σε συνεχή μάχη με τον χρόνο και τον εαυτό της.

Τα έργα

Η εγκατάσταση «Dismantled Memory» (2022) της Μαριάννας Κωνσταντή αποτρέπει φόρο τιμής σε πινακίδες της θνηλότητας που σχετίζονται όχι μόνο με την ιστορία του κτηρίου αλλά και με το ιστορικό υπόβαθρο της περιοχής. Έχοντας συλλέξει δείγματα αποτυπωμάτων τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό του χώρου, η καλλιτέχνης παράγει μια μεγάλη σειρά από περίεργα αντικείμενα που με μαγικό τρόπο αναγεννιούνται σε νέα μεγέθη, φόρμες και υλικά.

Το έργο «Shapes of Water» (2022), αντίζει την ερμηνευτική πρακτική της Αριάννας Οικονόμου, η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Εργαστήρια urban sketch walks

Το Φανερωμένης 70, σε συνεργασία με τους καλλιτέχνες Chloe Finn, Νικολέττα Παπαμπαύλη και Μιχάλη Χαράλαμπους οργανώνει τρία εργαστήρια με τίτλο Urban Sketch Walks. Τα εργαστήρια θα λάβουν χώρα στις 21, 25 και 28 Μαΐου και θα αφορούν σε περιπάτους ζωγραφικής γύρω από την πόλη της Λευκωσίας, που θα εστιάζουν σε τρία διαφορετικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της πόλης: την αρχιτεκτονική, τους ανθρώπους, και τη φύση! Όλα τα εργαστήρια θα ξεκινήσουν από το Φανερωμένης 70 και οι ζωγραφιές που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια τους θα εκτεθούν στη βιβλιοθήκη της εκκλησίας της Φανερωμένης. Κάθε καλλιτέχνης θα μπορεί να αναλάβει έως και 15 άτομα και λόγω περιορισμένων θέσεων, παρακαλούμε όπως κάνετε κράτηση στέλνοντας μας email στο phanomenis70center1@gmail.com ή τηλεφωνώντας στο 22663320. Σάββατο, 21 Μαΐου, 09:30-12:30 & 16:30-19:30, Τετάρτη, 25 Μαΐου, 16:30-19:30, Σάββατο, 28 Μαΐου, 09:30-12:30. Ίδρυμα Φανερωμένης 70, Στοά Παπαδοπούλου, Πλατεία Φανερωμένης.

«I Love Nature» της Farah al Qasimi

Το The Island Club παρουσιάζει την ατομική έκθεση «I Love Nature» της Farah al Qasimi, η οποία περιλαμβάνει φωτογραφίες, βίντεο, και μία ταπετσαρία. Διερευνώντας τις εμφαντικές και επιμελώς επεξεργασμένες εικόνες που αφορούν σε εμπορικές αναπαραστάσεις του Παραδείσου, η έκθεση πραγματεύεται έναν κόσμο όπου το θείο

εμπορευματοποιείται, η κατανάλωση εκθειάζεται, και ο Παράδεισος είναι η υπέρτατη υπόσχεση του κεφαλαίου. Εγκαίνια 21 Μαΐου, ώρα 6:00. Διάρκεια έως 2 Ιουλίου. The Island Club, Αγορά Ανεξαρτησίας #18, Λεμεσός. Πληροφορίες τηλεφώνον 25252010, info@the-island-club.com

Παρουσίαση βιβλίου

Ο Όμιλος Φίλων Δημοτικής Βιβλιοθήκης Στροβόλου παρουσιάζει το βιβλίο «Η Αλήθεια» του συγγραφέα Νικόλα Σμυρνάκη. Το βιβλίο θα παρουσιαστεί από τον συγγραφέα, στο Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου, Αρχ. Κυπριανού 34, Στροβόλος. Παρασκευή 20 Μαΐου, ώρα 7:30 μ.μ.

Ενα ταξίδι της τζαζ μουσικής

Η Alliance Francaise de Limassol σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Κύπρου και τη χορηγία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παρουσιάζει τη μουσική παράσταση «From Paris with Jazz» την Τετάρτη, 18 Μαΐου, ώρα 8 μ.μ. στον κήπο του Τεχνόπολις 20. Η συναυλία καταπνέεται με τις συναντήσεις στη Γαλλία της περιόδου 1945 όπου σημαντικοί Αμερικάνοι συνθέτες της τζαζ (όπως Louis Armstrong, Ella Fitzgerald, Dizzy Gillespie, Miles Davis) βρήκαν καταφύγιο λόγω των φυλετικών διακρίσεων στην Αμερική και αυτό συνέτεινε στο να γνωριστούν με άλλους σπουδαίους μουσικούς (Django Reinhardt, Stéphane Grappelli κ.α) διωκόμενοι από άλλες χώρες αλλά και Γάλλους υπηκόους με κοινή γλώσσα την τζαζ μουσική.

Η συναυλία θα πραγματοποιηθεί και την Παρασκευή, 20 Μαΐου, στο Συνεργείο στη Λεμεσό. Κρατήσεις/πληροφορίες: 25877784 (για Λεμεσό), 70002420 (για Πάφο).

Μουσικές του κόσμου

Το νεοσύστατο σύνολο Plekt duet θα βρεθεί για πρώτη φορά στην Πάφο και στη σκηνή του Τεχνόπολις 20, απ' όπου θα μας ταξιδέψει μουσικά σε μουσικές του κόσμου και συγκεκριμένα σε Ισπανία, Αργεντινή, Βραζιλία και Γαλλία. Το ντουέτο που α-

ποτελείται από την Εύα Σταύρου στο φλάουτο και Νατάσα Χατζηανδρέου στα κρουστά, θα παρουσιάσουν έργα των Α. Jolivet, J. Ibert, A. Piazzola, I. Albéniz, C. Machado και P. McDonald στον κήπο του Τεχνόπολις 20, την Παρασκευή, 20 Μαΐου, ώρα 8 μ.μ. Κρατήσεις, πληροφορίες και εισιτήρια στο 70002420.

«Αγγελε μου» από το θέατρο Αντίλογος

Το θέατρο Αντίλογος παρουσιάζει, σε σκηνοθεσία Αλεξίας Παπαλάζαρου, τον μο-

νολόγο «Αγγέλε μου» του Χένρι Νέιλορ βασισμένο σε πραγματικά γεγονότα, με τη Μυρσίνη Χριστοδούλου επί σκηνής στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμιπ από την Κυριακή 22 Μαΐου. Το «Αγγέλε μου» είναι ένας συγκλονιστικός μονόλογος, με πρωταγωνιστικό πρόσωπο ένα νεαρό κορίτσι από το Κουρδιστάν, τη Ρεχάνα, που οι γονείς της τη φωνάζουν «Αγγελέ μου». Πρεμιέρα Κυριακή 22 Μαΐου, ώρα 9 μ.μ. Παραστάσεις κάθε Σάββατο, Κυριακή και Δευτέρα στις 9 μ.μ. το βράδυ (εκτός από το Σάββατο 28 Μαΐου) μέχρι τις 12 Ιουνίου Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμιπ, Αμμοχώστου 55 - 59, Λευκωσία. Πληροφορίες/κρατήσεις 99251331 / 70007721.

«Νίψον ανομήματα μη μόναν όψιν»

Ο νεαρός καλλιτέχνης Σταύρος Ξ. Πέτρου παρουσιάζει το νέο του έργο «Νίψον ανομήματα μη μόναν όψιν», στο πλαίσιο του πειραματικού φεστιβάλ Juxtapose Performance Festival, σε μία ολόκληρη οικία, με παράλλες δράσεις από άλλους εννέα καλλιτέχνες, σε κάθε δωμάτιο του

της καλλιτεχνικής της έρευνας εδώ και δεκαετίες. Μέσω της έντονης σωματικής κίνησης και σε συνδυασμό με την απόκοσμη ελαστικότητα ενός έτοιμου υλικού, ο Οικονόμου ενστερνίζεται τη ρευστότητα του χρόνου μέσα σε έναν υλικό και άυλο τόπο. Αυτή η καθλωτική κατάσταση ξεδιπλώνει τη διαχρονική ποιότητα του εαυτού, που αναδύεται ως ένα «μετά-όραμα» του σώματος και του νου.

Το «Μη Με Απομόνει» (2022) της Αικατερίνης Γεγνοιάνη είναι ένα έργο που συνδυάζει ύφανση, κολλάζ και φωτογραφία και που πηγάζει από το εν εξελίξει ενδιαφέρον της εικαστικού για τη σχέση μεταξύ φυτικών αναπαραστάσεων και γυναικείας δημιουργικότητας. Το έργο είναι ένα τυπωμένο ψηφιακό φωτογραφικό κείμενο που απαρτίζεται από φυτικά μοτίβα ευρείας εμπορικής καταναλώσης, καταλόγους αρχαίων διακοσμητικών σχεδίων και πολύμορφους άλλους συνδυασμούς.

Με την εγκατάστασή της «Resistance (with terebinth tree, prickly pear cactus and doves)» (2022), η Ελίνα Ιωάννου ερευνά διαφορετικές όψεις της τοπικής ταυτότητας, ανακαλύπτοντας εκ νέου πολιτιστικές αναφορές που σχετίζονται με τον απάριμλο βίο της Κύπρου. Οι πρωταγωνιστές της –αυτόθρονες ή μη– παίζουν ισότιμο ρόλο σε μια ανιγνιστική αφήγηση, όπου πολλαπλά στρώματα του χρόνου εννοχιστρώνουν παιχνιδιάρικα την τρέχουσα κατάσταση του παρόντος.

Τα «Ελπίδοφώρα αγγεία» (2022) της Βάνας Ντατοούλη εστιάζουν σε ιδέες συν-κατοίκησης και συνέχειας. Λαμβάνοντας την έμπνευσή της από την προϊστορική κυπριακή και ελληνική κεραμική, η καλλιτέχνης οραματίζεται παράλληλους διαλόγους μεταξύ διαφορετικών χρονικών περιόδων. Χρησιμοποιώντας χιλιόμετρα υφάσματα, δημιουργεί δύο μεγάλων κλίμακας αναπαραστάσεις αγγείων που γεννούν αριστοτεχνικά έναν πραγματικό φοινίκα ο καθένας.

Η Belle Shafir με το έργο «Spirit of Senses» (2022) μετουσιώνει προσωπικές και οικογενειακές μνήμες από περιβάλλοντα που ταυτίζονται με το δικό της παρελθόν. Ένας σιωπηλός υπαίθριος χώρος κουζίνας που συνδέεται με τον κύριο χώρο της αυλής μέσω μιας μεγάλης πύλης, ζωντανεύει με ένα ηχοσκόπιο και μια κρυμμένη κινούμενη εικόνα. Θολώνοντας τα όρια μεταξύ πραγματικότητας και ψευδαίσθησης, η Shafir παίζει αριστοτεχνικά με τις αισθήσεις μας, δίνοντας ζωή σε κάθε εκατοστό του χώρου, ενώ μια ανοίκεια έκπληξη περιμένει τον θεατή μέσα σε ένα από τα μεγαλύτερα αποθηκευτικά δοχεία.

σπιτιού! Λούζουμε και περιποιούμεστε αποκλειστικά το σώμα μας, την εικόνα, το φαίνεσθαι, αγνοώντας τον καθαρό και τη φροντίδα του εσωτερικού μας εαυτού, του είναι! Νίψον ανομήματα μη μόναν όψιν. Σκοπός είναι, σε αυτές τις μέρες της «βρομιάς», η Τέχνη να επαναστατήσει τον «καθαρισμό», τον «λειτουργικό» της χαρακτήρα. Η σύνθεση από κίνηση, μουσική, τραγούδι και λόγο, θα αποτελεί παράλληλα και ένα εικαστικό performance, δηλαδή η όλη παραστατική διαδικασία θα είναι μια επιτόπια δημιουργία ενός. 22 Μαΐου, ώρα 7:00 μ.μ. Αγίου Ευστατίου 26, Αρχαγγέλος, Λευκωσία, 2055.

Η γλύπτρια / Παυλίνα Παυλίδου

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Λευτέρη Οικονόμου παρουσιάζει την έκθεση Η Γλύπτρια: Παυλίνα Παυλίδου, που αποτελεί τη δεύτερη έκθεση της τριλογίας που αφορά Κύπριες γυναίκες καλλιτέχνιδες της α', β' και γ' γενιάς (γενιά του 1910, 1920 και 1930 α.ντίστοιχα). Η τριλογία ξεκίνησε με την έκθεση «Λουκία Νικολαΐδου: εξιστορήσεις» (2020). Η ερευνητική έκθεση «Η γλύπτρια: Παυλίνα Παυλίδου» ασχολείται με το έργο της Παυλίδου (1924-1990). Στην ερευνητική έκθεση παρουσιάζεται επιλογή γλυπτών της, σχέδια, οπτικοακουστικό και αρχαικό υλικό που προέκυψε μετά από έρευνα σε κρατικά αρχεία στην Κύπρο και κυρίως από το πλούσιο αρχείο της οικογένειάς της στο εξωτερικό. Επιμελητική ομάδα: Άντρια Αυγουστή, Μαρία Ευσταθίου, Μαρία Λεωνίδου, ΆνναΜαρία Χαράλαμπους γραφικά έκθεσης / έκδοσης: Πόπη Πισσοπούλου. Εγκαίνια: 20 Μαΐου, ώρα 7:30. Διάρκεια έως 11 Ιουνίου. Χώρος ΓΚΑΡΑΖ, Αμμοχώστου 16, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλεφώνον 22001508.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Ερχεται επιβράδυνση νέων ακινήτων

Πόλεμος και ακρίβεια αλλάζουν το real estate - Τι περιγράφουν ντιβέλοπερ, κτηματομεσίτες και εργολάβοι

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Την προηγούμενη εβδομάδα, κατά την διάρκεια του συνεδρίου της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας για την κατασκευαστική βιομηχανία, είχε γίνει έντονα λόγος για την μεγάλη αβεβαιότητα που διέρχεται το real estate. Οι λόγοι σχετίζονται, σαφώς, με τα απόνερα του πολέμου στο οικονομικό επίπεδο- καθυστερήσεις στις μεταφορές και αυξήσεις σε πρώτες ύλες και κατασκευαστικά υλικά που ανεβάζουν το κατασκευαστικό κόστος κατά 25%. Ως αποκορύφωμα, αναφέρθηκε, υπάρχει ενδεχόμενο υφιστάμενες συμβάσεις, να μην μπορούν να ολοκληρωθούν. Μιλώντας στην συνέχεια στην «Κ» ο πρόεδρος

Μερίδα επιχειρηματιών ανάπτυξης γης, θα αποφύγει τώρα το ρίσκο αυξομείωσης στο κόστος κατασκευής, περιμένοντας να ξεκαθαρίσει η εικόνα με τις τιμές προκειμένου να προχωρήσει σε νέες αναπτύξεις.

της ΟΣΕΟΚ (Ομοσπονδία Εργολάβων Οικοδομών), Τέλλιος Γαβριήλ, εξέφρασε την εκτίμηση ότι το επόμενο διάστημα θα υπάρξει επιβράδυνση στον τομέα, η οποία θα αποτυπωθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στα νέα πρότζεκτ και, κυρίως, στα ακίνητα οικιστικής χρήσης. Ανάλογη εκτίμηση εκφράζεται και από πλευράς των ντιβέλοπερ. Όπως αναφέρει ο CEO της Cyfield Γιώργος Χρυσόχοδς, υπάρχει μερίδα επιχειρηματιών ανάπτυξης γης, που θα αποφύγει τώρα το ρίσκο αυξομείωσης στο κόστος κατασκευής, περιμένοντας να ξεκαθαρίσει η εικόνα με τις τιμές προκειμένου να προχωρήσει σε νέες αναπτύξεις. Ο κλάδος βρίσκεται λοιπόν σε μια στάση αναμονής.

Μειώνουν τετραγωνικά
Πάντως, τα στοιχεία του Κτηματολογίου δείχνουν αυξημένο αριθμό πωλητήριων

Τα επόμενα χρόνια θα δούμε μία προσαρμογή της αγοράς με περισσότερη έμφαση στα ακίνητα προς ενοικίαση παρά προς πώληση, τάση που κινείται σε μεγάλο βαθμό από την κάθοδο διεθνών εταιρειών.

εγγράφων μέχρι τον Απρίλιο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021 της τάξης του 40%. Φυσικά το αποτύπωμα της παρούσας κατάστασης στην προσφορά ακινήτων αναμένεται με την πάροδο του χρόνου, όπως έχει ήδη αναφερθεί. Όσον αφορά το κομμάτι της ζήτησης, όμως, δεν αναμένεται να αλλάξει δραματικά. Οι ανάγκες στέγασης υπάρχουν και δεν μπορούν να παραγνωριστούν. Μπορούν να καλυφθούν όμως με λιγότερα τετραγωνικά. Όπως αναφέρει ο κ. Γαβριήλ, προκειμένου οι αγοραστές να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, θα πρέπει να μειώσουν το κόστος κατασκευής επιλέγοντας λιγότερα τετραγωνικά για την στέγασή τους. Αυτό σημαίνει σύμφωνα με τον κ. Χρυσόχοδς αύξηση της προτίμησης για διαμερίσματα. Παράλληλα, θα προσπαθήσουν να επωφεληθούν μιας πιο εύκολης δανειοδότησης με πιο πράσινες και βιώσιμες κατασκευές,

κάτι που φυσικά θα μειώσει και το κόστος χρήσης της κατοικίας, αφού η ενεργειακή κατανάλωσή του θα είναι χαμηλότερη και θα καλύπτεται μέσω ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά). Στην απόφαση για αγορά κατοικίας, σημαντικός παράγοντας είναι και η απόσταση από τον χώρο εργασίας, τις υπηρεσίες κ.ο.κ, όπως επισημαίνεται, αφού το κόστος καυσίμων είναι τους τελευταίους μήνες σε επίπεδα ρεκόρ.

Τα «μεταχειρισμένα»
Στις επιλογές των αγοραστών είναι και τα μεταχειρισμένα ακίνητα. Η συγκεκριμένη αγορά έχει κερδίσει έδαφος τα τελευταία χρόνια και μέσα από τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών. Γενικότερα θεωρούνται φθηνότερες επιλογές για τους δυνητικούς αγοραστές. Σε αυτό το κομμάτι υπάρχουν καλές ευκαιρίες, για ιδιοκατοίκηση και για επένδυση ανέφερε ο κ. Γα-

βριήλ, επισημαίνοντας ότι θα πρέπει σταδιακά να μπαίνει στην κουλτούρα του Κύπριου αγοραστή. Από επενδυτικής σκοπιάς, μια τέτοια αγορά μπορεί να θεωρηθεί και πιο συμφέρουσα εφόσον αφορά ακίνητο σε prime περιοχή, αφού η αξία της

βριήλ, επισημαίνοντας ότι θα πρέπει σταδιακά να μπαίνει στην κουλτούρα του Κύπριου αγοραστή. Από επενδυτικής σκοπιάς, μια τέτοια αγορά μπορεί να θεωρηθεί και πιο συμφέρουσα εφόσον αφορά ακίνητο σε prime περιοχή, αφού η αξία της

γης θα αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου. Πλεονέκτημα για τα μεταχειρισμένα αποτελεί και η απουσία του συντελεστή 5% του ΦΠΑ. Θα πρέπει ωστόσο να προηγηθεί μελέτη της τιμής του ακινήτου από ειδικούς εκτιμητές, ώστε ο αγοραστής να μην το αγοράσει τελικά μαζί με το επιπρόσθετο κόστος των τελευταίων μηνών. Πάντως, τα στοιχεία των πωλήσεων ακινήτων (που αφορούν κυρίως μεταχειρισμένα ακίνητα) για το α' τρίμηνο τριμήνου του 2022 ήταν μεγαλύτερης αξίας από τα αντίστοιχα Πωλητήρια Έγγραφα, δηλώνει στην «Κ» ο Μαρίνος Κυναιγιέρου, πρόεδρος του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών. Εκτιμά επίσης ότι αν οι τιμές των πρώτων υλών συνεχίσουν να αυξάνονται τότε θα δούμε ακόμα μεγαλύτερη αύξηση των τιμών των καινούργιων ακινήτων αλλά και των μεταχειρισμένων σε δεύτερο στάδιο.

Σε αναζήτηση γραφείων

Την ίδια ώρα καταγράφεται μεγάλη αύξηση ζήτησης σε γραφειακούς χώρους. Πρόκειται για κοινή διαπίστωση και από τους τρεις κλάδους της αγοράς ακινήτων και οι λόγοι είναι πολλοί. Όπως εξηγούν, σημαντικός παράγοντας είναι η ανάπτυξη ήδη εγκατεστημένων εταιρειών στην Κύπρο και αναζητούν μεγαλύτερους χώρους. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι το κράτος προχωρά σε μεταστέγαση σε κτήρια μοντέρνα και ενεργειακά αναβαθμισμένα άρα έχει αυξηθεί η ζήτηση, κυρίως για ενοικίαση. Ο τρίτος παράγοντας που έχει ενισχύσει την ζήτηση είναι η αυξημένη ζήτηση γραφειακών χώρων αλλά και διαμερισμάτων από διεθνείς εταιρείες, κυρίως τεχνολογίας, οι οποίες δημιουργούν βάση στην Κύπρο. Μάλιστα η συγκεκριμένη τάση αναμένεται να γίνει εντονότερη το επόμενο διάστημα σύμφωνα με το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών. Το ενδιαφέρον από αυτές τις εταιρείες αφορά κυρίως ενοικίαση σε συγκροτήματα κυρίως σε Λεμεσό και ακολούθως σε Λευκωσία και Λάρνακα. Εκτιμάται δε ότι, αν συνεχιστεί αυτό το ενδιαφέρον, τα επόμενα χρόνια θα δούμε μία προσαρμογή της αγοράς με περισσότερη έμφαση στα ακίνητα προς ενοικίαση παρά προς πώληση. «Πρόκειται για μία σημαντική στροφή στην αγορά ακινήτων, η οποία θα χρειαστεί κάποιο χρονικό διάστημα για να προσαρμοστεί στο νέο είδος ζήτησης, το οποίο όμως είναι καλοδεχούμενο», επισημαίνει ο κ. Κυναιγιέρου. Παράλληλα έχει αυξηθεί και το ενδιαφέρον ισραηλιτικών και λιβανέζικων εταιρειών για headquartering, λόγω των πληονεκτημάτων που παρέχει η χώρα όσον αφορά κυρίως τις φορολογικές υποχρεώσεις- εταιρικός φόρος, νομοθεσίες κοκ.

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Κτήριο μικτής χρήσης στους Αγίους Ομολογητές, Λευκωσία

- Βρίσκεται στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή
- Σε προνομαϊκή τοποθεσία στο επιχειρηματικό κέντρο της Λευκωσίας
- Μέρος του κτηρίου είναι μισθωμένο
- Αποτελείται από 2 επίπεδα υπόγειας στάθμευσης, 5 γραφεία και 1 κατάστημα στο ισόγειο, καθώς και επιπλέον γραφεία στους υπόλοιπους 6 ορόφους
- Εξαιρετική εγγύτητα σε όλες τις ανέσεις, σε δημόσιες υπηρεσίες, εστιατόρια και καταστήματα
- Δυνατότητα ενοικίασης με υψηλό σταθερό εισόδημα

Ref: 7946

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

Go

yield

€5.500.000

Πολιορκία ελληνικών τραπεζών σε κυπριακές

Διαφορετικοί οι λόγοι προσέγγισης της Τράπεζας Κύπρου και Ελληνικής από Εθνική και Eurobank αντίστοιχα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Σε πολιορκητικό κλοιό βρίσκονται οι κυπριακές τράπεζες από τις ελληνικές τράπεζες από τις αρχές του 2021. Τράπεζες από Ελλάδα βλέπουν τις δύο μεγάλες τράπεζες της Κύπρου υπό το πρίσμα επενδυτικών ευκαιριών, ενώ οι κυπριακές τράπεζες βλέπουν τις ελληνικές τράπεζες υπό το πρίσμα ενίσχυσής τους. Από το πρώτο εξάμηνο του 2021 υπήρχε ψιθυρολογία στα κυπριακά τραπεζικά πηγάδια πως η Eurobank «καλόβλεπε» την Ελληνική Τράπεζα και η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος την Τράπεζα Κύπρου. Τον Ιούλιο η ψιθυρολογία τουλάχιστον για την Ελληνική Τράπεζα μετουσιώθηκε σε έργο, καθώς η Eurobank τον Ιούλιο έγινε μέτοχος της Ελληνικής Τράπεζας με ποσοστό αρχικά 9,9% και έπειτα με 12,6% (αγόρασε το ποσοστό της Third Point Hellenic Recovery Fund L.P.). Η αντίστοιχη συζήτηση για την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και την Τράπεζα Κύπρου έμεινε στον «πάγο» και θεωρήσαν στα τραπεζικά «πηγαδάκια» πως αφού μία τράπεζα από Ελλάδα μπήκε μετοχικά σε μια κυπριακή, δεν θα προχωρούσαν οι συζητήσεις για μια δεύτερη εισχώρηση τέτοιου τύπου. Όμως, από τη μεγάλη εβδομάδα και εντεύθεν οι συζητήσεις για περαιτέρω εισχώρηση ελληνικών τραπεζών στις κυπριακές, έχουν πυροδοτηθεί ξανά. Οι καταστάσεις με τον πόλεμο από τη μία έχουν φέρει –τουλάχιστον σε επίπεδο ψιθυρο-

Ο Επίτιμος Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζικών Λοΐζος Χατζήκωστής που παρέμεινε πέραν των 30 χρόνων επικεφαλής της Οργάνωσης, σημείωσε στην «Κ» ότι οι συγχωνεύσεις είναι αναπόφευκτες.

Οι κυπριακές τράπεζες πλέον δεν έχουν κεφαλαιακό πρόβλημα, εκείνο που έχουν ανάγκη είναι μετοχικές συμμετοχές που θα τους ανοίξει τους ορίζοντες σε επίπεδο τεχνογνωσίας και νέων αγορών.

λογίας και ρεπορτάζ ελληνικών ΜΜΕ- την Wargaming, τον μεγαλομέτοχο της Ελληνικής Τράπεζας, να αναζητά διέξοδο από την Ελληνική και την Eurobank να ενδιαφέρεται για την απόκτηση του ποσοστού της. Ελληνικά ΜΜΕ εξέδλου έγραψαν τη Μεγάλη Εβδομάδα ρεπορτάζ ότι η Eurobank ήταν σε προχωρημένες συζητήσεις με την Wargaming. Από την άλλη, φέρεται σε ρεπορτάζ πάλι σε ελληνικά ΜΜΕ ότι η Τράπεζα Κύπρου συζητά για συγχώνευση με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, κάτι που από πλευράς της διέψευσε η πρώτη στην «Κ» και την ίδια ημέρα η δεύτερη εξέδωσε ανακοίνωση διάψευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών επειδή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν άφησε να περάσει στα «ψιλά» το δημοσίευμα.

Διαφορετικές περιπτώσεις

Όσον αφορά στην Ελληνική Τράπεζα, είναι ξεκάθαρο πλέον πως υπάρχει η πρόθεση για εξομάλυνση των μετοχικών της κεφαλαίων και μετοχικής της απεικονικής από μετόχους που δεν έχουν εμπειρία από τραπεζικές εργασίες. Η Ελληνική Τράπεζα είναι μία τράπεζα που αντιμετωπίζει διαχρονικά ζητήματα διακυβέρνησης και η εισδοχή της Eurobank, έστω και με το 12,6% που είναι σήμερα, μπορεί μόνο να τη βελτιώσει. Μεγάλο της ατού ότι δεν χτυπήθηκε από την τραπεζική κρίση σε επίπεδο κουρέματος, όπως χτυπήθηκε η Τράπεζα Κύπρου και έχει μείνει στο μυαλό του Κύπριου ως τράπεζα που η κρίση δεν την κλόνισε.

Η Τράπεζα Κύπρου, από την άλλη, είναι τράπεζα που έχει διαχρονικά ένα μεγάλο κομμάτι της τραπεζικής πίτας της Κύπρου (μετά το Συνεργατισμό απέ-

κτησε και η Ελληνική) και προχώρησε σε μεγάλη μείωση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων της από το 2013 με πωλήσεις και οργανική μείωση. Προχώρησε τεχνολογικά, μείωσε το κόστος της σε ανεκτά επίπεδα και έχει ι-σχυρό δανειστικό χαρτοφυλάκιο για τα μεγέθη της Κύπρου. Τραπεζικοί κύκλοι χαρακτηρίζουν την περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου πως είναι «θύμα της επιτυχίας της». Η Τράπεζα Κύπρου είναι μία επενδυτική ευκαιρία για όποια τράπεζα την προσεγγίσει, καθώς είναι «στρωμένη» με «management» που δεν θέλει πολλές αλλαγές.

Οι τιμές και των δύο τραπεζών θεωρούνται πολύ μικρές, άρα και θελκτικές από τραπεζικά σχήματα όπως από Ελλάδα. Χαρακτηριστικά, το χρηματιστηριακό κλείσιμο της Τρίτης 17 Μαΐου 2022 έδειξε τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας Κύπρου στο 1,10 ευρώ και της Ελληνικής Τράπεζας στο 0,75 ευρώ. Η Τράπεζα Κύπρου έχει 446.199.933 συνήθετες μετοχές και η Ελληνική 412.805.230 συνήθετες μετοχές. Η κεφαλαιοποίηση (χρηματιστηριακή αξία) της Τράπεζας Κύπρου ανέρχεται λοιπόν σε 490,8 εκατ. ευρώ βάσει της τιμής της Τρίτης, ενώ η κεφαλαιοποίηση (χρηματιστηριακή αξία) της

Ελληνικής Τράπεζας ανέρχεται σε 309,6 εκατ. ευρώ.

Ανησυχία για σύνδεση ή όχι;

Οι καταστάσεις είναι εντελώς διαφορετικές σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια όταν η τραπεζική κρίση –δικαιολογημένα– τιμώρησε τις κυπριακές τράπεζες. Οι κυπριακές τράπεζες πλέον δεν έχουν κεφαλαιακό πρόβλημα και ελλείμματα, αντιθέτως, έχουν κεφαλαιακά μαζιλάρια. Η ανάγκη λοιπόν των κυπριακών τραπεζών δεν έγκειται στο γεγονός πως θέλουν επενδύτη για να φέρει κεφάλαια. Εκείνο που έχουν ανάγκη οι κυπριακές τράπεζες

είναι μετοχικές συμμετοχές, γεγονός που θα τους ανοίξει τους ορίζοντες σε επίπεδο τεχνογνωσίας και θα τους ανοίξει επίσης και νέες αγορές. Τέτοια προσέγγιση είναι επιθυμητή. Η μεγάλη πρόκληση των κυπριακών τραπεζών έχει σχέση με το κόστος τους και με τη μειωμένη εισροή κερδών που ως αποτέλεσμα είναι μη επιθυμητό. Τα έσοδα είναι αρκετά δύσκολο να αυξηθούν εάν δεν ανοίξουν νέοι ορίζοντες –αγορές, εκείνο που μπορούν να περιορίσουν –σχεδόν– εύκολα είναι ο περιορισμός των κόστους. Μια μετοχική συμμετοχή δεν μπορεί να βοηθήσει στο κομμάτι του περιορισμού του κόστους.

Όπως σημειώνουν τραπεζικοί κύκλοι, η πολιτική ηγεσία της Κύπρου ενδεχομένως να είναι αντίθετη να προχωρήσουν δύο ελληνικές τράπεζες εντός των κυπριακών σε επίπεδο πλήρους συγχώνευσης. Η σύνδεση με την ελληνική οικονομία ενδεχομένως να είναι κάτι που τους ανησυχεί και να μην πρέπει να γίνει. Θα πρέπει να σημειωθεί πως η ελληνική οικονομία βρίσκεται ένα βήμα πριν από την είσοδό της στην επενδυτική βαθμίδα. Συγχρόνως, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της για το 2022 και το 2023 παρουσιάζεται η οικονομία της να είναι περισσότερο αναπτυξιακή –τουλάχιστον για το 2022– με το ρυθμό ανάπτυξης να φτάνει στο 3,5% και για το 2023 στο 3,1%. Η Κυπριακή, για το 2022 φτάνει στο 2,3% και για το 2023 στο 3,5%. Ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, είναι για το 2022 στο 2,7% και για το 2023 στο 2,3%.

Ψύχραμο τοποθέτηση ΕΤΥΚ

Σε μία ουσιαστική και αδρή τοποθέτησή του στην «Κ» επί του θέματος του «φλερτ» των ελληνικών τραπεζών με τις κυπριακές ο Επίτιμος Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζικών Λοΐζος Χατζήκωστής που παρέμεινε πέραν των 30 χρόνων επικεφαλής της Οργάνωσης, σημείωσε ότι οι συγχωνεύσεις είναι αναπόφευκτες στον ευρύτερο τραπεζικό χώρο, Ελλάδα και Κύπρο. Ερωτηθείς αν θα πρέπει να γίνουν, ο κ. Χατζήκωστής σχολίασε πως «το πρέπει είναι άλλη κουβέντα, αλλά είναι αναπόφευκτες και θα τις φέρουν οι εξελίξεις». Τέλος, σχολίασε ότι η «επιβίωση μεγαλύτερων σχημάτων είναι αναγκαία» και το καλύτερο κατά τον ίδιο, όπως δήλωσε, «μέσα από αυτές τις σχέσεις να κερδίσουν και οι δύο».

Τα μεγέθη της Eurobank και της Εθνικής

Ο μεγαλύτερος μέτοχος της Eurobank είναι το Ταμείο Χρηματοπιστωτικών Σταθερότητας (ΤΧΣ) με ποσοστό 51,23%, η Fairfax Financial Holding Limited έχει το 33%, η The Capital Group Companies (CGC) έχει το 5,06%, οι Λοιποί θεσμικοί επενδυτές εσωτερικού το 3,21%, οι Λοιποί θεσμικοί επενδυτές εξωτερικού έχουν το 1,4% και οι Μη θεσμικοί επενδυτές (λοιπά νομικά πρόσωπα και ιδιώτες επενδυτές) το 6,1%.

Το σύνολο του ενεργητικού της Eurobank βάσει των τελευταίων της αποτελεσμάτων για το 2021 ανέρχεται σε 77,9 δισ., με τα δάνεια προ προβλέψεων να ανέρχονται σε 40,8 δισ. και το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων να ανέρχεται σε 11,3 δισ. ευρώ. Τα επιχειρηματικά δάνεια (σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις) διαμορ-

φώθηκαν σε 22,4 δισ. ευρώ. Οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε 53,2 δισ. ευρώ. Ο δείκτης δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου ανέρχεται στο 73,2%. Κατά την διάρκεια του 2021, τα καθαρά έσοδα τόκων ανήλθαν σε 1.312 εκατ. ευρώ και τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας ανήλθαν σε 398 εκατ. ευρώ. Το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων δανείων του Ομίλου ανέρχεται σε 2,8 δισ. ευρώ οδηγώντας τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων σε 6,8%, ενώ ο δείκτης κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων διαμορφώθηκε σε 69,2%. Την 31 Δεκεμβρίου 2021, οι δείκτες κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) και τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια (total CAD) του Ο-

μίλου Eurobank Holdings, ανήλθαν σε 13,7% και 16,1% αντίστοιχα.

Όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, από τα τέλη Δεκεμβρίου 2015, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κατέχει ποσοστό που ανέρχεται σε 40,39 % του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΕ το 45,14% είναι κατανεμημένο σε θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές του εξωτερικού και το 7,81% σε ιδιώτες επενδυτές εσωτερικού. Το 6,14% έχουν εγχώριοι ιδιώτες, νομικά πρόσωπα και λοιποί θεσμικοί επενδυτές και το 0,52% εγχώρια συνταξιοδοτικά ταμεία και λοιποί μέτοχοι.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για την Εθνική Τράπεζα στο τέλος του 2021 αυξήθηκαν κατά 2,8% σε ετήσια βάση

και ανήλθαν σε 1.212 εκατ. ευρώ και ο δείκτης Κόστους προς Οργανικά Έσοδα διαμορφώθηκε σε 52,2% το 2021. Το ύψος των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων σε επίπεδο Ομίλου τον Δεκέμβριο του 2021 ανήλθε σε 2,3 δισ. ευρώ και ο δείκτης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων μειώθηκε σε 7% στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις το Δ' τρίμηνο 2021 διαμορφώθηκε σε 56,1% στην Ελλάδα και σε 56,9% σε επίπεδο Ομίλου. Ο δείκτης κάλυψης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων ανήλθε σε 77,2% και οι καταθέσεις ανήλθαν σε 53,5 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης CET1 ανήλθε σε 16,9% ή 14,9% με πλήρη επίπτωση του ifrs9. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAD) διαμορφώθηκε σε 17,5%.

ΑΡΘΡΟ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

Τιμές που κοινεί: Πρώτα οι παραδοχές

Το ζήτημα δεν είναι μόνο ότι ο πληθωρισμός σήμερα καίει τις τσέπες των νοικοκυριών. Το μεγαλύτερο ζήτημα είναι πως θα συνεχίσει να μειώνει τα πραγματικά εισοδήματα, όχι μόνο φέτος αλλά και μέσα στο 2023. Οι κυβερνήσεις καλούνται να αντιδράσουν, ενώ οι νομισματικές αρχές ανεβάζουν τα επιτόκια με στόχο να επανακτήσουν τον έλεγχο των τιμών και να συγκρατήσουν την ισοτιμία του ευρώ. Η εποχή των γλυκών επιτοκίων, που θήνητο δανεισμού και της εύκολης εξυπηρέτησης χρεών, έχει τελειώσει. Μέσα στους αιώνες, φυσικά, μάθαμε πολλά– βασίλεις και αυτοκράτορες που υποτίμησαν το νόμισμα για να καλύψουν χρέη, επαναστάτες που διάταξαν –ανεπιτυχώς– τους πολίτες πως να τιμολογούν τα νέα χαρτονομίσματα, ηγέτες που δημιούργησαν κρίσεις με κακοσχεδιασμένα πλάφον. Και, εσχάτως, κυβερνήσεις που επικειρούν να οβήσουν τη φωτιά ρίχνοντας λάδι.

Η αύξηση των επιτοκίων από τις νομισματικές αρχές δεν θα μειώσει τον πληθωρισμό παρά μόνο σε οριακό επίπεδο που δεν θα γίνει αισθητό από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Θα αυξήσει, όμως, τα επιτόκια μετά από αρκετούς μήνες δηλώσεων πως ο πληθωρισμός είναι παροδικός, σε πείσμα όλων των ενδείξεων, και μάλιστα σε ένα χρονικό σημείο κατά το οποίο απαιτείται ένας τρομακτικός όγκος επενδύσεων από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Κάτω από αυτή την συγκυρία καλούνται οι κυβερνήσεις να «λάβουν μέτρα» για αποκλιμάκωση των τιμών. Ενώ η αδράνεια δεν αποτελεί επιλογή, την ίδια στιγμή είναι εξαιρετικής σημασίας για τις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τους πολίτες να έχουμε ξεκάθαρη εικόνα, τι θέλουμε να πετύχουμε με τα μέτρα.

Αν η προσπάθεια είναι να μειωθούν οι τιμές, τότε θα οδηγηθούμε με βεβαιό-

Αυτός ο πληθωρισμός είναι κοινωνικό ζήτημα, και σαν τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί.

τητα σε κακές επιλογές, σπατάλη πόρων και διαβεβαιώσεις πως «γίνεται ό,τι είναι δυνατόν». Φυσικά, όταν αυτό το επιχείρημα θα τελειώσει, κυβερνήσεις και νομισματικές αρχές θα διεκδικήσουν την μπρόντα της μείωσης των τιμών. Ως τότε, όμως, θα είναι αργά.

Με την νομισματική επιλογή κατευθυνόμενη από τις ανάγκες του θαθεσθάναι, πλέον το βάρος πέφτει στις δημοσιονομικές αρχές για να λύσουν, όχι μόνο το πρόβλημα που ταραξεί την παγκόσμια οικονομία, αλλά και το πρόβλημα που δημιουργείται με την κακή επιλογή των

νομισματικών αρχών. Ο στόχος τους πρέπει να είναι ξεκάθαρος και ρητός.

Ο στόχος «να μειωθούν οι τιμές» είναι βέβαιο πως θα αποτύχει και μάλιστα με υψηλό δημόσιο κόστος. Έτσι, δεν παραμένει παρά μία και μοναδική επιλογή: Αφενός να μειωθούν οι στερεβώσεις στην οικονομία, με την φορολογική μεταρρύθμιση που έχει ήδη αρχίσει και η οποία αποσκοπεί, όχι μόνο στην διασφάλιση των αριθμών, αλλά και στην μείωση του φορολογικού και διοικητικού φόρτου. Αφετέρου, να στηριχθούν τα νοικοκυριά και οι μικρές επιχειρήσεις που έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη.

Τα μέτρα πρέπει να είναι ανακουφιστικά, κοινωνικού ύφους, με σκοπό να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας και να προστατευτούν κατά το δυνατόν οι μισθοί, και δη οι χαμηλότεροι στην κοινωνία μας.

Για να πετύχει ο πραγματικός στόχος,

ο οποίος είναι κοινωνικά δίκαιος και οικονομολογικά εφικτός, πρέπει τα μέτρα να είναι στοχευμένα, συγκεκριμένα, και κοστολογημένα. Έτσι, θα ενισχύσουν τη σημαντική προστάθεια που γίνεται μέσα από το Πρόγραμμα Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης, του οποίου ο σχεδιασμός προβλέπει εκτενείς πράσινες επενδύσεις, δημιουργία θέσεων εργασίας και μεσοπρόθεσμα την μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος (και επομένως, κόστους) των νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Πρώτα από όλα, όμως, η δύσκολη περίοδος που διανύουμε απαιτεί σοβαρότητα. Η πιο σημαντική παραδοχή είναι πως κάτω από τις σημερινές συνθήκες, ιδιαιτέρως και περιπλοκές, κυβερνήσεις, κόμματα, κοινοβούλια ή υπουργεία δεν μπορούν να μειώσουν τον πληθωρισμό. Η προσπάθεια, δε, να γίνει κάτι τέτοιο, αποτελεί κλασσικό παράδειγμα κακών επιλογών και κούφια υποσχέσεων τις

οποίες πρέπει να εγκαταλείψουμε αν σεβόμαστε τους πολίτες.

Τα στοχευμένα κοινωνικά μέτρα ανακούφισης, μαζί με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων και επιπλέον κινήσεις όπως την προσηκτική υιοθέτηση ενός κατώτατου μισθού, την ενίσχυση της προστασίας των μικρών επιχειρήσεων και την πρόωθηση κρατικών επενδύσεων, αποτελούν την μόνη επιλογή που έχει σχετική μείωση των τιμών, χάριν της οποίας θα σπαταλήσει πόρους χωρίς κανένα αντίκρισμα στις τιμές και, τελικά, με κόστος κυρίως σε εκείνα τα νοικοκυριά τα οποία διατείνεται πως θέλει να στηρίξει.

Ο Μιχάλης Περισιάνης είναι Πρόεδρος Δημοσιονομικού Συμβουλίου Κύπρου.

Καλοκαίρι με γεωτρήσεις σε πολλά τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ

Σε πλήρη ανάπτυξη εισέρχεται το πρόγραμμα εργασιών των εταιρειών στις οποίες έχουν παραχωρηθεί τεμάχια

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ιδιαίτερα θερμό από πλευράς δραστηριοτήτων εντός της κυπριακής ΑΟΖ αναμένεται να είναι το ερχόμενο καλοκαίρι. Μετά την ExxonMobil και τις εργασίες στο τεμάχιο 10, το πρόγραμμα εργασιών των αδειοδοτημένων εταιρειών εισέρχεται σε φάση πλήρους ανάπτυξης. Όπως είχε αποκαλύψει πρόσφατα η υπουργός Ενέργειας Νατάσα Πηλείδου στην «Κ», το επόμενο διάστημα στο χορό των γεωτρήσεων θα μπει και η κοινοπραξία ENI-TOTAL. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν, τους επόμενους μήνες αναμένεται να πραγματοποιηθούν τρεις τουλάχιστον γεωτρήσεις, σε ισάριθμα τεμάχια της ΑΟΖ δυτικά της Κύπρου. Οι δυο γεωτρήσεις θα αφορούν επιβεβαίωση κοιτασμάτων που έχουν εντοπιστεί, ενώ θα πραγματοποιηθεί και μια ερευνητική. Παράλληλα με τις γεωτρήσεις στο κάδρο των δραστηριοτήτων υπάρχει και η διεξαγωγή σεισμικών ερευνών. Με τα σημερινά δεδομένα, οι σεισμικές έρευνες αναμένεται να πραγματοποιηθούν εντός του καλοκαιριού.

Οι εργασίες Γάλλων και Ιταλών είναι προγραμματισμένες να ξεκινήσουν από το τεμάχιο 6, στο οποίο έχει εντοπισθεί από το 2018 κοιτάσμα που υπολογίζεται από την εταιρεία ENI από 6 έως 8 tcf.

Η κορύφωση των δραστηριοτήτων εντός της ΑΟΖ ενδεχομένως να συνοδεύεται με επιστροφή της Τουρκίας σε καθεστώς προκλήσεων με την παρουσία γεωτρήσεων στην ευρύτερη περιοχή. Όπως έχει γράψει η «Κ», ένα από τα τέσσερα γεωτρήματα που διαθέτει η Τουρκία είναι προγραμματισμένο να έλθει στην περιοχή μέχρι το τέλος του τρέχοντος μηνός.

ENI-TOTAL

Λαμβάνοντας υπόψη πως το πρόγραμμα εργασιών της κοινοπραξίας ExxonMobil-Qatar Petroleum έχει εισέλθει σε φάση υλοποίησης, το ενδιαφέρον εστιάζεται στις εργασίες που έχουν προγραμματιστεί από την άλλη κοινοπραξία που δραστηριοποιείται εντός της ΑΟΖ. ENI και TOTAL αναμένεται να επιστρέψουν στην ΑΟΖ με δυο γεωτρήσεις, η μια εκ των οποίων στο τεμάχιο 6. Σύμφωνα με την υπουργό Ενέργειας Νατάσα Πηλείδου, οι εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν μέχρι το τέλος του μήνα και εφόσον το γεωτρήσιμο που θα χρησιμοποιηθεί θα ολοκληρώσει τις εργασίες του, σε άλλο έργο της περιοχής της ανατολικής Μεσογείου. Το τρήμα που θα χρησιμοποιηθεί από την γαλλοϊταλική κοινοπραξία θα είναι το SAIPEN 10000, το οποίο αυτή την περίοδο βρίσκεται εντός της αιγυπτιακής ΑΟΖ. Οι εργασίες θα πραγματοποιηθούν σε σημείο στο οποίο υπάρχουν δεδομένα για κοιτάσμα υδρογονανθράκων σε εμπορεύσιμη κατάσταση. Εν προκειμένου πρέπει να υπενθυμισουμε πως το 2018 η κοινοπραξία εντόπισε κοιτάσμα το οποίο αρχικά υπολογίζεται από 6 έως 8 tcf. Πρόκειται για το κοιτάσμα «Καλυψώ», στο οποίο έχει πραγματοποιηθεί ερευνητική γεώτρηση. Οι ανακοινώσεις είχαν γίνει από την ιταλική εταιρεία και τον Εκτελεστικό πρόεδρο της Εταιρείας Claudio Descalzi, τον Απρίλιο του 2018. Στο περιθώριο συνεδρίου που είχε πραγματοποιηθεί στο Κάιρο ο κ. Descalzi εμφανίστηκε

αισιόδοξος λέγοντας πως «θα μπορούσε να είναι και περισσότερα ή σε αυτό το εύρος» προσθέτοντας ότι «σίγουρα δεν μπορεί να είναι λιγότερα». Η κοινοπραξία Γάλλων και Ιταλών μετά την πρώτη γεώτρηση θα πραγματοποιήσει και μια δεύτερη, προφανώς, σε άλλο στόχο για τον οποίο υπάρχουν σεισμολογικά δεδομένα.

ExxonMobil

Οι επίσημες ανακοινώσεις για τα αποτελέσματα των εργασιών στο τεμάχιο 10 και το «Glaucus-2» έδωσαν μια ελπιδοφόρα προοπτική στο σχεδιασμό που έχει γίνει από πλευράς της κοινοπραξίας ExxonMobil – Qatar Petroleum εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Οι γεωτρητικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από το βρετανικό γεωτρήσιμο Stena

Τρεις γεωτρήσεις είναι προγραμματισμένες να πραγματοποιηθούν τους επόμενους μήνες εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Δυο από την κοινοπραξία ENI και TOTAL και μια από την κοινοπραξία ExxonMobil και Qatar Petroleum, η οποία θα πραγματοποιήσει και σεισμικές έρευνες στο τεμάχιο 5.

Forth στις 20 Δεκεμβρίου 2021, οι οποίες περιλάμβαναν και δοκιμές παραγωγής, κατέδειξαν την παρουσία ταμιευτήρα φυσικού αερίου με χαρακτηριστικά υψηλής ποιότητας. Τα επόμενα βήματα της κοινοπραξίας περιλαμβάνουν επέκταση

Η κοινοπραξία ExxonMobil και Qatar Petroleum θα πραγματοποιήσει μια επιπρόσθετη γεώτρηση στο τεμάχιο 10, προφανώς για να έχει καλύτερη εικόνα για την γεωλογική κατάσταση του κοιτάσματος που έχει εντοπισθεί.

των δραστηριοτήτων στο άλλο τεμάχιο που παραχωρήθηκε τελευταία από το Υπουργικό Συμβούλιο. Συγκεκριμένα όπως έχει αποκαλύψει η «Κ», οι επόμενες εργασίες είναι προγραμματισμένες στο τεμάχιο 5 στο οποίο θα πραγματοποιηθούν σεισμικές έρευνες από την κοινοπραξία.

Και νέα γεώτρηση στο τεμάχιο 10

Ωστόσο, οι εργασίες της ExxonMobil δεν περιορίζονται μόνο στο τεμάχιο 5. Όπως είπε η Υπουργός Ενέργειας πρόσφατα, η κοινοπραξία του τεμαχίου 10 θα πραγματοποιήσει νέες εργασίες εντός του τεμαχίου για κάποιες πιτυχές που χρειάζονται κάποιες επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως είπε. Οι εργασίες ενδέχεται να πραγματοποιηθούν από το γεωτρήσιμο Stena Forth το οποίο αυτή την περίοδο βρίσκεται στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου για εργασίες που πραγματοποιεί εντός της ισραηλινής ΑΟΖ. Σε ό,τι αφορά το τεμάχιο 10, σύμφωνα με τις επίσημες ανακοινώσεις, η κοινοπραξία θα προχωρήσει σε λεπτομερή ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί, για τον ακριβέστερο προσδιορισμό των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών του ταμιευτήρα, αλλά και των δυναμικών επιλογών ανάπτυξης και εμπορευματοποίησης της ανακάλυψης. «Δυνάμει της κείμενης νομοθεσίας, η κοινοπραξία θα κοινοποιήσει στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των δεδομένων, που συνελέγησαν από τις γεωτρητικές και δοκιμαστικές εργασίες, μόλις η αξιολόγηση ολοκληρωθεί».

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΝΑ ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΕΙΣ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΓΓΝΟΙΕΣ.

Ασφάλεια Κατοικίας Home Superior

Το ολοκληρωμένο σχέδιο ασφάλισης κατοικίας που σου προσφέρουν οι Γενικές Ασφάλειες, πάντα σύμφωνα με τις δικές σου ανάγκες.

www.genikesinsurance.com.cy
8000.87.87

Γενικές Ασφάλειες
Έχεις αξία

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΑΛΟΥΜ ΠΙΚΕΡΙΝΓΚ*

Υπό πίεση η βρετανική οικονομία

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, στις 24 Φεβρουαρίου, καθώς και η κατά τα φαινόμενα μη βιώσιμη πολιτική που ακολουθεί η Κίνα για τη συγκράτηση της εξάπλωσης του κορωνοϊού έχουν εντείνει τις προκλήσεις στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού και έχουν ενισχύσει τον υψηλό πληθωρισμό.

Αυτές οι σοβαρές δυσκολίες πλήττουν την οικονομική δραστηριότητα του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και άλλων χωρών. Ωστόσο, παραμένει ασαφές πόσο χειρότερα θα εξελιχθεί η κατάσταση, αλλά και για πόσο χρονικό διάστημα. Σε πλήρη ευθυγράμμιση με την πτώση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, όπως αυτή έχει πρόσφατα αποτυπωθεί, έρευνα της YouGov/Cebr που διεξήχθη τον Απρίλιο κατέδειξε πως η εμπιστοσύνη των νοικοκυριών για τα προσωπικά τους έξοδα παραμένει σε ιστορικό χαμηλό. Ενώ το shock στην καταναλωτική εμπιστοσύνη έφθασε ενδεχομένως στα χειρότερα επίπεδα τον Απρίλιο, αφού η αύξηση του ορίου των τιμών ενέργειας για τα νοικοκυριά διόγκωσε τον μέσο λογαριασμό ενέργειας κατά περίπου 50%, μια ενδε-

Υποχώρηση καταναλωτικής εμπιστοσύνης – Αλώβητη προς το παρόν η αγορά ακινήτων.

χόμενη επαναφορά στην προηγούμενη κατάσταση δείχνει απίθανη. Αντίθετα ως προς την απότομη πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, η αγορά ακινήτων της Βρετανίας δείχνει να αψηφά την κρίσιμότητα της κατάστασης. Παρά τους υψηλούς κινδύνους, η δραστηριότητα στην αγορά των ακινήτων ξεπέρασε τις προσδοκίες τον Απρίλιο, σύμφωνα με έρευνα της RICS. Μάλιστα, σε περίπτωση που η βρετανική οικονομία βρει τους ρυθμούς της και ανακάμψει κατά το β' εξάμηνο του τρέχοντος έτους (αυτό είναι το βασικό μας σενάριο), τότε η δυναμική που παρουσιάζει η αγορά ακινήτων θα παραμείνει σταθερά.

Το πραγματικό ΑΕΠ σημείωσε άνοδο 0,8% σε τριμηνιαία βάση το α' τρίμηνο,

σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα από το 0,9% που είχαμε εμείς εκτιμήσει και 1% που ήταν η εκτίμηση του Bloomberg. Η έκπληξη σχετική με την πτώση των εκτιμήσεων οφείλεται σε ένα εμπορικό έλλειμμα που ολοένα και διευρύνεται, όπως και σε ένα ελαφρώς μεγαλύτερο – από αυτό που αναμενόταν – πλήγμα στην οικονομική δραστηριότητα τον Μάρτιο. Το ΑΕΠ μειώθηκε 0,1% τον Μάρτιο σε μηνιαία βάση, αντί να κινηθεί στα ίδια επίπεδα, όπως προβλέπαμε.

Μετά τη στασιμότητα που καταγράφηκε το β' τρίμηνο, προβλέπουμε άνοδο του ΑΕΠ κατά 0,3% σε τριμηνιαία βάση το γ' τρίμηνο και 0,4% το δ' τρίμηνο. Σε ετήσια βάση, εκτιμούμε πως ο ρυθμός ανάπτυξης θα διαμορφωθεί σε 3,9%, 1,9% και 2,2% τις χρονιές 2022, 2023 και 2024 αντίστοιχα.

Εάν η Βρετανία αυτή τη στιγμή διέρχεται μια φάση τεχνικής ύφεσης ή ενδεχομένως κάτι ακόμη πιο σοβαρό, θα εξαρτηθεί από τις επιλογές των καταναλωτών, καθώς και από την πορεία των εξωτερικών κινδύνων.

* Οικονομολόγος της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΕΝΤΑ ΚΑΡΑΝ και ΑΜΕΛΙΑ ΠΟΛΑΡΝΤ / BLOOMBERG

Η ενίσχυση του δολαρίου πιέζει τη διεθνή οικονομία

Το ενισχυμένο δολάριο κατευθύνει την παγκόσμια οικονομία όλο και πιο βαθιά σε μια συγχρονισμένη επιβράδυνση, αυξάνοντας το κόστος δανεισμού και υποκινώντας την αστάθεια των χρηματοπιστωτικών αγορών – και δεν υπάρχει κάποια προοπτική άμβλυνσης των συνθηκών αυτών. Ο δείκτης του δολαρίου, ο οποίος θεωρείται βαρόμετρο, ανήλθε 7% από τον Ιανουάριο και μετά, αγγίζοντας τα υψηλά επίπεδα διετίας. Παράλληλα, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ξεκίνησε επιθετική σειρά αυξήσεων των επιτοκίων για να περιορίσει τον πληθωρισμό, οπότε και οι επενδυτές αγόρασαν δολάρια ως καταφύγιο εν μέσω οικονομικής αβεβαιότητας. Ενα ενδυναμωμένο νόμισμα θα μπορούσε να βοηθήσει την Ομοσπονδιακή Τράπεζα να αποκλιμακώσει τις τιμές και να στηρίξει την αμερικανική ζήτηση για αγαθά από το εξωτερικό. Παράλληλα, όμως, θα προκαλέσει αυξήσεις στις τιμές των εισαγόμενων ειδών από άλλες οικονομίες, τροφοδοτώντας περαιτέρω τον ρυθμό άνοδου του πληθωρισμού σε αυτές και αποσιτώντας τους κεφάλαια. Και το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό καθίσταται πολύ ανησυχητικό για τις ανα-

Το ισχυρό δολάριο έχει σοβαρές επιπτώσεις τόσο στις αναδυόμενες όσο και στις ανεπτυγμένες οικονομίες.

δυόμενες οικονομίες, οι οποίες αναγκάζονται είτε να επιτρέψουν στα νομίσματά τους να αποδυναμωθούν είτε να παρέμβουν για να μετριάσουν τη διολίσθηση τους είτε να αυξήσουν τα δικά τους επιτόκια σε μια προσπάθεια να στηρίξουν τα επίπεδα των συναλλαγματικών τους διαθεσίμων. Τόσο η Ινδία όσο και η Μαλαισία πραγματοποιήσαν αιφνιδιαστικές αυξήσεις επιτοκίων αυτόν τον μήνα. Η Ινδία παρενέβη, επίσης, στην αγορά για να στηρίξει τη συναλλαγματική ισοτιμία της ρουπίας.

Ούτε οι προηγμένες οικονομίες φάνηκαν αλώβητες. Την προηγούμενη εβδομάδα το ευρώ έφτασε σε νέα επίπεδα ναδίρ πενταετίας, το ελβετικό φράγκο αποδυναμώθηκε για να επιτύχει ισοτιμία 1/1 με το δολάριο για πρώτη φορά από

το 2019, ενώ το ιαπωνικό γεν καταβύθιστηκε σε ναδίρ εικοσαετίας. «Ο γρήγορος ρυθμός των αυξήσεων των επιτοκίων από τη Fed προκαλεί πανοικονομικές σε πολλές άλλες οικονομίες στον κόσμο, προκαλώντας εκροές καρτοφυλακίου και εξασθένιση εθνικών νομισμάτων», δηλώνει ο Τούλι Μακάι, διευθυντής του τμήματος Οικονομικών Ασίας - Ειρηνικού στην τράπεζα Scotiabank.

Παράλληλα, ο συνδυασμός της επιβράδυνσης της αμερικανικής ανάπτυξης και της αναμενόμενης αποθέρμανσης του πληθωρισμού των ΗΠΑ θα επιβραδύνει τελικά την άνοδο του δολαρίου, η οποία με τη σειρά της θα αφαιρέσει την πίεση από άλλες κεντρικές τράπεζες για σύσφιξη, μπορεί να χρειαστούν μήνες για μια νέα ισορροπία. Εν κατακλείδι, σύμφωνα με τον Κλέι Λόουερ, πρώην υφυπουργό Οικονομικών των ΗΠΑ, οι αναπτυσσόμενες οικονομίες κινδυνεύουν από μια «αναντιστοίχια νομισμάτων», η οποία συμβαίνει όταν οι κυβερνήσεις, οι εταιρείες ή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ναδίρ πενταετίας, το ελβετικό φράγκο και στη συνέχεια τα έχουν προσφέρει με τη μορφή χορηγήσεων στο εθνικό τους νόμισμα.

Αναζητείται λύση μεταξύ Ελληνικής - ΕΤΥΚ

Τι δηλώνει στην «Κ» ο επίτιμος πρόεδρος κ. Λοΐζος Χατζηκωστής λίγες ώρες πριν την εξουσιοδότηση για απεργίες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μερικές ώρες χωρίζουν τις αποφάσεις που θα λάβει ΕΤΥΚ ως μέτρο αντίδρασης ενάντια στις αποφάσεις της Ελληνικής Τράπεζας για μείωση του κόστους που αναπόφευκτα θα επηρεάσει μεγάλο αριθμό υπαλλήλων της. Από τη μία, η ΕΤΥΚ υπογραμμίζει πως η Ελληνική επιδιώκει να στείλει στην ανεργία χωρίς καμία αποζημίωση, το 50% του προσωπικού. Αρα στις συνελεύσεις της 18ης Μαΐου θα εξουσιοδοτήσει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΥΚ, να προχωρήσει σε απεργιακά μέτρα, αν και όταν το κρίνει αναγκαίο. Από την άλλη, η Ελληνική Τράπεζα προχωρά σε έκκληση μέσω του CEO της Όλιβερ Γκάτσκε προς την ΕΤΥΚ να προσέλθει στο διάλογο για να υπογραφεί νέα σύμβαση, που να εξοικονομείται κόστος για την τράπεζα, άρα και να μην αναγκαστεί να προχωρήσει σε πλεονα-

Η Ελληνική Τράπεζα προχωρά σε έκκληση μέσω του CEO της Όλιβερ Γκάτσκε προς την ΕΤΥΚ να προσέλθει στο διάλογο για να υπογραφεί νέα σύμβαση.

Την Τετάρτη, 18/05/22, θα πραγματοποιηθούν οι Επαρχιακές Συνελεύσεις των μελών της ΕΤΥΚ σε όλες τις Τράπεζες.

σμούς προσωπικού. Το αδιέξοδο των δύο είναι προϊόν μνηόν ασυνεννοσίας, παρά το ότι όπως υποστηρίζει η ΕΤΥΚ συνυμπίλησε η Οργάνωση μαζί με την Ελληνική Τράπεζα για ένα ολόκληρο χρόνο για την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης και κατέληξε σε συμφωνία (Λοΐζου Χατζηκωστή – Ευριπίδης Πολυκάρπου). Υποστηρίζει ότι, ενώ όλα θα κυλούσαν ομαλά, ο κ. Γκάτσκε τροπίασε τη συμφωνία αυτή και οδήγησε ταυτόχρονα την Τράπεζα σε αδιέξοδο.

Λίγες ώρες πριν από τις επαρχιακές συνελεύσεις των μελών της ΕΤΥΚ σε όλες τις Τράπεζες ο επίτιμος πρόεδρος της ΕΤΥΚ κ. Λοΐζος Χατζηκωστής δηλώνει στην «Κ» πως «ο κόσμος έχει συσπειρωθεί σε αφάνταστο βαθμό και είναι το όπλο τους έναντι των διοικήσεων των τραπεζών που έχουν την ευχέρεια έμμεσα ή άμεσα να δημιουργούν μία άλλη εικόνα που παραπληροφορεί την πραγματικότητα». Ο κ. Χατζηκωστής είπε πως η ΕΤΥΚ έχει τη δύναμη του κόσμου και ότι μέσα από τις προκλητικές –όπως χαρακτήρισε– τις συμπεριφορές της Διοίκησης της Ελληνικής έχει καταφέρει να συσπειρώσει το

σύνολο των τραπεζοϋπαλλήλων σε μια ενιαία δύναμη. «Πλέον είναι αναγκαία αυτή η προσήλωση προς την ΕΤΥΚ και είναι η μόνη ελπίδα σωτηρίας τους», συμπλήρωσε.

Ο κ. Χατζηκωστής σημείωσε ότι όταν μετά από 20 - 30 χρόνια υπηρεσίας ενός υπαλλήλου υπάρχει η περίπτωση η τράπεζα να τον «βγάλει στο δρόμο», καταλαβαίνουν οι ίδιοι οι υπάλληλοι ότι δεν υπάρχει άλλη διέξοδος. «Όταν πετούν εκατομμύρια οι τράπεζες άσκοπα και ιδίως η Διοίκηση της Ελληνικής μετά από δυο – τρεις τελευταίες χειρονομίες της έχει απώλειες 100 εκατ. ευρώ, έρχεται τώρα να εξοικονομήσει εκατ. τάχα για τους μετόχους και θέλει να πετάξει τους υπαλλήλους στο δρόμο αδιαφορώντας πως θα ζήσουν. Πήρε η Ελληνική μία προικοδότηση 400 – 500 εκατ. ευρώ κέρδη από το Συνεργατισμό και χάθηκαν. Από κακοδιαχείριση χάθηκαν όλα τα λεφτά», σημείωσε εμφωτικά στην «Κ». Ο επίτιμος πρόεδρος της ΕΤΥΚ σχολίασε ότι η Τράπεζα Κύπρου που ήταν σε χειρότερη θέση, με τη χρηστή διαχείριση κατάφερε και γύρισε σε κέρδη, έναντι της Ελληνικής

Τράπεζας που έλαβε τεράστια περιουσία από το Συνεργατισμό και θέλει –όπως σημείωσε– εντός της κρίσης με πανδημία και πόλεμο να «πετάξει τον κόσμο έξω από την τράπεζα». Καταλήγοντας, ο κ. Χατζηκωστής τόνισε ότι «φταίει η κακοδιαχείριση από τη Διοίκηση, με την ευθύνη να βαρύνει και τους μετόχους που δεν εποπτεύουν σωστά την κατάσταση».

Ο εννιάλογος της Ελληνικής

Η Ελληνική Τράπεζα την Τρίτη συνόψισε σε εννέα σημεία που απεστάλησαν στο προσωπικό της τράπεζας τα δεδομένα στη μεταξύ της σχέση με την ΕΤΥΚ, αλλά και δεδομένα που αφορούν στη βιωσιμότητά της. Όπως αναφέρει, για να παραμείνει η Τράπεζα σε μια μακροχρόνια βιώσιμη πορεία και να διαφυλάξει τα συμφέροντα των πελατών, των καταθετών, του προσωπικού και των μετόχων της, πρέπει να γίνει πιο ανταγωνιστική και να μειώσει τον πολύ υψηλό δείκτη κόστους/έσοδα. Σημειώνει διαμέσου του CEO της πως δεν πρόκειται περί ξαφνικής απόφασης της Τράπεζας, αλλά αποτελεί απαίτηση των Εποπτικών Αρχών, καθώς

Συνελεύσεις 18.05.22

Την Τετάρτη, 18/05/22 θα πραγματοποιηθούν οι Επαρχιακές Συνελεύσεις των μελών της ΕΤΥΚ σε όλες τις Τράπεζες. Οι συνελεύσεις έχουν κληθεί, ως αποτέλεσμα της διαφωνίας της Διοίκησης της Ελληνικής Τράπεζας με την ΕΤΥΚ και είναι καλεσμένο το σύνολο των μελών της σε όλες τις Τράπεζες στις 15:30 με θέμα την ενημέρωση για τις τελευταίες εξελίξεις και μέσα από μυστική ψηφοφορία, θα δώσουν εξουσιοδότηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΥΚ για λήψη απεργιακών μέτρων αν και όταν αυτό κρίθει αναγκαίο.

και αποτέλεσμα της κατάταξης μας σε μια επενδυτική βαθμίδα εξαιτίας της μη βιώσιμης αναλογίας του κόστους προς τα έσοδα. Τονίζει ότι το περιθώριο βελτίωσης των εισοδημάτων είναι περιορισμένο, λόγω των δεδομένων στην αγορά, των υπερχρεωμένων νοικοκυριών/ετα-

ρειών, της λήξης των κρατικών ομολόγων και των κεφαλαιακών περιορισμών που επιβάλλονται από τις Εποπτικές Αρχές. «Επομένως, πρέπει να εστιάσουμε στο κόστος», σημειώνει χαρακτηριστικά. Η Ελληνική υπογραμμίζει ότι γίνονται διαρκώς ενέργειες για να βελτιώσουμε τα έσοδα μας καθώς και για να μειώσουμε και να βελτιώσουμε το λειτουργικό κόστος της Τράπεζας, πέραν του εργασιακού. Αυτό όμως δεν μπορεί από μόνο του να επιλύσει τα προβλήματα, γι' αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί όπως λέει, και το εργασιακό κόστος. Το εργασιακό κόστος κατά την Ελληνική αποτελείται από 3 βασικά στοιχεία: 1. Μισθοί/Παροχές/Εισοφρές (δηλαδή στοιχεία της Συλλογικής Σύμβασης) 2. Αριθμός Προσωπικού, 3. Ύψος/Επίπεδα Αποζημιώσεων Σχεδίων Αποχώρησης.

Συγχρόνως, η Ελληνική τονίζει πως αυτό που επιδιώκει και στο οποίο πραγματικά δεσμεύεται είναι η υπογραφή μιας νέας συλλογικής σύμβασης που θα αντικατοπτρίζει την αναγκαία μείωση του κόστους, τη σταδιακή εφαρμογή αμοιβών βάσει της απόδοσης, σύμφωνα

με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και την εναρμονιση των μισθών συναδελφών από πρώην ΣΚΤ/ ΣΠΙ.

Το αποτέλεσμα αυτής της άσκησης διαχείρισης των εξόδων κατά την Ελληνική θα οδηγήσει σε εξοικονομήσεις και θα επηρεάσει θετικά τις πρόνοιες του σχεδίου αναδιάρθρωσης όσον αφορά το προσωπικό, και την οικονομική αποζημίωση σε όσους θα αποχωρήσουν από την Τράπεζα. Διευκρινίζει η Ελληνική ότι οι ειδοποιητικές επιστολές που στάλθηκαν στις συντεχνίες σχετικά με τις απολύσεις ήταν αποτέλεσμα της ανελαστικής στάσης της ΕΤΥΚ, η οποία απέφυγε να προσέλθει σε έναν ολοκληρωμένο και εποικοδομητικό διάλογο με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για να υπάρξει κατάληξη. Τέλος, δηλώνει ξεκάθαρα μέσω του CEO της, Όλιβερ Γκάτσκε ότι η Τράπεζα είναι έτοιμη να συμβιβαστεί και να συμφωνήσει σε μια ολιστική λύση για όλες τις εκκρεμότητες, στη βάση μιας νέας συλλογικής σύμβασης. «Μέσω αυτής της συλλογικής σύμβασης θα εξασφαλισουμε όσο το δυνατό περισσότερες θέσεις εργασίας», καταλήγει.

Κρίσιμο το επόμενο τριήμερο για την Αιμιλιανίδου

Παραμένει σε καταστολή μετά την επέμβαση – Κρίσιμη η κατάσταση της υγείας με βάση το τελευταίο ιατρικό ανακοινωθέν

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Για ένα καθοριστικό τριήμερο κάνουν λόγο ιατρικές πηγές, αναφορικά με την κατάσταση της υγείας της Υπουργού Εργασίας Ζέτας Αιμιλιανίδου, η οποία μετά την πολύωρη επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε παραμένει σε κατάσταση καταστολής στο ιδιωτικό νοσηλευτήριο «Υγεία» στην Αθήνα. Ιατρικές πηγές από την ελληνική πρωτεύουσα δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσουν την μετεγχειρητική εξέλιξη της υγείας της κας Αιμιλιανίδου, κάτι που θα είναι σε θέση να κάνουν όταν θα παρέλθουν τα τρία πρώτα εβδομημερή. Στο πνεύμα αυτό κινείται και η επίσημη ενημέρωση του Υπουργείου Υγείας στη Λευκωσία,

Από ιατρικής πλευράς ένα από τα ζητούμενα είναι το αποτύπωμα της ρήξης ανευρύσματος σε ζωτικές λειτουργίες του οργανισμού της Υπουργού Υγείας, κάτι που θα διαφανεί όταν τερματισθεί η καταστολή στην οποία βρίσκεται.

σύμφωνα με την οποία η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ζέτα Αιμιλιανίδου νοσηλεύεται σε κρίσιμη αλλά σταθερή κατάσταση, σε καταστολή, μετά από την πολύωρη χειρουργική επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε στο εξειδικευμένο ιατρικό κέντρο «Υγεία» στην Αθήνα. Στην λίτ η ενημέρωση υπενθυμίζεται ότι η κα. Αιμιλιανίδου μεταφέρθηκε τα ξημερώματα της Δευτέρας με αεροσπασθοφόρο στην Ελλάδα και εισήχθη στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, λόγω σοβαρής υπαρχνοειδούς αιμορραγίας μετά από ρήξη ανευρύσματος εγκεφάλου και καταλήγει. «Η κατάσταση της θεωρείται κρίσιμη

Στην εντατική μονάδα του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου «Υγεία» στην Αθήνα συνεχίζει να νοσηλεύεται η υπουργός Υγείας Ζέτα Αιμιλιανίδου.

και θα επανεκτιμηθεί τις επόμενες ημέρες».

Οι επιπτώσεις

Με τους γιατρούς να είναι επιφυλακτικοί ως προς την εξέλιξη της μετεγχειρητικής κατάστασης της υγείας της κας Αιμιλιανίδου, αυτό το οποίο τίθεται υπό τη μορφή ερωτηματικού είναι το αποτύπωμα της σοβαρής υπαρχνοειδούς αιμορραγίας σε ζωτικές λειτουργίες του οργανισμού της Υπουργού Εργασίας, όπως είναι η όμιλία αλλά και η κίνηση. Σύμφωνα με τα όσα έχουν γίνει γνωστά από ιατρικής πλευράς η Υπουργός Υγείας δεν είχε εμφανίσει προβλήματα όταν

μεταφέρθηκε στις πρώτες βοήθειες του American Heart στη Λευκωσία. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες η κα. Αιμιλιανίδου δεν παρουσίαζε προβλήματα μέχρι την άφιξη της στην Αθήνα.

Κύμα συμπαράστασης

Στην ελληνική πρωτεύουσα βρίσκεται από την πρώτη στιγμή ο υπουργός Υγείας Μιχάλης Χατζηπαντέλα, ο οποίος επέστρεψε στην Κύπρο την Τρίτη το απόγευμα. Στην Κύπρο συνεχίζεται το κύμα συμπαράστασης που έχει εκδηλωθεί από τη πρώτη στιγμή που έγινε γνωστή η περίπτωση με την υγεία της Υπουργού. Σε πολιτικό επίπεδο η Υπουργός Εργα-

σίας γίνεται αποδέκτης της συμπάθειας απ' όλους τους χώρους. Συγκινητική ήταν η δημόσια αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη. Στα κοινωνικά δίκτυα συνεχίζεται η έκφραση αγάπης και συμπαράστασης των απλών πολιτών. Το κλίμα που έχει δημιουργηθεί είναι συγκινητικό με το γιο της Υπουργού Εργασίας Αχιλλέα Αιμιλιανίδη να εκφράζει ευχαριστίες. «Σας ευχαριστώ ειλικρινά για τα χιλιάδες μηνύματα που μου έχετε αποστείλει για συμπαράσταση και ευχές για τη Ζέτα μου. Το εκτιμώ απεριόριστα» ήταν η ανάρτηση του γνωστού νομικού στα κοινωνικά δίκτυα.

Συγκλονισμένος δήλωσε ο Νίκος Αναστασιάδης

Συγκλονισμένος από την περίπτωση υγείας της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ζέτας Αιμιλιανίδου εμφανίσθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης. Σε δηλώσεις του στους δημοσιογράφους, στο Προεδρικό Μέγαρο, στο περιθώριο της τελετής διαβεβαίωσης νέου μέλους του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ερωτηθείς για την κατάσταση της υγείας της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κας Ζέτας Αιμιλιανίδου είπε ότι «έχω τακτικότερες επαφές και ενημέρωση από τον Υπουργό Υγείας, ο οποίος βρίσκεται στο πλευρό της Υπουργού από την πρώτη στιγμή ύστερα από οδηγίες μου. Χθες την επισκέφθηκε και η Υφυπουργός Πρόνοιας. Σήμερα το πρωί είχα ενημέρωση. Παραμένει σταθερή, αλλά σοβαρή η κατάσταση, κάτι που θεωρείται ενθαρρυντικό. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι πραγματικά με έχει συγκλονίσει η περίπτωση της υγείας της Υπουργού. Υπήρξε, είναι και θα παραμείνει - εύχομαι ολόψυχα - ένας από τους στενότερους μου, αποτελεσματικότερους συνεργάτες που είχα από την ανάληψη της εξουσίας. Δημιουργική, αποτελεσματική και απόλυτα αφοσιωμένη στο έργο που ανέλαβε. Εύχομαι από τα βάθη της ψυχής μου σύντομα να είναι και πάλι μαζί μας με την ίδια αποφασιστικότητα που τη χαρακτηρίζει ως αποτέλεσμα μιας ισχυρής προσωπικότητας που διαθέτει».

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η κρίση θέλει ηγέτες

Το 2022 θα μείνει γραμμένο στην ιστορία επειδή θα αλλάξει ό,τι ξέραμε μέχρι τώρα. Η παγκόσμια ισορροπία έχει διαταραχτεί με αποτέλεσμα να βιώνουμε ήδη καταστάσεις που βίωσε ο κόσμος πριν 50 χρόνια στην μεγάλη κρίση του 1973 όταν ένας συνασπισμός αραβικών κρατών οργάνωσε εμπάργκο πετρελαίου εξαιτίας της δυτικής στήριξης προς το Ισραήλ, με αποτέλεσμα οι τιμές του αργού να εκτοξευθούν στον ουρανό. Έτσι και τώρα η ενεργειακή κρίση έχει ξεφύγει από τα συνήθη όρια και σε συνδυασμό με την επισιτιστική κρίση που μας χτυπάει την πόρτα θα οδηγήσει την ανθρωπότητα σε δύσκολες ατραπούς. Αυτό που θα βιώσουμε μετά το καλοκαίρι δεν θα έχει προηγούμενο. Η κρίση στην Ελλάδα ξεκίνησε το 2012 και ήταν εγχώρια, όπως και το 2013 στην Κύπρο ήταν τοπική όπου με τη βοήθεια των Ευρωπαίων εταίρων μας καταφέραμε και τις ξεπεράσαμε. Τώρα δυστυχώς, η κρίση είναι παγκόσμια και σε μεγάλο βαθμό προέρχεται από την απărăδεκτη επίθεση των Ρώσων στην Ουκρανία, όπου εκτός από τον εκβιασμό μέσω της ενέργειας, προσπαθεί να καταστρέψει την παραγωγή σιτηρών ή τουλάχιστον να την αποκόψει από την υπόλοιπη Ευρώπη. Είναι λοιπόν πιο αναγκαίο από ποτέ να υπάρχει μια σταθερή κυβέρνηση με ηγέτη κάποιον που να ξέρει πως να κουμαντάρει το καράβι. Χρειάζεται σοβαρότητα, νηφαλιότητα και καλές διπλωματικές σχέσεις με τους Ευρωπαίους εταίρους μας, γιατί μόνοι μας δεν θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε αυτό που βρίσκεται στην πόρτα μας. Οι τιμές θα συνεχίζουν να ανεβαίνουν και τα τρόφιμα δεν θα φτάνουν με την ίδια ευκολία στο ράφι των υπεραγορών. Οι κυβερνήσεις τα επόμενα 2-3 χρόνια θα πρέπει να βρουν θεαματικές λύσεις για να μπορέσουν να απαλύνουν τον πόνο των μεσαίων και κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων που θα νοιώσουν πιο έντονα αυτό που έρχεται. Η Ελλάδα έχει μια τέτοια κυβέρνηση, σταθερή και μεταρρυθμιστική. Θα πρέπει και η Κύπρος με το τέλος αυτής της κυβέρνησης σε 9 μήνες να αποφασίσει αν θέλει σταθερότητα και σοβαρότητα για να μπορέσει να οδηγήσει τη χώρα σε καλύτερες μέρες και το κυβερνών κόμμα φαίνεται ότι έχει αποδείξει τις αξίες που έχει.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων

ταξίδια

Τα νηδιά μας καλούν

Ανοιξιάτικες εξορμήσεις
σε Σύρο, Κέρκυρα, Αίγινα

Κυριακή

22 / 5

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE KYPRIAKH

07/01/2024

Κυριακή 12 Μαΐου 2024

12/05/2024

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι ελπίδες των πολυεθνικών για ανάκαμψη της Κίνας

Της ΓΙΑΒΕΝ ΤΣΕΝ / REUTERS

Η νέα κανονικότητα της Κίνας σε συνθήκες κορωνοϊού θέτει υπό αμφισβήτηση τις ελπίδες των πολυεθνικών της Δύσης για γρήγορη ανάκαμψη στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Μεγάλοι όμιλοι από την Apple, που δραστηριοποιείται στην υψηλή τεχνολογία, έως την αυτοκινητοβιομηχανία της General Electric υπέστισαν πλήγμα στα έσοδά τους κατά το α΄ τρίμηνο, διότι τα νέα περιοριστικά μέτρα εγκλεισμού παρέλυσαν εργοστάσια και δίκτυα διανομής, ενώ παράλληλα ελάττωσαν και τις λιανικές πωλήσεις. Πολλές εταιρείες υποβαθμίζουν τον αντίκτυπο των μέτρων, λογίζοντάς τον ως προσωρινό. Αυτό, όμως, είναι υπερβολικά αισιόδοξο. Η οικονομική διευθύντρια της Estée Lauder, Τρέισι Τράβις, πιθανώς να μην είναι η μόνη που κάνει μια τολμηρή έκκληση ούτως ώστε η Κίνα να ανοίξει ξανά την εσωτερική αγορά της στα μέσα Μαΐου, επισημαίνοντας ότι η περιορισμένη ζήτηση θα τη βοηθήσει να ανακτήσει τις πρόσφατες χαμένες πωλήσεις. Τα έσοδα του αμερικανικού ομίλου καλλυντικών στη νοτιοανατολική Ασία μειώθηκαν πρώτη φορά εδώ και δύο χρόνια την τριμηνία Ιανουαρίου - Μαρτίου. Αυτό οφειλόταν κυρίως στην Κίνα, από όπου η εταιρεία αποκομίζει το 36% των συνολικών πωλήσεών της, σύμφωνα με όσα εκτιμούν οι αναλυτές της Jefferies. Ο γνωστός διεθνής οίκος υψηλής ποιότητας οινοπνευματών Remy Cointreau επιμένει πως το δυναμικό ανάπτυξης του για το έτος παραμένει αμετάβλητο, παρόλο που τα έσοδά του ελαττώθηκαν το α΄ τρίμηνο λόγω της διψήφιας ποσοστιαίας πτώσης στην Κίνα.

Το όλο σκεπτικό βασίζεται και σε προηγουμένη εμπειρία. Οι ξένες εταιρείες στην Κίνα επωφελήθηκαν από την ταχεία ανάκαμψη της χώρας μετά το πρώτο κύμα της πανδημίας. Οι Αρχές ελαχιστοποίησαν επίσης την οικονομική ζημία υιοθετώντας στοχευμένους περιορισμούς, ειδικά

στον βασικό κόμβο παραγωγής και υλικοτεχνικής υποστήριξης της Σαγκάης. Τόσο το αμερικανικό όσο και το ευρωπαϊκό εμπορικό επιμελητήριο στην Κίνα δήλωσαν ότι οι περισσότερες από τις εταιρείες - μέλη τους παρέμειναν κερδοφόρες το 2020 και το 2021. Οστόσο, το ξέσπασμα του κύματος της μετάλλαξης «Ομικρον», που κτύπησε τη Σαγκάη τον Μάρτιο, προκάλεσε βαθιά αλλαγή στην προσέγγιση του Πεκίνου. Οι Αρχές έχουν εισαγάγει τακτικά μαζικά τεστ σε σχεδόν δώδεκα από τις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας με κριτήριο το ΑΕΠ, ακόμη και αν δεν έχουν αναφερθεί νέα κρούσματα. Οι κάτοικοι πρέπει να έχουν αρνητικό αποτέλεσμα ανά δύο ημέρες για να εισέρχονται σε δημόσιους χώρους. Θεωρητικά, αυτό προλαμβάνει μια άλλη έξαρση τύπου Σαγκάης, αλλά, παράλληλα, κάνει ακόμη δυσκολότερο το άνοιγμα της οικονομίας. Εν τω μεταξύ, η σκληρή μεταχείριση όσων κολλούν τον ιό μπορεί να αποτρέψει τους ανθρώπους από τα ταξίδια και τις δαπάνες.

Τα 400 εκατομμύρια καταναλωτές της μεσαίας τάξης της Κίνας καθιστούν τη χώρα βασική αναπτυσσόμενη αγορά για εταιρείες τύπου Salvatore Ferragamo, που δραστηριοποιείται στην υψηλή ραπτική, στα αξεσουάρ και στα είδη πολυτελείας. Προ ημερών είχε δηλώσει πως αναμένει ότι οι πωλήσεις της θα διπλασιαστούν σε τέσσερα έως πέντε χρόνια από το 2021 και μετά. Μια επιλογή είναι να επεκτείνει τις δικτυακές πωλήσεις της και να ερπύσει τα έσοδά του ελαττώθηκαν το α΄ τρίμηνο λόγω της διψήφιας ποσοστιαίας πτώσης στην Κίνα.

Η εναλλακτική λύση μπορεί να είναι η δημιουργία νέων καταναλώνων σε άλλες χώρες. Προς το παρόν, ωστόσο, οι δυτικές εταιρείες δίνουν πολύ μεγάλη σημασία στην ταχεία ανάκαμψη της Κίνας.

Δύσκολο εγχείρημα η ενεργειακή απεξάρτηση της Ε.Ε. από τη Ρωσία

Προσक्रούει στις ελλείψεις σταθμών LNG και αγωγών μεταφοράς καυσίμων

Η Ευρώπη προσπαθεί να απεξαρτηθεί ενεργειακά από τη Ρωσία και να αυξήσει τις αγορές υδρογονανθρακικών φυσικού αερίου (LNG), αλλά προσκρούει στην ανεπάρκεια θεμελιωδών υποδομών, όπως οι αγωγοί μεταφοράς του καυσίμου, συνεπακόλουθο της μακροχρόνιας ενεργειακής της εξάρτησης από τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες. Υπάρχουν χώρες με άφθονους θερματικούς σταθμούς για εισαγωγές LNG, αλλά χωρίς τους απαιτούμενους αγωγούς για να μεταφέρουν το καύσιμο σε εταίρους τους από την Ε.Ε. και άλλες που δεν έχουν καμία απολύτως υποδομή και θα αργήσουν να αποκτήσουν.

Η Ισπανία, για παράδειγμα, έχει αρκετούς

Η Ισπανία είναι πρόθυμη να στείλει LNG στη Ρουμανία, αλλά οι υποδομές της δεν αρκούν ούτε για να περάσει τα σύνορα της Γαλλίας.

θερματικούς σταθμούς για τις εισαγωγές του καυσίμου, αλλά όχι και τους αναγκαίους αγωγούς για να το μεταφέρει στην Κεντρική Ευρώπη. Τα έργα κατασκευής του αγωγού Midcat που θα συνέδεε τη χώρα της Ιβηρικής με τη Γαλλία έχουν διακοπεί εδώ και χρόνια καθώς οι ρυθμιστικές αρχές απέρριψαν το σχέδιο το 2019 ως υπερβολικά δαπανηρό. Τώρα η ισπανική κυβέρνηση και ο υπεύθυνος του προγράμματος κλιματικής αλλαγής και ενέργειας ζητούν την επανένταξη των εργασιών, τονίζοντας ότι η χώρα είναι πρόθυμη να στείλει το καύσιμο στη Ρουμανία αλλά οι υποδομές της δεν αρκούν ούτε για να περάσει τα σύνορα της Γαλλίας. Δεν υπάρχουν παρά μόνον δύο αγωγοί που διασχίζουν τα Πυρηναία και καταλήγουν στη Γαλλία και μπορούν να μεταφέρουν μόλις και μετά βίας το 1/10 των εισαγωγών LNG.

Η Γερμανία, άλλωστε, μια από τις ευρωπαϊκές χώρες με τη μεγαλύτερη ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία, δεν διαθέτει κανέναν θερματικό σταθμό για εισαγωγές

Η Γερμανία δεν διαθέτει κανέναν θερματικό σταθμό για εισαγωγές LNG. Το Βερολίνο έχει νοικιάσει τέσσερα πλοία για την επαναφορά του LNG σε αέρια μορφή και ευελπιστεί πως κάποια από αυτά θα είναι λειτουργικά μέχρι τη τέλη του έτους. Σε ό,τι αφορά, όμως, τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις εδράφους, δεν πρόκειται να είναι έτοιμες πριν από το 2026.

LNG. Η παντελής αυτή έλλειψη θεμελιωδών υποδομών στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία είναι καθοριστική, δεδομένου ότι από γεωγραφικής απόψεως η Γερμανία θα αποστέλλει τη φυσική πύλη μέσω της οποίας θα προμηθευόνταν το καύσιμο όσες χώρες της Γηραιάς Ηπείρου δεν έχουν πρόσβαση στη θάλασσα. Όπως επισημαίνει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, το Βερολίνο έχει νοικιάσει τέσσερα πλοία για την επαναφορά του LNG σε αέρια μορφή και ευελπιστεί πως κάποια από αυτά θα είναι λειτουργικά μέχρι τη τέλη του έτους. Σε ό,τι αφορά, όμως, τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις εδράφους δεν πρόκειται να είναι έτοιμες πριν από το 2026. Την Τετάρτη η Κομισιόν αναμένεται να παρουσιάσει πρόγραμμα αξίας 195 δισ. ευρώ που θα προβλέπει εναλλακτικές λύσεις, αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μείωση της κατανάλωσης, αλλά και στροφή σε άλλους προμηθευτές. Όπως, όμως, έχει τονίσει από τον Μάρτιο ο πρωθυπουργός της Πορτογαλίας,

«αν είχαμε υλοποιήσει αυτά τα σχέδια ενεργειακής διασύνδεσης ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες από το 2014, οπότε συμφωνήθηκαν, σήμερα η Ευρώπη δεν θα ήταν εξαρτημένη από τη Ρωσία». Για ορισμένα κράτη-μέλη της Ε.Ε. η απουσία θεμελιωδών υποδομών εγκυμονεί μεγάλους κινδύνους ελλείψεων ενέργειας από τη στιγμή που θα εκλείψουν οι ρωσικοί υδρογονάνθρακες. Ανάμεσά τους η Ουγγαρία, που εισάγει από τη Ρωσία όσο πετρέλαιο καταναλώνει και δεν έχει εναλλακτικές, με αποτέλεσμα να εμποδίζει τις προσπάθειες των άλλων χωρών για επιβολή εμπάργκο στο ρωσικό πετρέλαιο. Όπως υπογράμμισε προσφάτως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου, «αν κοπεί το ρωσικό αέριο, οι δυτικές χώρες δεν θα μπορούσαν να παρέχουν το καύσιμο στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης, καθώς είναι πολύ περιορισμένη η χωρητικότητα των υφιστάμενων υποδομών προς αυτή την κατεύθυνση». Μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να βοηθήσει η βελτίωση των

υποδομών, αφενός για να μετατραπεί η Τουρκία σε κέντρο μεταφοράς LNG και να αυξηθούν έτσι οι προμήθειες αερίου από το Αζερμπαϊτζάν και αφετέρου για να μεταφερθεί στην υπόλοιπη νοτιοανατολική Ευρώπη LNG που θα εισάγει η Ελλάδα.

Αγορές ρωσικού αερίου

Πράσινο φως φαίνεται να δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη-μέλη για να συνεχίσουν να αγοράζουν ρωσικό αέριο. Καθώς επικεντρώνεται, εντός της εβδομάδας, οι επόμενες πληρωμές προς την Gazprom από Ευρωπαίους εισαγωγείς, η Κομισιόν ανέφερε ότι έστειλε τις αναθεωρημένες συστάσεις για τη διαχείριση του ρωσικού διατάγματος της 31ης Μαρτίου, που απαιτεί τη μετατροπή σε ρούβλια για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των αγοραστών. Το βασικό σημείο της καθοδήγησης συστήνει στις εταιρείες που αγοράζουν ρωσικό αέριο να συνοδεύουν την πληρωμή σε ευρώ (ή δολάρια) με μία ξεκάθαρη δήλωση ότι με την πληρωμή αυτή εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις τους ως αγοραστές. Το άνοιγμα λογαριασμού σε ρούβλια, σημειώνεται, δεν είναι ασύμβατο με τις κυρώσεις (σε αντίθεση με πρόσφατες δηλώσεις κοινοτικών αξιωματούχων). Υπενθυμίζεται πως η επιτροπή Ενέργειας Κάντρι Σιμσον, μετά το Συμβούλιο Ενέργειας στις 2 Μαΐου, δήλωσε ότι η πληρωμή σε ρούβλια βάσει του μηχανισμού που προβλέπει το ρωσικό διάταγμα αποτελεί παραβίαση των ευρωπαϊκών κυρώσεων κατά της ρωσικής κεντρικής τράπεζας. Η κ. Σιμσον είχε πει τότε ότι «στις επόμενες ημέρες» η Κομισιόν θα δημοσίευε «πο λεπτομερή καθοδήγηση». Αυτή η καθοδήγηση ωστόσο καθυστερούσε. Στην απουσία της, σύμφωνα με το Bloomberg, ο αριθμός των ευρωπαϊκών εταιρειών που είχαν ανοίξει λογαριασμούς σε ρούβλια στο πλαίσιο της διαδικασίας πληρωμής για το αέριο της Gazprom είχε φτάσει τις 20 στα τέλη της περασμένης εβδομάδας. Δεκατέσσερις ακόμη εταιρείες είχαν ζητήσει να ενημερωθούν για τα έγγραφα που πρέπει να καταθέσουν ώστε να συμμορφωθούν και αυτές με το ρωσικό διάταγμα.

Βαρύνουσας σημασίας η Business πλευρά της Primetel

Η Primetel έχει εδώ και 15 χρόνια τη δυνατότητα να παραδώσει από το Α ως το Ω κάθε τηλεπικοινωνιακό και τεχνολογικό έργο

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Η Primetel είναι από τις παλαιότερες και πιο έμπειρες εταιρείες στο Business Solution. Ο Senior Business Development & Sales Manager της Primetel τονίζει σε συνέντευξη του στην «Κ» πως έχει εδώ και 15 χρόνια η εταιρεία τη δυνατότητα να παραδώσει από το Α ως το Ω κάθε τηλεπικοινωνιακό και τεχνολογικό έργο, ακόμη και τα πιο σύνθετα. Θεωρεί ότι η εταιρεία έχει κληρονομιά της μια εξαιρετική φήμη στα business solutions και είναι ένα κομμάτι που επισημαίνει ότι αποτελεί ένα πολύ μεγάλο μερίδιο του συνολικού της κύκλου εργασιών. Τέλος, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Primetel παραμένει κατά τον κ. Βασίλη Νικολαΐδη η ανεξάρτητη πρόσβαση της εταιρείας στο διεθνές δίκτυο με ιδιότητα υποθαλάσσια συστήματα που διασφαλίζουν μεγαλύτερη χωρητικότητα και διασύνδεση υψηλών επιδόσεων με κόμβους του εξωτερικού, με σημεία παρουσίας στη Γερμανία, τη Ρωσία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα.

- Ποιο είναι το επίπεδο της ψηφιακής ωριμότητας και της πορείας του ψηφιακού μετασχηματισμού στις κυπριακές επιχειρήσεις;

- Η ψηφιακή μετάβαση δεν αποτελεί πλέον για τη χώρα μας έναν θεωρητικό στόχο αλλά, επιτέλους, μια πραγματική, πρακτική διεργασία σε εξέλιξη που δημιουργεί τεράστιες δυνατότητες για το μέλλον. Μετά και την έγκριση των κονδυλίων του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, η συζήτηση για τον μετασχηματισμό έχει ανοίξει, είτε μιλάμε για τον κυβερνητικό τομέα, είτε για την επιχειρηματικότητα, είτε για τα νοικοκυριά.

Παρόλο που φαινομενικά η συγκυρία δεν βοηθά, με τον πληθωρισμό να ανεβαίνει και την εφοδιαστική αλυσίδα να έχει προβλήματα, οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν ότι η μετάβαση πρέπει να ξεκινήσει άμεσα και ότι έχουν μόνο να κερδίσουν από αυτή. Όχι περιοριστικά σε οικονομικούς όρους, αλλά συνολικά: μια θέση στον ανταγωνισμό και την καρδιά του σύγχρονου καταναλωτή, σε ένα περιβάλλον που θα διαφοροποιηθεί ριζικά τα επόμενα χρόνια. Φυσικά, η αγορά εξαρτάται για να προχωρήσει από δύο παράλληλους παράγοντες: την εγχώρια τεχνολογία και τις υποδομές.

Η Primetel εξελίσσεται σε πάροχο ολο-

κληρωμένων, καινοτόμων υπηρεσιών και υποδομών που εξυπηρετούν τη μετάβαση των πελατών μας στη ψηφιακή εποχή: έξυπνες λύσεις, νέες τεχνολογίες αιχμής, διαρκή αναβάθμιση των υπηρεσιών, των δικτύων και της εξυπηρέτησης. Έχουμε κληρονομιά μας μια εξαιρετική φήμη στα business solutions, μοναδική εμπειρία και εξαιρετική γνώση των αναγκών τους. Με τις υποδομές, τα εργαλεία και τις υπηρεσίες μας, αλλά και με ένα φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα που συστηματικά υλοποιείται στα 15 χρόνια της λειτουργίας μας, είμαστε οι ιδανικοί συνεργάτες στην πορεία για την είσοδο στο νέο κόσμο. Το ίδιο δυναμικά προχωρά και το δίκτυο οπτικών ινών της εταιρείας.

- Ποιος ο βαθμός εμπιστοσύνης της Primetel στο επιχειρηματικό κομμάτι της κοινωνίας και ποιο το προφίλ των εταιρειών αυτών;

- Κάτι που ίσως δεν ξέρουν πολλοί αναγνώστες, σε αντίθεση με τους ανθρώπους του τεχνολογικού και τηλεπικοινωνιακού κλάδου, είναι ότι η Primetel είναι από τις πα-

Μετά και την έγκριση των κονδυλίων του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, η συζήτηση για τον μετασχηματισμό έχει ανοίξει.

λαιότερες και πιο έμπειρες εταιρείες στο Business Solutions. Η γνώση μας είναι ασυναγώνιστη. Η Primetel έχει εδώ και 15 χρόνια τη δυνατότητα να παραδώσει από το Α ως το Ω κάθε τηλεπικοινωνιακό και τεχνολογικό έργο, ακόμη και τα πιο σύνθετα. Από το σχεδιασμό, τη μελέτη, την υλοποίηση με το κλειδί στο χέρι.

Και αυτό το πιστοποιούν δεκάδες μακροχρόνιοι ευχαριστημένοι πελάτες, μεγάλες επιχειρήσεις και πολυεθνικές επιχειρήσεις και οργανισμοί του κυβερνητικού τομέα. Και δεν μιλάμε μόνο για τους γνωστούς εξαιρετικά ανταγωνιστικούς μας όρους που την έκαναν να ξεχωρίζει στο Business to Business.

Είμαστε υπερήφανοι που μας προτιμούν για την ασφάλεια που τους παρέχουμε τόσο σε επίπεδο τεχνολογίας όσο και συναντιληψής. Αλλά και για την αμεσότητα και τη

Η Primetel έχει εδώ και 15 χρόνια τη δυνατότητα να παραδώσει από το Α ως το Ω κάθε τηλεπικοινωνιακό και τεχνολογικό έργο, τονίζει ο Senior Business Development & Sales Manager της εταιρείας.

γρήγορή μας ανταπόκριση χωρίς καθυστερήσεις και γραφειοκρατία, κάτι που προκύπτει αβίαστα από την μακρόχρονη προσωπική μας δέσμευση. Ξέρουμε πώς να απαντάμε στις ανάγκες της κάθε σύγχρονης επιχείρησης ξεχωριστά, που θέλει να περάσει στο επόμενο επίπεδο υπηρεσιών και εξυπηρέτησης.

Business Solutions

- Πόσο σημαντικός είναι για την Primetel ο τομέας των ICT υπηρεσιών;

- Κάθε σύγχρονη εταιρεία τηλεπικοινωνιών είναι ουσιαστικά μια εταιρεία τεχνολογίας. Είμαστε σε μια εποχή όπου οι ανάγκες και οι υπηρεσίες θα συγκλίνουν. Εκεί η Primetel μπορεί να αξιοποιήσει το σπουδαίο ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα που είναι η μεγάλη εμπειρία και αναγνώριση που έχει από την αγορά στον κλάδο των επιχειρηματικών λύ-

σεων. Σήμερα, το Business Solutions αποτελεί ένα πολύ μεγάλο μερίδιο του συνολικού μας κύκλου εργασιών. Μας εμπιστεύονται σε μινιαία βάση χιλιάδες επιχειρήσεις και οργανισμοί του ιδιωτικού, αλλά και του δημόσιου τομέα και απασχολούμε σε αυτό εξειδικευμένα και υψηλού επιπέδου στελέχη, καθώς και μια πολυτιμής ομάδα τεχνικής υποστήριξης.

Στην Primetel μεγάλωνουμε παράλληλα με τους πελάτες μας επιδιώκοντας να τους καλύπτουμε σε κάθε νέα τους ανάγκη. Ξέρουμε, όχι μόνο τα συστήματά τους, αλλά και τις ανάγκες και την αγωνία τους. Κάτι που μας επιτρέπει να προσφέρουμε tailor made λύσεις, ασφάλεια και σιγουριά. Είμαστε δίπλα στους πελάτες μας, νοιαζόμαστε γι' αυτούς, καθώς πιστεύουμε ότι η εξέλιξη η δική τους και η δική μας πάνε χέρι – χέρι. Αυτό είναι το μυστικό της επιτυχίας μας άλλωστε.

- Αφού μιλάμε για επιχειρήσεις, αντιλαμβάνομαι πως η εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sales service) έχει τη δική της βαρύτητα. Σε αυτό το κομμάτι πως ανταπεξέρχεται η Primetel;

- Το πεδίο των υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση τολμά και πω ότι είναι το ίδιο σημαντικό με την αρχική υπηρεσία. Αν δεν υπάρχει η σιγουριά στον πελάτη ότι αυτό που εγκαταστάθηκε θα λειτουργεί απρόσκοπτα και ότι σε κάθε εμπόδιο θα υπάρχει άμεση, το τονίζω, άμεση παρέμβαση και διόρθωση, τότε το project είναι στον αέρα.

Έτσι, εμείς στην Primetel αναλαμβάνουμε τη διαχείριση, τη συντήρηση και την επίλυση προβλημάτων με μεθόδους που διαρκώς εξελίσσονται: Με ξεχωριστό call center για όλους τους εταιρικούς πελάτες 24 ώρες το 24ωρο, 7 μέρες την εβδομάδα. Με εξειδικευμένο support team για κάθε πρόβλημα, αποτελούμενο από συμβούλους, μηχανικούς και τεχνικούς, μια ομάδα στη διάθεσή του πελάτη. Έχει σημασία να είμαστε εκεί, δίπλα του, διαθέσιμοι, με γνώση και όρεξη να λύσουμε οποιοδήποτε πρόβλημα, να παρέχουμε ασφάλεια και ηρεμία, ώστε να μπορεί και ο πελάτης μας να κάνει τη δική του δουλειά.

Δίκτυα νέας γενιάς

- «Ζούμε στη γρήγορη λωρίδα», η Primetel φαίνεται να το αντιλήφθηκε από νωρίς. Ποια η εμπειρία της Primetel με τις οπτικές ίνες;

Μόλις 2,7% η ανάπτυξη φέτος στην Ευρωζώνη

Στο 6,8% ο πληθωρισμός έναντι 4%
που προβλεπόταν τον Φεβρουάριο

Τον ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Σημαντικά μειωμένη θα είναι η μεγέθυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας το 2022, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που μόλις δημοσιεύθηκαν. Πολύ σημαντική είναι επίσης η αύξηση στις προβλέψεις για τον πληθωρισμό σε σύγκριση με τις χειμερινές προβλέψεις του περασμένου Φεβρουαρίου.

Η Κομισιόν εκτιμά ότι τα ΑΕΠ της Ε.Ε. και της Ευρωζώνης θα διογκωθούν κατά μόλις 2,7% φέτος, έναντι 4% που προέβλεπε τον περασμένο Φεβρουάριο, πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Το 2023, η οικονομία της Ε.Ε. και την Ευρωζώνης προβλέπεται πλέον ότι θα μεγεθυνθούν κατά 2,3%, έναντι 2,8% και 2,7% αντίστοιχα στις χειμερινές προβλέψεις του Φεβρουαρίου.

Η Κομισιόν προβλέπει ότι η αύξηση του ετήσιου δείκτη τιμών στην Ε.Ε. θα φτάσει το 6,8% για το 2022, ενώ προ τριών μηνών η εκτίμηση ήταν 3,9%. Για το 2023, η πρόβλεψη είναι να μειωθεί στο 3,2% (τον Φεβρουάριο προβλεπόταν να πέσει στο 1,9%). Οι αντίστοιχοι αριθμοί για την Ευρωζώνη είναι πλέον 6,1% το 2022 και 2,7% το 2023. Η Κομισιόν εκτιμά ότι ο πληθωρισμός θα κορυφωθεί στο τρέχον (δευτέρο) τρίμηνο και στη συνέχεια θα ξεκινήσει η διαδικασία αποκλιμάκωσης, που αρχικά θα είναι «πολύ σταδιακή», όπως ανέφερε ο επιτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι

στη χθεσινή συνέντευξη Τύπου. Οι ειδικοί της Επιτροπής υπολόγισαν και τις συνέπειες της πιθανής πλήρους διακοπής του εφοδιασμού αερίου στην Ε.Ε. από τη Ρωσία. Σε μια τέτοια περίπτωση, η ανάπτυξη της Ε.Ε. ουσιαστικά θα μηδενιστεί φέτος (θα περιοριστεί στο 0,2%) και θα είναι μειωμένη κατά μία ποσοστιαία μονάδα το 2023. Εντός του τρέχοντος έτους, η «ανάπτυξη θα έχει αρνητικό πρόσημο» σε αυτό το σενάριο, είπε ο επιτροπος Οικονομίας. Ο πληθωρισμός στην Ε.Ε. θα είναι κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος από το βασικό σενάριο το 2022, αγγίζοντας το 10% σε ετήσια βάση, ενώ θα είναι κατά μία μονάδα υψηλότερος το 2023.

Η αβεβαιότητα έχει αυξηθεί, όπως και οι κίνδυνοι ακόμη πιο αρνητικών οικονομικών εξελίξεων, που συνδέονται με την παράταση του πολέμου, σύμφωνα με τον κ. Τζεντιλόνι. Αντιστρόφως, όπως επισήμανε, «η δυνατή και βελτιούμενη αγορά εργασίας, οι μειούμενοι δείκτες αποταμίευσης των νοικοκυριών, οι ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης και η πλήρης ανάπτυξη του Recovery and Resilience Facility αναμένεται να στηρίξουν την οικονομική δραστηριότητα. Ερωτώμενος εάν οι νέες προβλέψεις δικαιολογούν την αναθεώρηση της σύστασης για την κατάργηση της γενικής ρήτρας διαφυγής το 2023, ο επιτροπος Οικονομίας απάντησε ότι η σύσταση της Κομισιόν θα συνοδεύσει την παρουσίαση του εαρινού πακέτου την ερχόμενη εβδομάδα. Υπενθυμίζεται πως

Σύμφωνα με την έκθεση της Κομισιόν, η ανεργία θα μειωθεί στο 6,7% φέτος και στο 6,5% του χρόνου στην Ε.Ε. – και αντίστοιχα στο 7,3% και στο 7% στην Ευρωζώνη. Ωστόσο, όπως παρατήρησε ο κ. Τζεντιλόνι, η αγοραστική δύναμη θα μειωθεί, αφού οι μισθοί δεν θα αυξηθούν στον ίδιο ρυθμό με τον πληθωρισμό.

Σε περίπτωση πλήρους διακοπής των ροών αερίου στην Ευρώπη από τη Ρωσία, η ανάπτυξη της Ε.Ε. θα περιοριστεί στο 0,2%, σύμφωνα με την Κομισιόν.

η αρχική σύσταση ήταν για κατάργηση της γενικής ρήτρας διαφυγής –που αναστέλλει τις δημοσιονομικές επιταγές του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης– το 2023. Υπό τη σκιά της νέας κρίσης που προκλήθηκε από τη ρωσική εισβολή, η Κομισιόν είχε γνωστοποιήσει ότι η τελική της καθοδήγηση για τη δημοσιονομική πολιτική το 2023 θα προέκυπτε βάσει των ευρημάτων της εαρινής πρόβλεψης.

Σύμφωνα με την έκθεση της Κομισιόν, η ανεργία θα μειωθεί στο 6,7% φέτος και

στο 6,5% του χρόνου στην Ε.Ε. – και αντίστοιχα στο 7,3% και στο 7% στην Ευρωζώνη.

Ωστόσο, όπως παρατήρησε ο κ. Τζεντιλόνι, η αγοραστική δύναμη θα μειωθεί, αφού οι μισθοί δεν θα αυξηθούν στον ίδιο ρυθμό με τον πληθωρισμό.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα των οικονομιών της Ε.Ε. αναμένεται να μειωθεί από 4,7% του ΑΕΠ το 2021 σε 3,6% το 2022 και 2,5% το 2023. Το συνολικό επίπεδο του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ ανα-

μένεται να μειωθεί από 89,7% το 2021 στην Ε.Ε. (97,4% στην Ευρωζώνη) σε 85,2% το 2023 (92,7% στην Ευρωζώνη).

Σχετικά με τις πιο μεγάλες οικονομίες της Ε.Ε., η Κομισιόν εκτιμά πως η γερμανική οικονομία θα συρρικνωθεί οριακά το δεύτερο τρίμηνο του έτους και θα μεγεθυνθεί σε ετήσια βάση κατά μόλις 1,6%. Εκ των τεσσάρων μεγάλων, την καλύτερη επίδοση αναμένεται να έχει η ισπανική οικονομία (μεγέθυνση 4% το 2022), έναντι 3,1% στη Γαλλία και 2,4% στην Ιταλία.

Πτώση της βιομηχανικής παραγωγής και των λιανικών πωλήσεων στην Κίνα

Το βαρύ τίμημα της πολιτικής μηδενικής ανοχής στον κορωνοϊό αρχίζει να πληρώνει η Κίνα, καθώς τα σκληρά lockdowns οδηγούν σε μείωση της οικονομικής δραστηριότητας και υπονομεύουν τον στόχο του Πεκίνου για ανάπτυξη 5,5% το 2022. Καθοριστικό ρόλο έχει διαδραματίσει το σκληρό lockdown που επιβλήθηκε στον εμπορικό και βιομηχανικό κόμβο της Σαγκάης και κράτησε εργαζομένους και καταναλωτές κλεισμένους στα σπίτια τους, ενώ επιδείνωσε περαιτέρω το έμφραγμα στην εφοδιαστική αλυσίδα. Αναποφύεuckτα εντείνεται η ανησυχία για παγκόσμια επιβράδυνση και αντανακλάται στην αποχώρηση των αγορών μετοχών αλλά και

Τα περιοριστικά μέτρα οδηγούν σε μείωση της οικονομικής δραστηριότητας και υπονομεύουν τον στόχο του Πεκίνου για ανάπτυξη 5,5% το 2022. Καθοριστικό ρόλο έχει διαδραματίσει το σκληρό lockdown που επιβλήθηκε στον εμπορικό και βιομηχανικό κόμβο της Σαγκάης.

των τιμών του πετρελαίου. Τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα φέρουν τις λιανικές πωλήσεις να σημειώνουν πτώση 11,1% τον Απρίλιο για δεύτερο μήνα μετά την πτώση του Μαρτίου. Η πτώση υπερέβη τις προβλέψεις για μείωση των λιανικών πωλήσεων κατά 6,6%, ενώ συνοδεύεται από υποχώρηση της βιομηχανικής παραγωγής κατά 2,9%. Πρόκειται για ηχηρή διάψευση των αισιόδοξων εκτιμήσεων πως παρά τους αυστηρούς περιορισμούς θα σημειώνε έστω και μικρή αύξηση της τάξης του 0,4% η βιομηχανική παραγωγή, ο μοχλός που οδήγησε προ διετίας την Κίνα στην ραγδαία ανάκαμψή της μετά την ύφεση του πρώτου κύματος της πανδημίας. Ενδεικτικά των επιπτώσεων που επιφέρουν τα lockdowns είναι τα στοιχεία για την κατανάλωση με τις υπηρεσίες γευμάτων σε εστιατόρια να έχουν ανασταλεί πλήρως σε ορισμένες επαρχίες της χώρας και τα έσοδα από πωλήσεις υπηρεσιών catering να σημειώνουν πτώση

22,7% τον Απρίλιο. Κατακόρυφη πτώση 47,6% σημείωσαν, άλλωστε, οι πωλήσεις αυτοκινήτων σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, καθώς οι αυτοκινητοβιομηχανίες μείωσαν ραγδαία την παραγωγή αντιδρώντας στα άδεια σαλόνια αυτοκινήτων αλλά και στις ελλείψεις εξαρτημάτων. Παράλληλα, στα διυλιστήρια της Κίνας μειώθηκε κατά 11% η διύλιση πετρελαίου στη διάρκεια του περασμένου μήνα και η ημερήσια παραγωγή υποχώρησε στα χαμηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί από τον Μάρτιο. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε, επίσης, κατά 4,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους καταγράφοντας τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων δύο ετών.

Το σοκ υπήρξε, άλλωστε, ισχυρό και για την κινεζική αγορά εργασίας, μολονότι το Πεκίνο έχει θέσει σε προτεραιότητα το ζήτημα της απασχόλησης, της οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας. Η

ανεργία αυξήθηκε τον περασμένο μήνα, φτάνοντας στο 6,1% από 5,8%, καταγράφοντας το υψηλότερο επίπεδο που έχει σημειωθεί από τον Φεβρουάριο του 2020 όταν είχε φτάσει στο 6,2%, καθώς η δεύτερη οικονομία στον κόσμο βυθιζόταν στην ύφεση του πρώτου κύματος της πανδημίας. Σημειωτέον ότι στόχος του Πεκίνου είναι να διατηρήσει το ποσοστό της ανεργίας σε επίπεδο κάτω του 5,5% το τρέχον έτος.

Το πλήγμα που έχει καταφέρει στην κινεζική οικονομία το νέο κύμα της πανδημίας, επιδεικνύεται από τον Μάρτιο. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε, επίσης, κατά 4,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους καταγράφοντας τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων δύο ετών.

Το σοκ υπήρξε, άλλωστε, ισχυρό και για την κινεζική αγορά εργασίας, μολονότι το Πεκίνο έχει θέσει σε προτεραιότητα το ζήτημα της απασχόλησης, της οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας. Η

REUTERS, FINANCIAL TIMES

Αύξηση της ανεργίας στη Ρωσία φέρνει η αποχώρηση πολυεθνικών

Πλήγμα στην αγορά εργασίας της Ρωσίας έχουν επιφέρει οι κυρώσεις της Δύσης στη χώρα, καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι μένουν χωρίς δουλειά εξαιτίας της αποχώρησης πολλών πολυεθνικών εταιρειών από την περιοχή. Ρεπορτάζ της Deutsche Welle μεταδίδει τις ιστορίες νέων ανθρώπων που έχουν έρθει αντιμέτωποι με τον εφιάλτη της ανεργίας λίγο καιρό μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Σύμφωνα με την DW, η Τατιάνα Μιχαϊλοβα, οικονομολόγος και λέκτορας στη Ρωσική Σχολή Οικονομικών Επιστημών στη Μόσχα, επισημαίνει ότι οι κυρώσεις θα έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένου του αποκλεισμού της Ρωσίας από τις παγκόσμιες αλυσίδες παραγωγής. Οι περιορισμοί θα οδηγήσουν σε απομόνωση και τεχνολογική οπισθοδρόμηση.

Η ειδικός τονίζει ότι οι κυρώσεις θα επηρεάσουν όλους τους τομείς της οι-

Κλειστό κατάστημα Zara στη Μόσχα. Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 600.000 άνθρωποι θα μπορούσαν να χάσουν τη δουλειά τους στη Ρωσία μέχρι το τέλος του χρόνου.

Ισχυρός ο αντίκτυπος των κυρώσεων της Δύσης στη ρωσική αγορά εργασίας.

κονομίας που χρησιμοποιούν ξένα εξαρτήματα, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η φαρμακοβιομηχανία, ακόμη και η γεωργία, αφού οι σπόροι αγοράζονται και από το εξωτερικό. «Οι εταιρείες θα αναγκαστούν να κλείσουν και να απολύσουν υπαλλήλους».

Η ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες θα μειωθεί, επειδή ο πληθυσμός θα γίνεται φτωχότερος και αυτό θα επηρεάσει όλους τους τομείς, μέχρι και τα κομμωτήρια», λέει η κ. Μιχαϊλοβα. Μιλώντας στην DW, η Αλίονα από τη Μόσχα διηγείται την ιστορία της. Είναι 19 ετών, εργαζόταν ως πωλήτρια στην ισπανική αλυσίδα έτοιμων ρούχων Zara και πίστευε πως η δουλειά

ήταν εύκολη να συνδυαστεί με τις σπουδές της. Στις αρχές Μαρτίου ωστόσο η εταιρεία ενημέρωσε τους εργαζομένους ότι τα υποκαταστήματα στη Ρωσία θα κλείσουν. «Οι συνάδελφοί μου και εγώ το περιμέναμε, αλλά όχι τόσο γρήγορα», δηλώνει η ίδια.

Από την άλλη, η Μαρίνα θέλει επίσης να βρει μια δουλειά, μέσω της οποίας θα μπορεί η ίδια να εξελιχθεί. Τον χειμώνα της προσφέρθηκε μια δουλειά σε μια εταιρεία, στην οποία ήθελε να εργαστεί εδώ και πολύ καιρό, ωστόσο όταν ξεκίνησε ο πόλεμος της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας η διοίκηση αποφάσισε ότι δεν θα προσληφθούν πλέον άλλοι νέοι υπά-

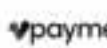
λλοί. Η απώλεια εργασίας είχε σοβαρό αντίκτυπο στον ψυχισμό του Αλεξάντερ. «Αν δεν είχα περάσει το τεστ, θα ήταν δικό μου λάθος και θα μπορούσα να το αναπληρώσω».

Αλλά συνέβη κάτι που δεν μπορούσα ούτε να το προβλέψω ούτε να το αλλάξω και αυτό πονάει», αναφέρει στην DW, μιλώντας για τον πόλεμο στην Ουκρανία. Τον ισχυρό αντίκτυπο των κυρώσεων στη ρωσική αγορά εργασίας έχει αποτυπώσει και το περιοδικό Forbes, το οποίο υπολογίζει ότι περισσότεροι από 600.000 άνθρωποι θα μπορούσαν να χάσουν τη δουλειά τους στη Ρωσία μέχρι το τέλος του χρόνου.

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

Εγινε η αρχή

Ανοίγοντας τον χορό, την Πέμπτη ο Ισπανός πρωθυπουργός, Πέδρο Σάντσεθ, ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση του θα επιβάλει πλοφόν στην τιμή του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται στην ηλεκτροπαραγωγή στα 40 ευρώ/MWh, που θα ισχύσει έως το τέλος του έτους.

Τα μέτρα

Η **πρόεδρος** της Κομισιόν, Ούρσουλα φοντερ Λάιεν, θα επιχειρήσει με το ενεργειακό πακέτο που θα παρουσιάσει την προσεχή Τετάρτη να δώσει άμεσες λύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για το ενεργειακό σοκ, κίνητρα στις χώρες που διαφωνούν με το έκτο πακέτο κυρώσεων και έναν σαφή ορίζοντα απεξάρτησης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα.

Πήρε θέση

Εν μέσω παρατεταμένης σύγχυσης και αβεβαιότητας, ο Ιταλός πρωθυπουργός, Μάριο Ντράγκι, έλαβε θέση για το ζήτημα της πληρωμής της Gazprom σε ρούβλια, λαμβάνοντας αποφάσεις από την Κομισιόν με την εκτίμηση ότι δεν αποτελεί παραβίαση των κυρώσεων της Ευρωπαϊκής Ενωσης κατά της Ρωσίας.

Γεωγραφική κατανομή ρωσικών ενεργειακών εξαγωγών

Πετρέλαιο Αργό
4,7 εκατ. βαρέλια ημερησίως

Φυσικό αέριο
8,9 τρισ. κυβ. πόδια ετησίως

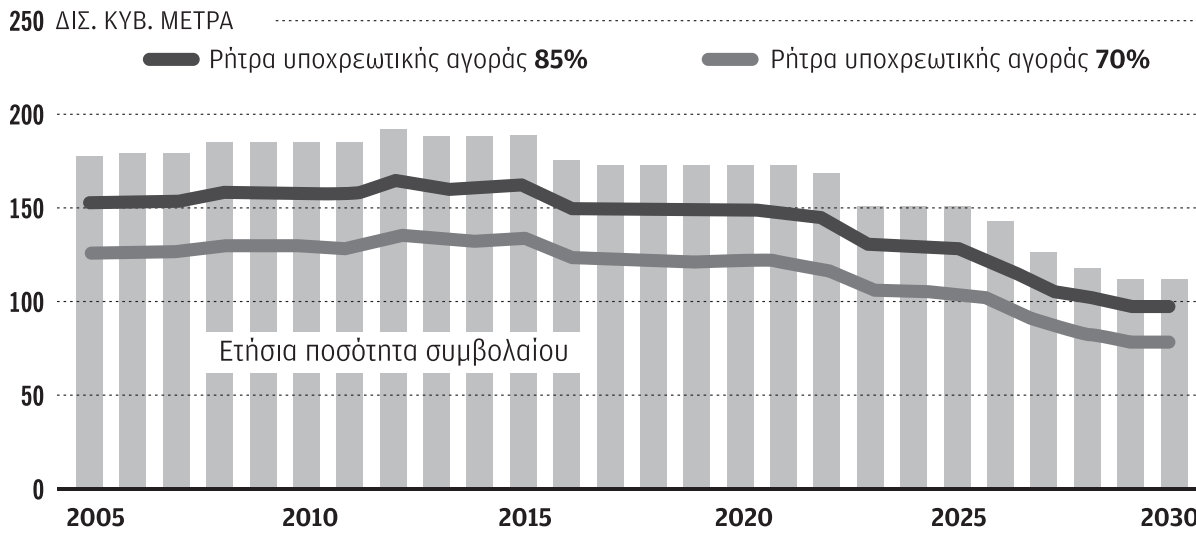
Ανθρακας
262 εκατ. τόνοι ετησίως

ΠΗΓΗ: ΕΙΑ

ΕΠΙΠΕΔΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

επί μακροπρόθεσμων ρωσικών συμβολαίων εξαγωγής φυσικού αερίου προς τις ευρωπαϊκές χώρες του ΟΟΣΑ έως το 2030

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στο τραπέζι πλαφόν στο φυσικό αέριο από Ε.Ε.

Ποια μέτρα σχεδιάζει η Κομισιόν σε περίπτωση που η Ρωσία διακόψει τις ροές προς την Ευρώπη

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Παρέμβαση στην αγορά φυσικού αερίου σε δύο επίπεδα –το εθνικό και το ευρωπαϊκό– προβλέπει η στρατηγική της Κομισιόν για βραχυπρόθεσμα μέτρα αντιμετώπισης του ενεργειακού σοκ. Σύμφωνα με έγγραφο που βρίσκεται στη διάθεση της «Κ» (το οποίο ενδέχεται να τροποποιηθεί μέχρι την επόμενη Τετάρτη, όταν θα παρουσιαστεί επισήμως), σε περίπτωση που η Ρωσία διακόψει την τροφοδοσία φυσικού αερίου στην Ε.Ε., η Κομισιόν τάσσεται υπέρ της επιβολής πλαφόν στην τιμή του αερίου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, που θα ισχύσει όσο διαρκέσει η κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Η Επιτροπή, παράλληλα, προτίθεται να επιτρέψει στα κράτη-μέλη να λάβουν εκτάκτως μέτρα ελέγχου των τιμών λιανικής του φυσικού αερίου.

Ηδη ο Ισπανός πρωθυπουργός Πέδρο Σάντσεθ ανακοίνωσε ότι η κυβέρνησή του

θα επιβάλει πλαφόν στην τιμή του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται στην ηλεκτροπαραγωγή στα 40 ευρώ/MWh, που θα ισχύσει έως το τέλος του έτους. Υπενθυμίζεται ότι στη Σύνοδο Κορυφής του περασμένου Μαρτίου δόθηκε στην Ισπανία και την Πορτογαλία η δυνατότητα να λάβουν το μέτρο αυτό σε εθνικό επίπεδο, λόγω της ενεργειακής τους απομόνωσης από την υπόλοιπη Ε.Ε. και του χαμηλού ποσοστού του φυσικού αερίου στο ενεργειακό τους μείγμα. Παράγοντες της αγοράς, ωστόσο, θεωρούν απίθανο στις επικρατούσες συνθήκες και ειδικά αν επιδεινωθούν, να μπλοκάρει η Κομισιόν αντίστοιχη πρωτοβουλία από άλλο κράτος-μέλος. Στις διαβουλεύσεις των τελευταίων εβδομάδων τα εμπλεκόμενα μέρη, όπως αναφέρεται στο έγγραφο της Κομισιόν, εξέφρασαν την προτίμησή τους για παρεμβάσεις στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου αντί της αγοράς ηλεκτρισμού. Στην αξιολόγηση τέτοιων παρεμβάσεων, οι συμμετέχοντες στις διαβουλεύσεις τό-

Η Επιτροπή προτίθεται να επιτρέψει στα κράτη-μέλη να λάβουν και έκτακτα μέτρα ελέγχου των τιμών λιανικής.

νισαν τη σημασία του να εξεταστεί πώς θα επηρεάσουν την ασφάλεια εφοδιασμού και να τεθούν χρονικά όρια στην εφαρμογή τους.

Σχετικά με το σενάριο της διακοπής των ροών από τη Ρωσία, όπως αναφέρεται στο έγγραφο, πέρα από τις προβλέψεις των εθνικών σχεδίων εκτάκτου ανάγκης που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο του κανονισμού για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού, «ίσως χρειαστούν επιπρόσθετα μέτρα». Μεταξύ αυτών είναι και το πανευρωπαϊκό πλαφόν στην τιμή του φυσικού αερίου.

Το πλαφόν, σημειώνεται, θα συνοδεύσει μέτρα «συντονισμένου περιορισμού της

προσφοράς (rationing) και περιστολής της ζήτησης, που θα βασιστεί σε αρχές με πανευρωπαϊκή (EU-wide) αναφορά στο πλαίσιο μιας πανευρωπαϊκής κατάστασης εκτάκτου ανάγκης».

Βάσει της αρχής της αλληλεγγύης, σημειώνεται, «η μείωση της ζήτησης για αέριο σε κράτη-μέλη που επηρεάζονται λιγότερο υπέρ των κρατών-μελών που επηρεάζονται περισσότερο πρέπει να εξεταστεί ακόμα και στην περίπτωση που αυτός ο περιορισμός της προσφοράς δεν θα λάμβανε χώρα στη βάση του εθνικού σχεδίου εκτάκτου ανάγκης».

Σύμφωνα με το προσχέδιο του ανακοι-

νωθέντος (communication) της Επιτροπής, οι τιμές του φυσικού αερίου «έφτασαν σε υψηλά όλων των εποχών» μετά την εισβολή στην Ουκρανία.

Από ιστορικά επίπεδα κάτω από 30 ευρώ/MWh, σημειώνεται, έφτασαν πρόσφατα περίπου στα 100 ευρώ/MWh και κορυφώθηκαν σε τιμές άνω των 200 ευρώ/MWh, οδηγώντας στα ύψη και τις τιμές χονδρικής ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι παράγοντες της αγοράς, σημειώνει η Κομισιόν, αναμένουν ότι οι τιμές της ενέργειας θα παραμείνουν υψηλές «μέχρι το 2024-2025», έστω σε μικρότερο βαθμό. Οι τιμές του φυσικού αερίου αναμένεται να παραμείνουν στο επίπεδο των 100 ευρώ/MWh μέχρι το τέλος του επόμενου χειμώνα, να πέσουν στα 75 ευρώ /MWh το καλοκαίρι του 2023, αλλά να συνεχίσουν να υπερβαίνουν τα 50 ευρώ/MWh έως το καλοκαίρι του 2025, «με τις προδοκίες για τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας να εξελίσσονται ανάλογα».

Σχέδιο 195 δισ. για απεξάρτηση από τα ρωσικά καύσιμα

Το δεύτερο κρίσιμο κομμάτι του ενεργειακού πακέτου που θα αποκαλυφθεί την προσεχή Τετάρτη αφορά το σχέδιο, συνολικού κόστους 195 δισ. ευρώ, για την ταχύτερη δυνατή απεξάρτηση της Ε.Ε. από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα. Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον διεθνή οικονομικό τύπο την περασμένη εβδομάδα (Bloomberg, FT), το σχέδιο περιλαμβάνει την επιτάχυνση της στρόφης στις ΑΠΕ και νέα έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ενδέχεται, περαιτέρω, να περιλαμβάνει χρηματοδότηση

για την Ουγγαρία και άλλες χώρες με έντονη εξάρτηση από το ρωσικό πετρέλαιο για να άρουν τις ενστάσεις τους επί του έκτου πακέτου κυρώσεων κατά της Ρωσίας.

Συγκεκριμένα, η Κομισιόν θα θέσει νέο στόχο για το 2030 την παραγωγή του 45% των ενεργειακών αναγκών της Ε.Ε. από ΑΠΕ (ο υφιστάμενος στόχος είναι 40%). Παράλληλα, θα αυξήσει τον στόχο της μείωσης της κατανάλωσης στο τέλος της δεκαετίας (σε σύγκριση με το 2020) στο 13%, έναντι του υφιστάμενου 9%. Για την επί-

τευξη του στόχου αυτού η Επιτροπή θα αξιοποιήσει τις πρόσφατες προτάσεις της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (IEA), που αφορούν τα πάντα – από μείωση των ορίων ταχύτητας στους αυτοκινητόδρομους και τον περιορισμό των αεροπορικών ταξιδιών, έως τη μείωση του θερμοστάτη.

Επιπλέον, η Κομισιόν θα θέσει τον πίκυ ψηλά για το ανανεώσιμο υδρογόνο (εγκάρια παραγωγή 10 εκατομμυρίων τόνων και εισαγωγές επιπλέον 10 εκατομμυρίων τόνων έως το 2030). Ο στόχος για την παραγωγή

βιομεθανίου το 2030 τίθεται στα 35 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα. Τέλος, έως το 2028, βάσει του σχεδίου, θα υπερδιπλασιαστεί η δυναμικότητα παραγωγής λιανικής ενέργειας. Με τα μέτρα αυτά –βάσει των δημοσιευμάτων– η Επιτροπή εκτιμά ότι θα πετύχει ετήσια εξοικονόμηση 80 δισ. ευρώ στο κόστος αγοράς αερίου, 12 δισ. ευρώ στο πετρέλαιο και 1,7 δισ. στον άνθρακα. Υπενθυμίζεται ότι η Ε.Ε. έχει ήδη υποθέσει εμπόριο στις εισαγωγές ρωσικού άνθρακα (θα ισχύσει πλήρως από

τα μέσα Αυγούστου). Οι διαπραγματεύσεις για το εμπόριο στο ρωσικό πετρέλαιο και τα πετρελαιοειδή συνεχίζονται, με τρεις χώρες (Ουγγαρία, Σλοβακία, Τσεχία) να έχουν ήδη αποσπάσει χρονική παράταση στην περίοδο εφαρμογής του μέτρου. Η Ουγγαρία και η Σλοβακία έχουν αποσπάσει δύο χρόνια (μέχρι το τέλος του 2024) και η Τσεχία ενάμιση. Σχετικά με το φυσικό αέριο, η Κομισιόν έχει θέσει στόχο τον μνημονισμό των ρωσικών εισαγωγών έως το τέλος του 2027.

Το 6ο πακέτο κυρώσεων κατά της Μόσχας σκοντάφτει στην «πυρηνική βόμβα» Ορμπαν

Οι διαπραγματεύσεις για το έκτο πακέτο κυρώσεων κατά της Ρωσίας, παρά την αισιοδοξία που εξέφραζαν εξαρχής κοινοτικές πηγές (το πακέτο παρουσιάστηκε στις 4 Μαΐου), βρίσκονται σε τέλμα. Πλέον, έχουν αυξηθεί οι φόβοι που εκφράζουν διπλωμάτες στη βελγική πρωτεύουσα ότι η αγωνία μπορεί να παραταθεί έως το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 30-31 Μαΐου. Ο πιο προβλεπόμενος αρνητής του πακέτου είναι ο Βίκτορ Ορμπαν. Ο Ούγγρος πρωθυπουργός –πρόσφατα επανεκλεγείς και γνωστός για τις στενές σχέσεις του με τη Μόσχα– το έχει χαρακτηρίσει «πυ-

ρηνική βόμβα» κατά της οικονομίας της χώρας του. Ο κ. Ορμπαν έχει μιλήσει για πενταετή περίοδο χάριτος. Οι αξιωματούχοι της Επιτροπής ελπίζουν ότι ένα γενναίο δωρο οικονομικό πακέτο, που μεταξύ άλλων θα χρηματοδοτήσει τη μετατροπή των ουγγρικών διυλιστηρίων ώστε να μπορούν να επεξεργαστούν μη ρωσικό αργό πετρέλαιο, θα κάμψει τις αντιστάσεις του σχετικά με την περίοδο προσαρμογής.

Η οργή κατά της Βουδαπέστας έχει πάντως αρχίσει να φουτνώνει. Ειδικά η Πολωνία –η ειδική σχέση της οποίας με την Ουγγαρία έχει κλονιστεί αποφασιστικά

Παραμένει η σύγχυση με τις πληρωμές σε ρούβλια – 20 ευρωπαϊκές εταιρείες έχουν ήδη ανοίξει λογαριασμούς σε ρωσικό νόμισμα.

μετά τις 24 Φεβρουαρίου– θεωρεί ότι ο κ. Ορμπαν παίζει πολιτικό παιχνίδι και εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Μόσχας. «Δεν υπάρχει τεχνικός λόγος που να δικαιολογεί

τη χορήγηση περισσότερου χρόνου στην Ουγγαρία», σημειώνει στην «Κ» υψηλόβαθμος Πολωνός διπλωμάτης. «Πρόκειται περί εκβιασμού». Παράλληλα, η Σλοβακία εξακολουθεί να επιμένει σε τριετή (αντί διετούς) περίοδο προσαρμογής. Η Βουλγαρία –η φτωχότερη χώρα της Ε.Ε., η οποία ήδη έχει υποστεί διακοπή στην παροχή αερίου από τη Ρωσία– ζητάει κι αυτή επιπλέον χρόνο. Εν τω μεταξύ, με τις επόμενες πληρωμές για ρωσικό αέριο προ των πυλών, η σύγχυση σχετικά με το ρωσικό διάταγμα περί πληρωμής σε ρούβλια καλά κρατεί. Την περασμένη Τετάρτη ο Ιταλός πρω-

θυπουργός Μάριο Ντράγκι προκάλεσε αισθησιονισμό δηλώνοντας ότι δεν θεωρεί ότι η πληρωμή σε ρούβλια αποτελεί παραβίαση των κυρώσεων της Ε.Ε. κατά της Ρωσίας. Υπενθυμίζεται ότι η επίτροπος Ενέργειας Κάντρι Σίμσον, μετά το Συμβούλιο Ενέργειας στις 2 Μαΐου, δήλωσε ότι η πληρωμή σε ρούβλια, βάσει του μηχανισμού που προβλέπει το ρωσικό διάταγμα, αποτελεί παραβίαση των ευρωπαϊκών κυρώσεων κατά της ρωσικής κεντρικής τράπεζας και «δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή». Η κ. Σίμσον είχε πει τότε ότι «στις επόμενες ημέρες» η Κομισιόν θα δημοσίευε «πο

λεπτομερή καθοδήγηση» σχετικά με το τι επιτρέπεται στις συναλλαγές ευρωπαϊκών εταιρειών με την Gazprom. Αυτή η καθοδήγηση, ωστόσο, δεν έχει προκύψει. Στην απουσία της, σύμφωνα με το Bloomberg, ο αριθμός των ευρωπαϊκών εταιρειών που έχει ανοίξει λογαριασμούς σε ρούβλια στο πλαίσιο της διαδικασίας πληρωμής για το αέριο της Gazprom έχει φτάσει τις 20. Δεκατέσσερις ακόμα εταιρείες έχουν ζητήσει να ενημερωθούν για τα έγγραφα που πρέπει να καταθέσουν ώστε να συμμορφωθούν κι αυτές με το ρωσικό διάταγμα.

Υποδεχόμαστε το μέλλον της εργασίας με την

4 ^{ήμερη}

εβδομαδιαία εργασία

για τον Ιούλιο και τον Αύγουστο.

Οι αυτοκινητοβιομηχανίες δεν έχουν ορθοποδήσει από την ανεπάρκεια ημιαγωγών. Η Tesla δήλωσε ότι η παραγωγή της αντιμετωπίζει δυσκολίες εξαιτίας των ελλείψεων, η Volkswagen προειδοποιεί ότι αναμένει στο διηνεκές σοβαρές επιπτώσεις, ενώ προσφάτως και η Toyota Motor αναθεώρησε προς τα κάτω τον στόχο παραγωγής της κατά σχεδόν 100.000 οχήματα για το τρέχον έτος εξαιτίας του ίδιου λόγου.

Εταιρείες αγοράζουν πλυντήρια για να πάρουν τα μικροτσιπ

Για να μη διακόψουν την παραγωγή τους – Συνεχίζονται οι ελλείψεις στην αγορά

Όταν παρατηρούνται σοβαρότατες ελλείψεις σε ημιαγωγούς στην παγκόσμια αγορά, τότε σε μια απονενομημένη προσπάθεια οι εταιρείες αγοράζουν πλυντήρια για να χρησιμοποιήσουν τους δικούς τους ώστε να μη διακόψουν την παραγωγή των δικών τους προϊόντων. Τα σχετικά ανέφερε ο Πέτερ Βένινκ, διευθύνων σύμβουλος της ASML Holding (που παρέχει συστήματα παραγωγής αναγκαία στη βιομηχανία των ημιαγωγών/τσιπ), αν και δεν κατονόμασε τον βιομηχανικό κολοσσό που το έκανε.

Στο πλαίσιο της παρουσίασης των αποτελεσμάτων της εταιρείας του, αποκάλυψε και την όλη κατάσταση, επισημαίνοντας πως μόλις πριν από μία εβδομάδα του την εκμυστηρεύτηκαν. Επίσης, υπογράμμισε πως τέτοιες κινήσεις δείχνουν ότι οι ελλείψεις σε ημιαγωγούς, αυτά τα ζωτικά στοιχεία για τη σύγχρονη παραγωγική διαδικασία εν συνόλη, θα παραταθούν και στο προσεχές μέλλον, τουλάχιστον για ορισμένους κλάδους. «Η ζήτηση, την οποία διαπιστώνουμε σήμερα, προέρ-

Κατασκευάστρια ημιαγωγών στην Κίνα έχει ήδη πωλήσει το σύνολο της παραγωγής της και για το 2023.

κεται από πάρα πολλές πλευρές στη βιομηχανία», σημειώνει ο κ. Βένινκ, αναφερόμενος στην ευρύτερη υιοθέτηση των εφαρμογών του Ιντερνετ των Πραγμάτων, που υπαγορεύει και τη χρήση των τσιπ. «Γνωρίζουν τεράστια διάδοση και εμείς οι ίδιοι είχαμε υποτιμήσει το εύρος της ζήτησης. Και, προφανώς, δεν νομίζω πως αυτό θα σταματήσει».

Ακόμη και οι κολοσσοί στην κατασκευή εξοπλισμού για ημιαγωγούς, όπως είναι λόγω χάριν η αμερικανική Lam Research, καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες να εφοδιαστούν με επαρκή εξαρτήματα για να ανταποκριθούν στις παραγγελίες τους, δυνητικά δυσχεραίνοντας τους παραγωγούς τσιπ να αυξήσουν σημαντικά την παραγωγή τους

ικανότητα στο εγγύς μέλλον. Κατά τον Τιμ Αρτσερ, διευθύνοντα σύμβουλο της Lam, «από πλευράς ζήτησης το συνολικό περιβάλλον παραμένει πολύ δυναμικό, ενώ οι συνεχιζόμενες καθυστερήσεις από την πλευρά της προσφοράς ίσως να περιορίσουν το πόσες επενδύσεις θα διατεθούν μέσα στο 2022 για την κατασκευή δικών πυριτίου για τσιπ». Οι δε αυτοκινητοβιομηχανίες ακόμη δεν έχουν ορθοποδήσει από την ανεπάρκεια ημιαγωγών, η οποία έχει ταλανίσει τις δραστηριότητές τους ένα δωδεκάμηνο και πλέον. Η Tesla δήλωσε, συγκεκριμένα, ότι η παραγωγή της αντιμετωπίζει δυσκολίες εξαιτίας των ελλείψεων, αφενός, των υψηλών τιμών των εξαρτημάτων, αφετέρου. Η γερμανική ανταγωνιστριά της Volkswagen προειδοποιεί πως αναμένει στο διηνεκές σοβαρές επιπτώσεις από τις ελλείψεις, ενώ προσφάτως και η ιαπωνική Toyota Motor αναθεώρησε προς τα κάτω τον στόχο παραγωγής της κατά σχεδόν 100.000 οχήματα για το τρέχον έτος εξαιτίας του ίδιου λόγου.

Όπως επισημαίνουν οι αναλυτές του Bloomberg Intelligence, Μάικλ Ντιν και Κλιφ Μακάντα, «οι διακοπές στην παραγωγή και η σπανιότητα εξαρτημάτων λόγω του πολέμου στην Ουκρανία θα επιδεινώσουν τα προβλήματα στην προμηθευτική αλυσίδα, καθυστερώντας τη φετινή ανάκαμψη στις πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη». Τον μήνα Μάρτιο, σημειωτέον, οι πωλήσεις επιβατικών στις πέντε μεγαλύτερες αγορές της Γηραιάς Ηπείρου ήταν 40% χαμηλότερα από τα προ πανδημίας επίπεδά τους το 2019, δείχνοντας ότι παραμένει ανεπίλυτη η κρίση των ημιαγωγών. Τέλος, η μεγαλύτερη κατασκευάστρια - υπεργολάβος ημιαγωγών Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. (TSMC) επανέλαβε την προηγούμενη εβδομάδα ότι η παραγωγική της ικανότητα θα διατηρηθεί ανελαστική μέσα στο 2022, ενώ όπως υπογράμμισε ο κ. Βένινκ της ASML, μία άλλη κατασκευάστρια στην Κίνα έχει ήδη πωλήσει το σύνολο της παραγωγής της και για το 2023.

BLOOMBERG

Πανδημία και πόλεμος πλήττουν τον ιατρικό τουρισμό στη Γερμανία

Μια συνθησιμένη εικόνα του γερμανικού καλοκαιριού ήταν εύποροι Αραβες μαζί με τις οικογένειές τους να απολαμβάνουν ευχάριστες ημέρες δροσιάς στο κέντρο της πόλης, αποφεύγοντας τον καύσωνα στην πατρίδα τους, όπως αναφέρει η Deutsche Welle. Κάποιοι συνδύαζαν το τερπνόν μετά του ωφελίμου, προγραμματίζοντας ιατρικές εξετάσεις ή και κάποιες απαραίτητες θεραπείες στη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα. Αλλωστε οι Γερμανοί γιατροί έχουν εξαιρετική φήμη στο εξωτερικό, οπότε για πολλές κλινικές όλα αυτά συνεπάγονταν σημαντικά έσοδα. Όμως τα τελευταία δύο χρόνια οι επισκέπτες του καλοκαιριού έχουν εκλείψει λόγω πανδημίας.

Υψηλά έσοδα

Ο όμιλος κλινικών Vivantes με έδρα το Βερολίνο καταγράφει τόσο μεγάλη μείωση του αποκαλούμενου «ιατρικού τουρισμού», ώστε αποφάσισε τον Μάρτιο να καταργήσει μια ολόκληρη πτέρυγα των κλινικών για τους ασθενείς από το εξωτερικό.

Για τη στατιστική καταγραφή ο όρος «ιατρικός τουρισμός» συμπεριλαμβάνει ευρύτατο φάσμα υπηρεσιών, από την ιατρική περίθαλψη και τα κέντρα αποκατάστασης έως τα ιαματικά λουτρά ή ακόμη και τις υπηρεσίες ευεξίας. Η Μάριαμ Ασεφί, από την ανώτατη επαγγελματική σχολή Bonn-Rhein-Sieg, επισημαίνει ότι, σύμφωνα με στοιχεία του 2018, οι αλλοδαποί που επισκέπτονται τη Γερμανία για ιατρικές υπηρεσίες κάθε είδους εισφέρουν έσοδα 1,2 δισ. ευρώ ετησίως. Συνολικά καταγράφονται περίπου 250.000 ασθενείς από 180 διαφορετικές χώρες. Ο ένας στους τρεις προέρχεται από την Ε.Ε., ενώ οι περισσότεροι εξ αυτών από τη γειτονική Πολωνία. Όπως

τονίζει η Μάριαμ Ασεφί, τα τελευταία δύο χρόνια ο αριθμός τους μειώνεται σταθερά. Αρχικά είχαν επιβληθεί περιορισμοί στην άφιξη των ταξιδιωτών από το εξωτερικό, στη συνέχεια οι ίδιες οι κλινικές άρχισαν να επιβάλλουν περιορισμούς ώστε να διαθέτουν επαρκή αριθμό κλινών για τους μόνιμους κατοίκους εν καιρώ πανδημίας, ενώ τώρα ο πόλεμος στην Ουκρανία περιορίζει τις αφίξεις ασθενών από τη Ρωσία. Τα τελευταία χρόνια μερικές κλινικές είχαν εστιάσει σε Ρώσους επισκέπτες, οι οποίοι άφηναν σημαντικά έσοδα. Το ίδιο συνέβαινε και με τους επισκέπτες από αραβικές χώρες. Όμως τον τελευταίο καιρό πολλές χώρες της Αραβικής χερσονήσου κλείνουν διμερείς συμφωνίες με άλλες χώρες για την περίθαλψη ασθενών, όπως τονίζει εκπρόσωπος του ομίλου Vivantes.

Ελάχιστοι επισκέπτες

Εκπρόσωπος της Πανεπιστημιακής Κλινικής του Μονάχου λέει ότι «ο αριθμός των επισκεπτών από το εξωτερικό είναι σχεδόν ανύπαρκτος πλέον», αλλά θεωρεί ότι «ο χρόνος θα δείξει αν και με ποιο τρόπο θα επανέλθουμε στα επίπεδα προ κρίσης». Κλινικές στο Αμβούργο επισημαίνουν ότι είναι λογικό να έχει μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των Ρώσων, διότι δεν μπορούν να ταξιδεύουν με απευθείας πτήση στη Γερμανία, παρά μόνο μέσω Τουρκίας ή Φινλανδίας.

Επιπλέον, επισημαίνουν, κάποιοι θεωρούν ότι δεν είναι πλέον τόσο ευπρόσδεκτοι στη Γερμανία. Υπάρχουν όμως και εξαιρέσεις. Ιδιαίτερα το Τμήμα Ογκολογίας στην Πανεπιστημιακή Κλινική του Αμβούργου έχει πολύ καλή φήμη στη Ρωσία και εξακολουθεί να δέχεται πολλούς ασθενείς.

Σύμφωνα με στοιχεία του 2018, οι αλλοδαποί που επισκέπτονται τη Γερμανία για ιατρικές υπηρεσίες κάθε είδους εισφέρουν έσοδα 1,2 δισ. ευρώ ετησίως.

Πωλήσεις-ρεκόρ για τις εταιρείες ημιαγωγών

Ισχυρά ανοδική πορεία ακολούθησαν οι πωλήσεις ημιαγωγών (τσιπ) το 2021, υπό συνθήκες πανδημικής κρίσης, ελλείψεων στο συγκεκριμένο προϊόν και ανωμαλιών στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα. Συγκεκριμένα, τα παγκόσμια έσοδα από τις πωλήσεις ημιαγωγών ανήλθαν συνολικά το δωδεκάμηνο του 2021 σε 595 δισ. δολάρια, εμφανίζοντας αύξηση της τάξεως του 26,3% από το 2020, σύμφωνα με τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας της εταιρείας Gartner. Στο πλαίσιο αυτό αναφέρει τα εξής: «Οι παράγοντες εκείνοι που προκαλούν τη σημαντική ανεπάρκεια σε ημιαγωγούς εξακολουθούν να επηρεάζουν τους κατασκευαστές αρχικού εξοπλισμού σε όλο τον κόσμο.

Η αύξηση των πωλήσεων σε έξιηνη κινητά τηλέφωνα 5ης γενιάς σε συνδυασμό με τη ζωνρή ζήτηση για ημιαγωγούς και την άνοδο των μεταφορικών για τις πρώτες ύλες ώθησαν ανοδικά τη μέση τιμή πώλησης του προϊόντος και συνέβαλαν στη σημαντική αύξηση

Ανήλθαν το 2021 σε 595 δισ. δολάρια, εμφανίζοντας αύξηση της τάξεως του 26,3% από το 2020.

των εσόδων των κατασκευαστών κατά το 2021». Επιπλέον, το παρελθόν έτος παρατηρήθηκαν αξιοσημείωτες αλλαγές στην κατάταξη μεταξύ των κορυφαίων προμηθευτών ημιαγωγών στον κόσμο. Ακριβέστερα, η νοτιοκορεατική Samsung Electronics ανέκτησε την πρώτη θέση της παγκόσμιας αγοράς από την Intel και αυτό συνέβη πρώτη φορά από το 2018, αν και η απόσταση ανάμεσα στις δύο εταιρείες ήταν εξαιρετικά μικρή. Από τα ίδια στοιχεία, που δημοσιοποίησε η Gartner, προκύπτει ότι τα έσοδα της Samsung Electronics από τις πωλήσεις ημιαγωγών αυξήθηκαν

Η νοτιοκορεατική Samsung Electronics ανέκτησε την πρώτη θέση της παγκόσμιας αγοράς από την Intel και αυτό συνέβη πρώτη φορά από το 2018.

για το σύνολο της χρήσης του 2021 κατά 28% έναντι του 2020, με το μερίδιο αγοράς της να διαμορφώνεται σε 12,3%. Πίσω της και σε απόσταση αναπνοής ακολούθησε η αμερικανική Intel, τα έσοδα της οποίας μειώθηκαν κατά 0,3% έναντι του 2020, ενώ το μερίδιο αγοράς που απέσπασε διαμορφώθηκε στο 12,2%.

Εντός των κορυφαίων δέκα ομίλων κατασκευής τσιπ, οι AMD και Mediatek παρουσίασαν την ισχυρότερη και εντυπωσιακότερη ανάπτυξη το 2021, με αύξηση εσόδων κατά 68,6% και 60,2%, αντιστοίχως. Πάντως, η σοβαρότερη αλλαγή στην παγκόσμια κατά-

ταξη το 2021, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία της Gartner, αφορά τη HiSilicon, η οποία αποδυναμώθηκε και δεν ανήκει στις 25 κορυφαίες του κλάδου. Τα έσοδα της HiSilicon μειώθηκαν κατά 81%, από 8,2 δισ. δολάρια το 2020 σε 1,5 δισ. δολάρια το 2021. «Αυτό ήταν το αποτέλεσμα των κυρώσεων των ΗΠΑ εναντίον της εταιρείας και της μητρικής της, της κινεζικής Huawei», σχολιάζει η Gartner. Σε μια συνολική αποτίμηση, το μερίδιο της Κίνας στην αγορά ημιαγωγών ελαττώθηκε από το 6,7% το 2020 στο 6,5% το 2021. Η Νότια Κορέα είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στα μερίδια αγοράς το 2021, διότι η ισχυρή ανάπτυξη

στην αγορά μνήμης της εξασφάλισε το 19,3% της παγκόσμιας αγοράς ημιαγωγών.

Από τον δε κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας, η ζήτηση για ημιαγωγούς εκτοξεύθηκε το 2021 σε επίπεδα πρωτοφανή, ξεπερνώντας τη ζήτηση από όλες τις άλλες τελικές αγορές για το προϊόν. Συγκεκριμένα, τα έσοδα από πωλήσεις τσιπ προς την αυτοκινητοβιομηχανία αυξήθηκαν 34,9% το παρελθόν έτος, ενώ αυτά από τις πωλήσεις προς τον κλάδο των ασύρματων τηλεπικοινωνιών και ειδικά των έξυπνων κινητών είχαν μια ενίσχυση της τάξεως του 24,6% έναντι του 2020.

Πρόσκληση σε Εκδήλωση:
«Ο Ελληνισμός μας Ενώνει»

Θα μιλήσουν:

Παύλος Μαρινάκης - Γραμματέας Πολιτικής Επιτροπής ΝΔ

Γιάννης Γεωργούλας - Πρόεδρος ΝΔ Κύπρου

Νίκος Θεοδωρόπουλος - Γραμματέας Ελλήνων Διασποράς ΝΔ

Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Πρόεδρος του
Δημοκρατικού Συναγερμού
Αβέρωφ Νεοφύτου

Τρίτη, 24 Μαΐου 2022
στο Residence by Occhio (Αλκαίου 23, Έγκωμη)
ΩΡΑ: 19:00

Επικοινωνία: cypus@nd.gr | [@neademocracy](https://www.facebook.com/neademocracy)

*Θα τηρηθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα, από το νόμο, για την πανδημία.

Οι Γερμανοί συνεχίζουν να αποταμιεύουν παρά τον υψηλό πληθωρισμό

Για μία ακόμη φορά οι Γερμανοί επιβεβαιώνουν τη φήμη τους ως αποταμιευτές. Δεν είναι μόνον εξαιρετικά πειθαρχημένοι, αλλά και πολύ συντηρητικοί, όταν βάζουν χρήματα στην άκρη. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του Συνδέσμου Γερμανικών Τραπεζών (BdB), το 45% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι διατηρεί ακόμη το παλαιό, καλό βιβλίο καταθέσεων στην τράπεζά του ή στο ταμειούχριο που εμπιστεύεται. Το 38% έχει τοποθετήσει κάποια χρήματα σε προθεσμιακή κατάθεση. Παρεμφερή ποσοστά έδειχνε και η προηγούμενη έρευνα για τη συμπεριφορά των αποταμι-

ανέγγιχτο επί 20 χρόνια, με ετήσιο πληθωρισμό 2% κατά μέσον όρο, η πραγματική του αξία μειώνεται στα 673 ευρώ. Πολύ χειρότερη είναι η εξέλιξη όταν ο πληθωρισμός εκτοξεύεται στο 6%, όπως συμβαίνει σήμερα.

Φαίνεται, πάντως, ότι όλο και περισσότεροι είναι εκείνοι που θέλουν να δοκιμάσουν την τύχη τους στο χρηματιστήριο, που υπόσχεται, αν και δεν εγγυάται, καλύτερες αποδόσεις, αλλά με μεγαλύτερο ρίσκο. Ηδη σήμερα το 33% των ερωτηθέντων έχει αγοράσει κάποιες μετοχές. Στην αντίστοιχη έρευνα του 2021 το ποσοστό δεν ξεπερνούσε το 31%. Ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι περίπου έξι εκατομμύρια Γερμανοί εκφράζουν την προτίμησή τους σε «βιώσιμες επενδύσεις» με ηθικά, κοινωνικά ή περιβαλλοντικά κριτήρια, αριθμός υπερδιπλάσιος από το 2019. Προφανώς η τάση αυτή θα ενισχυθεί τα επόμενα χρόνια.

Λίγο διαφορετική είναι η εικόνα στους νέους, οι οποίοι κατά τεκμήριο συμπεριφέρονται λιγότερο συντηρητικά όσον αφορά την τοποθέτηση χρημάτων, όπως αναφέρει η Deutsche Welle. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της πλατφόρμας WikiFolio, στους νέους έως 25 ετών που διαδίδουν χρήματα προς αποταμίευση, το 43% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ενδιαφέρεται κυρίως για μετοχές, ενώ ποσοστό 35% θα προτιμούσε ένα έτοιμο, διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο ETF. Ωστόσο, ένα εξίσου υψηλό ποσοστό, 35%, δείχνει προτίμηση στα... κρυπτογραφημένα νομίσματα. Όσο για το βιβλίο καταθέσεων, έχει φανατικούς φίλους ακόμη και σε αυτές τις ηλικίες.

Το βιβλίο καταθέσεων έχει φανατικούς φίλους ακόμη και στους νέους έως 25 ετών.

ευτών, που έγινε το 2021, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευσμά της η Deutsche Welle.

Και όλα αυτά συμβαίνουν παρότι, με τη σημερινή πολιτική χαμηλών ή και μινδικών επιτοκίων που ακολουθούν οι τράπεζες στην Ευρώπη, οι τοποθετήσεις αυτές προσφέρουν ασήμαντες αποδόσεις. Μάλιστα, όλο και περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα επιβαρύνουν με χρέωση τις καταθέσεις από ένα ποσό και άνω (συνήθως από 100.000 ευρώ, αλλά πολλές φορές και μικρότερα ποσά) προκειμένου να αντισταθμίσουν τα αρνητικά επιτόκια. Επιπλέον, ο συνεχώς αυξανόμενος πληθωρισμός ροκανίζει τις αποταμιεύσεις. Υπολογίζεται ότι για ποσό 1.000 ευρώ που παραμένει

Η Ρωσία αναβιώνει την παραγωγή των σοβιετικών Moskvich

Τα επιβατικά I.X. θα κατασκευάζονται στο εργοστάσιο της Renault στη Μόσχα

Κι ενώ οι δυτικές εταιρείες έχουν αποχωρήσει μαζικά από την αγορά της Ρωσίας, η χώρα προετοιμάζεται να επαναφέρει στην κυκλοφορία τη θρυλική φίρμα της περιόδου της Σοβιετικής Ένωσης, Moskvich, και να διασώσει θέσεις εργασίας στο εργοστάσιο της Renault στη Μόσχα. Η εν λόγω γαλλική αυτοκινητοβιομηχανία αποφάσισε να αποχωρήσει από τη Ρωσία, πωλώντας έναντι συμβολικού τιμήματος τις δραστηριότητές της εκεί, αξίας 2,2 δισ. ευρώ. Είναι χαρακτηριστικό ότι, όπως ανέφερε ο δήμαρχος της Μόσχας Σεργκέι Σομπιγάνιν, «η ξένη ιδιοκτήτρια αποφάσισε να κλείσει το ερ-

Ο δήμαρχος της Μόσχας ανακοίνωσε ότι στα σχέδιά του είναι να κατασκευάζονται αρχικά κλασικά μοντέλα και αργότερα ηλεκτρικά.

γοστάσιό της, αλλά εμείς δεν μπορούμε να αφήσουμε χιλιάδες εργαζομένους να μείνουν χωρίς δουλειά». Και διευκρίνισε ότι έλαβε την απόφαση να θέσει υπό τον έλεγχο του Δήμου της Μόσχας την ακίνητη περιουσία και να αναβιώσει την παραγωγή επιβατικών αυτοκινήτων με το ιστορικό εμπορικό σήμα Moskvich.

Η Renault ανακοίνωσε ότι αποσύρεται από τις εργοστασιακές εγκαταστάσεις της στο Avtoframos. Παράλληλα, ανέφερε ότι πωλεί το 68% που διατηρούσε στη ρωσική αυτοκινητοβιομηχανία Avtonavaz ως αντίδραση στην εισβολή στην Ουκρανία. Οντας αντιμέτωπος ο Σοϋντν με πρωτόγνωρο κύμα διεθνών κυρώσεων, έχει δώσει μεγάλη έμ-

Η Renault έχει ανακοινώσει ότι αποσύρεται από τη ρωσική αγορά και πωλεί το 68% που διατηρούσε στη ρωσική αυτοκινητοβιομηχανία Avtonavaz, ως αντίδραση στην εισβολή στην Ουκρανία.

φαση στην αυτοτέλεια και την αυτάρκεια της Ρωσίας, που παραπέμπει στο μοντέλο κατά την σοβιετική περίοδο. Στόχος του να περιφρουρήσει την οικονομία, ενώ οι προβλέψεις τη θέλουν να βυθίζεται το 2022 στη μεγαλύτερη ύφεση των τελευταίων σχεδόν 30 χρόνων. Υπό το πρίσμα αυτό η ανακίνηση του Σομπιγάνιν δηλώνει και την επιστροφή στις ρίζες του εργοστασίου, μια και αρχικά οι εγκαταστάσεις της Renault είχαν τη μορφή κοινοπραξίας με τις δημοτικές αρχές στην πρώην μονάδα Moskvich το 1998. Η Avtonavaz κατασκευάζει τα εμβληματικά οχήματα Lada, ένα ακόμα εμπορικό σήμα άρρηκτα συνδεδεμένο με την ΕΣΣΔ. Επίσης, όπως αναφέρει το ειδησεο-

γραφικό πρακτορείο Bloomberg, υπήρχαν απειράριθμα ανέκδοτα σχετικά με την αξιοπιστία του συγκεκριμένου αυτοκινήτου και τις καθυστερήσεις στις παραδόσεις του. Στη δεκαετία του 1930 ξεκίνησε να λειτουργεί το εργοστάσιο Moskvich και παράγαγε οχήματα Ford, ενώ στη συνέχεια και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο κατασκεύαζε το ομώνυμο μοντέλο.

Κι αυτό κατέστη δυνατό, αφού απέκτησε μια γραμμή παραγωγής από εργοστάσιο της Opel στη Γερμανία, ενώ τα αυτοκίνητα Moskvich ήταν πολύ δημοφιλή σε όλη τη Σοβιετική Ένωση επί δεκαετίες. Με την κατάρρευση του κομμουνισμού το 1991 το εργοστάσιο δυσκολευόταν να σταθεί στα

πόδια του, το 2002 κήρυξε πτώχευση και κατόπιν ρευστοποιήθηκαν τα περιουσιακά στοιχεία. Το 2005, ωστόσο, ξεκίνησε η παραγωγή της Renault και μετά η τελευταία απέκτησε το μερίδιό της στην Avtonavaz, τη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία της Ρωσίας. Μεταξύ των μοντέλων που κατασκευάζονταν εκεί ήταν τα Duster, Kaptur και Nissan Terrano για την αγορά της Ρωσίας. Η παραγωγική ικανότητα έφθανε τα 180.000 αυτοκίνητα ετησίως, ενώ ο δήμαρχος της Μόσχας ανέφερε ότι στα σχέδιά του είναι να κατασκευάζονται κλασικά αυτοκίνητα στις εγκαταστάσεις αυτές και αργότερα ηλεκτρικά.

BLOOMBERG

Μείωση βρετανικού ΑΕΠ τον Μάρτιο

Η οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου συρρικνώθηκε απροσδόκτα τον Μάρτιο, καθώς οι καταναλωτές προχώρησαν σε περικοπή των δαπανών τους λόγω του υψηλού κόστους ζωής. Ειδικότερα, το βρετανικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,1% από τον Φεβρουάριο, ενώ η ανάπτυξη παρέμεινε στα ίδια επίπεδα, ανακοίνωσε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Αυτό σημαίνει ότι η οικονομία σημειώνει ανάπτυξη μόλις κατά 0,8% το πρώτο τρίμηνο, λιγότερο από το 1% που προέβλεπαν οι οικονομολόγοι. Ενώ η τριμηνιαία ανάπτυξη επαναφέρει την παραγωγή πάνω από τα επίπεδα προ πανδημίας, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα αποτελέσει υψηλό για το τρέχον έτος, μιας και βρίσκεται σε εξέλιξη ο χειρότερος πληθωρισμός από τη δεκαετία του 1980, με ορατό τον κίνδυνο η χώρα να διολισθήσει σε ύφεση.

Η συρρίκνωση κατά 0,1% αποδίδεται στον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών από τα νοικοκυριά.

Μόνο τον Μάρτιο, τόσο ο τομέας των υπηρεσιών όσο και η μεταποίηση παρουσίασαν πτώση 0,2%, ενώ οι υπηρεσίες μειώθηκαν κατά 1,8%. Το Bloomberg Economics αναμένει ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά το δεύτερο τρίμηνο, καθώς τον Απρίλιο τα νοικοκυριά επλήγησαν από την αύξηση των λογαριασμών ενέργειας και των φόρων. Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο από τον Οκτώβριο, καθώς η Τράπεζα της Αγγλίας αναμένει από τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας να αυξήσουν τους λογαριασμούς φυσικού αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος κατά ένα επιπλέον 40%. Η κεντρική τράπεζα πρόβλεψε την περασμένη εβδομάδα πως ο πληθωρισμός θα ξεπεράσει το 10% τον Οκτώβριο, πέντε φορές πάνω από τον στόχο που έχει θέσει, ενώ οι υπεύθυνοι

Το Bloomberg Economics αναμένει ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά το δεύτερο τρίμηνο, αφού τον Απρίλιο τα νοικοκυριά επλήγησαν από την αύξηση των λογαριασμών ενέργειας και των φόρων.

χάρσης πολιτικής βρίσκονται στο μέσον ενός από τους ταχύτερους κύκλους σύσφιγξης της νομισματικής πολιτικής που έχουν συμβεί ποτέ, με στόχο να θέσουν υπό έλεγχο την εκτόξευση των τιμών. Οι κακές προβλέψεις συνεχίζονται και για το 2023 και 2024, καθώς εκτιμούν ότι η ανάπτυξη θα είναι υποτονική. Μιλώντας στους FT ο διευθυντής ερευνών στο think tank Resolution Foundation, Τζέιμς Σμιθ, σχολίασε πως η οικονομία φαίνεται να κάνει ήδη τη δυναμική της, αφού η κρίση στο κόστος διαβίωσης εντείνει τον κίνδυνο του στασιμοπληθωισμού. Στο μεταξύ, ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον ανέφερε πρόσφατα ότι η κυβέρνηση του θα προσφέρει επιπλέον στήριξη στα ευάλωτα νοικοκυριά που πασχίζουν να τα βγάλουν πέρα εξαιτίας του αυξημένου πληθωρισμού. Ε-

ρωτηθείς από δημοσιογράφο σχετικά με το κόστος της στρατιωτικής βοήθειας στην Ουκρανία σε μια περίοδο που άνθρωποι στη Βρετανία αδυνατούν να έχουν θέρμανση στα σπίτια τους, ο Τζόνσον είπε ότι η κυβέρνηση του λαμβάνει μέτρα για να αντιμετωπίσει το αυξημένο κόστος διαβίωσης. «Φυσικά θα υπάρξει επιπλέον στήριξη τους επόμενους μήνες, καθώς τα πράγματα εξακολουθούν να είναι δύσκολα λόγω της ανόδου των τιμών στην ενέργεια», τόνισε ο Βρετανός πρωθυπουργός κατά την επίσκεψή του στη Φινλανδία. Ο υπουργός Οικονομικών Ρισί Σούνακ έχει δηλώσει πως θέλει να περιμένει για να διαπιστώσει πόσο θα αυξηθούν οι τιμές ενέργειας στην επόμενη προγραμματισμένη επισκόπηση τον Οκτώβριο, προτού αποφασίσει τι είδους μέτρα στήριξης απαιτούνται.

Ρεκόρ κερδών για Aramco το α΄ τρίμηνο

Ο σαουδαριακός κολοσσός Saudi Aramco σημείωσε τα υψηλότερα κέρδη του από την εισαγωγή του στο χρηματιστήριο το 2019 χάρη στην εκτίναξη των τιμών του «μαύρου χρυσού» ως αντίδραση στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Aramco, η οποία την περασμένη εβδομάδα ξεπέρασε την αμερικανική Apple με κριτήριο τη χρηματιστηριακή αξία της, ακολούθησε στην υψηλή της επίδοση και άλλες ανταγωνίστριες της στον κλάδο των πετρελαιοειδών, όπως είναι οι Shell Plc και η BP. Σε όλες τις περιπτώσεις των ανωτέρω ενεργειακών ομίλων τα κέρδη τους ευνοήθηκαν από το άλμα του αργού στα 110 δολάρια το βαρέλι μετά την επίθεση της Μόσχας κατά της Ουκρανίας, στα τέλη Φεβρουαρίου. Ειδικότερα, η κρατικά ελεγχόμενη Aramco πραγματοποίησε το α΄ τρίμηνο του 2022

Ανήλθαν στα 39,5 δισ. δολ., αυξημένα κατά 82% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

καθαρά κέρδη 39,5 δισ. δολαρίων, αυξημένα κατά 82% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, όταν η παγκόσμια ζήτηση ενέργειας εξακολουθούσε να περιστέλλεται σημαντικά εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Επιπλέον αναφέρεται πως τα κέρδη ξεπέρασαν τη μέση εκτίμηση των αναλυτών στα 38,5 δισ. δολάρια. Οι δε ταμειακές της ροές ενισχύθηκαν στα σχεδόν 31 δισ. δολάρια, αλλά επέλεξε να διατηρήσει το τριμηνιαίο μερίσμά της αμετάβλητο στα 18,8 δισ. δολάρια. Αυτό έδωσε τη δυνατότητα στην Aramco να μειώσει τη μόχλευσή της.

Η Aramco επικυρώθηκε φέτος όχι μόνο από την άνοδο του πετρελαίου κατά περίπου 45%, αλλά και από τη σταδιακή αύξηση της παραγωγής της Σαουδικής Αραβίας μαζί με άλλα κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ+. Η παραγωγή αργού του βασιλείου

Ο πετρελαϊκός κολοσσός της Σαουδικής Αραβίας σημείωσε τα υψηλότερα κέρδη του από την εισαγωγή του στο χρηματιστήριο το 2019 χάρη στην εκτίναξη των τιμών του «μαύρου χρυσού».

ήταν κατά μέσον όρο 10,2 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου, ήτοι αυξημένη κατά 20% από έτος σε έτος. Πάντως, η παραγωγή πρόκειται να συνεχίσει να αυξάνεται τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο, οπότε και θα λήξει η τρέχουσα συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού Πετρελαιοπαραγωγικών Χωρών και των εταίρων του. Απαρτίζεται από 23 κράτη, με κορυφαία μέλη τη Σ. Αραβία και τη Ρωσία.

Αξίζει να σημειωθεί πως η τιμή της μετοχής της Aramco ανήλθε 4,2% για να κλείσει στα 42,35 ριάλ, επεκτείνοντας τα κέρδη της από τις αρχές του 2022 κατά 30%. Υπενθυμίζεται πως ο πετρελαϊκός κολοσσός στα τέλη του 2019 συγκέντρωσε σχεδόν 30 δισ. δολάρια με μια αρχική δημόσια εγγραφή για αρχική διάθεση μετοχών της στο Ριάντ, αν και εξακολουθεί να

ανήκει κατά 98% στην κυβέρνηση. Σήμερα πλέον αποτιμάται στα 2,48 τριας. δολάρια. Η Σαουδική Αραβία, όπως αναφέρεται, είναι ένας από τους λίγους μεγάλους παραγωγούς πετρελαίου σε διεθνή κλίμακα που προσπαθούν να ενισχύσουν την παραγωγική τους ικανότητα.

Πολλοί άλλοι περιορίζουν την ανίκνευση και εξερεύνηση, διότι έχουν το βλέμμα στραμμένο προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και προσπαθούν να περιορίσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Οι Σαουδάραβες, τέλος, αποδίδουν την άνοδο στις τιμές του «μαύρου χρυσού» κατά κύριο λόγο στην περιτολή των σχετικών επενδύσεων, προσθέτοντας ότι η ζήτηση για πετρέλαιο και φυσικό αέριο θα παραμείνει ισχυρή για αρκετές δεκαετίες.

BLOOMBERG

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ

τη γκάμα προϊόντων ACER στα καταστήματα Stephanis

ACER TravelMate 15.6"

€299

ACER Enduro T1

€199

ACER XF240QS 24"

€239

ACER Extensa 15.6"

€799

Οι υπερπτήσεις πρέπει να σταματήσουν άμεσα

Ιστορική ομιλία του Έλληνα πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο αμερικανικό Κογκρέσο με μηνύματα προς την Τουρκία

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Με παρατεταμένο χειροκρότημα σε πολλά σημεία της ομιλίας του και αναφορές σε ολόκληρο το φάσμα της σύγχρονης πολιτικής, ο Κυριάκος Μητσοτάκης εκφώνησε χθες μία ιστορική ομιλία στο αμερικανικό Κογκρέσο, στέλνοντας ταυτόχρονα, με όχημα και τη ρωσική εισβολή στην Ουκρα-

νία, σαφή μηνύματα στην Αγκυρα να ξεχάσει τον αναθεωρητισμό και να σταματήσει τις υπερπτήσεις. «Δεν θα ανεχθούμε παραβιάσεις της κυριαρχίας μας και τις υπερπτήσεις πάνω από τα κατοικημένα νησιά, οι οποίες πρέπει να πάψουν άμεσα», τόνισε, ζητώντας από τα μέλη του Κογκρέσου, αναφερόμενος εμμέσως στα F-16 που ζητεί η Τουρκία, να λάβουν υπ' όψιν «τον

κίνδυνο αστάθειας στη νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ» όταν παίρνουν αποφάσεις για την προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού στην περιοχή. Ο πρωθυπουργός ξεκίνησε, μιλώντας για «τους βαθείς δεσμούς που ενώνουν τα δύο μας έθνη». Τις κοινές αξίες οι οποίες, όπως είπε, δοκιμάζονται, κατονομάζοντας: «Η δημοκρατία, η ελευθερία, η θεμελιώδης σημασία του

κράτους δικαίου και του αγώνα κατά της αναρχίας και του πολέμου» και συνέχισε με σαφείς αναφορές στον πόλεμο στην Ουκρανία, προχωρώντας σε αντιπαράβολή της Ελλάδας του 1821 –η επίσκεψη άλλωστε είχε επίκεντρο τα 200 χρόνια– με την ουκρανική αντίσταση στη ρωσική εισβολή. Ο κ. Μητσοτάκης πήρε ενόπιον του αμερικανικού σώματος ξεκάθαρη θέση, λέ-

γοντας πως «δεν έχουμε καμία εχθρότητα προς τον ρωσικό λαό, αλλά δεν μπορούμε να μείνουμε απαθείς σε έναν αγώνα που μας θυμίζει τον δικό μας αγώνα για την ελευθερία». Ο πρωθυπουργός θύμισε πως η Ελλάδα παρέδωσε ανθρωπιστική βοήθεια και όπλα στους Ουκρανούς «για να υπερασπιστούν τη χώρα τους και υποδεχθήκαμε πρόσφυγες». Ο Έλληνας πρωθυπου-

γός υπογράμμισε πως «δεν πρέπει να τα καταφέρει ο Πούτιν», για τον οποίο είπε πως «φραντασώνεται έναν κόσμο στρατών». «Και δεν πρέπει να τα καταφέρει όχι μόνο για το καλό της Ουκρανίας, αλλά και για να σταλεί ένα μήνυμα προς όλους τους άλλους ηγέτες ότι καμία άλλη αναθεωρητική συμπεριφορά δεν θα γίνει ανεκτή από την οικογένεια των δημοκρατικών κρατών».

«Μην ξεχνάτε την Κύπρο»

Η ομιλία του Κυριάκου Μητσοτάκη, του πρώτου Έλληνα ηγέτη που εκφωνεί ομιλία στο Κογκρέσο, είχε έντονες αναφορές στα εθνικά θέματα. Όπως είχε προαναγγείλει από την Αθήνα, ο πρωθυπουργός μίλησε ως εκπρόσωπος ολόκληρου του Ελληνισμού και αναφέρθηκε στην τουρκική κατοχή στην Κύπρο, καλώντας τα μέλη του αμερικανικού Κογκρέσου «να μην ξεχνάτε, σας παρακαλώ, μια ανοιχτή πληγή που προκαλεί πόνο, την παράνομη κατοχή της Κύπρου». Ο πρωθυπουργός επανέλαβε, δε, αυτό που είχε πει ένα 24ωρο πριν από τη δεξίωση που παρέθεσε προς τιμήν του το προεδρικό ζεύγος, πως το Κυπριακό «πρέπει να επιλυθεί βάσει του διεθνούς δικαίου» και «κανείς ποτέ δεν θα αποδεχθεί τη λύση δύο κρατών στην Κύπρο». Οι αναφορές του κ. Μητσοτάκη στην Τουρκία, όπως προαναφέρθηκε, ήταν πολλές και σαφείς. Προτρέποντας τα μέλη του Κογκρέσου να μην «οπλίσουν» την αστάθεια στη νοτιοανατολική πτερά του ΝΑΤΟ, πρόσθεσε μια αναφορά που είχε ως αποδέκτριες τόσο τη Μόσχα όσο και την Αγκυρα και εντέλει οποιαδήποτε χώρα ακολουθεί την ίδια τακτική. «Η γλώσσα του αναθεωρητισμού», είπε ο κ. Μητσοτάκης, «της νοσταλγίας αυτοκρατορίας δεν μπορεί να συνεχιστεί», καταλήγοντας πως «η Ελλάδα είναι πάντοτε ανοιχτή στον διάλογο», αλλά παράλληλα δεν θα κάνει καμία έκπτωση στην εθνική κυριαρχία της.

Η Μαριούπολη και το Μεσολόγγι

Ο πρωθυπουργός, όπως προαναφέρθηκε, έκανε αντιπαράβολή της Ελλάδας του 1821 με την Ουκρανία, και συγκεκριμένα τον ιστορικό Μεσολόγγι με τη Μαριούπολη. «Όταν βλέπουμε τον ίδιο πόνο, την ίδια θλίψη μεταξύ των αμυνόμενων της Μαριούπολης, πόλης με ελληνικό όνομα και ρίζες, θυμόμαστε το Μεσολόγγι και το κόστος του δικού μας αγώνα», είπε ο πρωθυπουργός στο Κογκρέσο και τόνισε ότι «ακόμη και σήμερα δεν έχουμε ξεχάσει τους Αμερικανούς εθελοντές που πολέμησαν στο πλευρό μας και έδωσαν τη

«**Το λέω με σαφήνεια, δεν έχουμε καμία εχθρότητα προς τον ρωσικό λαό, αλλά δεν μπορούμε να μείνουμε απαθείς σε έναν αγώνα που μας θυμίζει τον δικό μας αγώνα για την ελευθερία.**»

ζωή τους για τη δική μας ελευθερία», καθώς «τα ονόματά τους τιμούνται. Πολλοί φρόντισαν γυναίκες και παιδιά που είχαν μείνει άστεγοι. Το πρώτο σχολείο θηλέων δημιουργήθηκε στην Αθήνα από έναν Αμερικανό πάστορα», υπογράμμισε ο πρωθυπουργός. Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ανέφερε πως «αν αντικαταστήσουμε τη λέξη Ελλάδα με τη λέξη Ουκρανία, θα δείτε τρομακτικές ομοιότητες με το σήμερα». Σχολιάζοντας την ευρύτερη κατάσταση στη Γηραιά Ηπειρο, ο κ. Μητσοτάκης είπε πως «αφελώς πιστέψαμε ότι, μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, η Ευρώπη έχει βρει το μονοπάτι της ειρήνης. Ότι η ένωση της Ευρώπης θα οδηγούσε τον πόλεμο στο χρονοντούλαπο της Ιστορίας. Τώρα γνωρίζουμε ότι κάναμε λάθος. Κοιτάμε προς το Κίεβο, την Οδησσά, τη Μαριούπολη, που δημιουργήθηκε από την Αικατερίνη τη Μεγάλη, για να εγκατασταθούν

οι Έλληνες της Κριμαίας, που ήθελαν να ξεφύγουν από τον οθωμανικό ζυγό», είπε ο πρωθυπουργός.

Αναφορά στον Πούτιν

Ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε ευθέως και στον Βλαντιμίρ Πούτιν και στη Ρωσία λέγοντας: «Το λέω με σαφήνεια, δεν έχουμε καμία εχθρότητα προς τον ρωσικό λαό, αλλά δεν μπορούμε να μείνουμε απαθείς σε έναν αγώνα που μας θυμίζει τον δικό μας αγώνα για την ελευθερία. Παραδώσαμε ανθρωπιστική βοήθεια, δώσαμε όπλα στους Ουκρανούς για να υπερασπιστούν τη χώρα τους και υποδεχθήκαμε πρόσφυγες. Δεν πρέπει να τα καταφέρει ο Πούτιν. Οι μόνοι για το καλό της Ουκρανίας, αλλά

και για να σταλεί ένα μήνυμα προς όλους τους άλλους ηγέτες ότι καμία άλλη αναθεωρητική συμπεριφορά δεν θα γίνει ανεκτή από την οικογένεια των δημοκρατικών κρατών», προσέθεσε και υπογράμμισε: «Δεν μπορεί να υπεριοχύσει ο αναθεωρητισμός».

Δημοκρατία και κοινές αξίες

Σε μια ομιλία με ιδιαίτερα ιδεολογικοπολιτικό χρώμα, ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε εκτενώς στις κοινές αξίες των δύο χωρών: στα ζητήματα αυτοδιάθεσης, ελευθερίας και δημοκρατίας. «Είναι δύσκολο για εμάς να συνευδοποιήσουμε την αξία της ιδέας της αυτοδιάθεσης που γεννήθηκε πριν από 25 αιώνες, τότε γυναίκες και

δούλοι δεν είχαν δικαίωμα στη δημοκρατία, αυτό το μάθημα δεν χάθηκε από τους ιδρυτές πατέρες που διαμόρφωσαν το αμερικανικό Σύνταγμα βάσει των διδαγμάτων της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, και ήταν εξυπνοί ώστε να εντάξουν τις απαραίτητες εξισορροπήσεις», είπε. Και τόνισε ο κ. Μητσοτάκης: «Πέρσι η Ελλάδα γιόρτασε τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821. Αυτό που μας διδάξε η Αμερικανική Επανάσταση ήταν ότι πρέπει να πολεμάμε για την ελευθερία μας ακόμα και όταν οι πιθανότητες δεν είναι με το μέρος μας». Ο κ. Μητσοτάκης σε άλλο σημείο της ομιλίας του σημείωσε πως «δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμή για τον εκλεγμένο ηγέτη του λαού που δημιουργήσε τη δημοκρατία να απευθύνεται στους αιρετούς του λαού που υπεραμύνθηκαν των δημοκρατικών ιδεωδών από τη στιγμή της δημιουργίας του κράτους τους», ενώ

κατέληξε: «Η γέννηση της Δημοκρατίας στην αρχαία Αθήνα οδήγησε σε δημιουργικό πνεύμα στην Ελλάδα. Η δημιουργία της Δημοκρατίας των ΗΠΑ δημιούργησε τη μεγαλύτερη επέκταση ελευθερίας και προόδου που έχει γνωρίσει ποτέ ο άνθρωπος».

Επιστροφή των Γλυπτών

Ο πρωθυπουργός στην αρχή της 48λεπτης τοποθέτησής του, έχοντας πίσω του δύο γυναίκες αξιωματούχους, αναφέρθηκε στη σημασία της γυναίκας. «Είναι μεγάλη χαρά και τιμή να απευθυνόμαι απόψε στο Κογκρέσο υπό την ηγεσία των δύο γυναικών», των Πελόζι και Χάρις, οι οποίες ουκ ολίγες φορές σπικώθηκαν όρθιες και τον

χειροκρότησαν. Ο κ. Μητσοτάκης συνέχισε λέγοντας πως «ένας Έλληνας πρώτος αποτέλεσε τον συνήγορο των ισών δικαιωμάτων για τις γυναίκες. Στην Πολιτεία του ο Πλάτων προτείνει οι γυναίκες να μοιράζονται την εξουσία και όλες τις προκλήσεις με τους άνδρες, όπως και τη στρατιωτική θητεία», ανέφερε. Σε άλλο σημείο της ομιλίας του δεν παρέλειψε να κάνει αναφορά και στην ανάγκη επιστροφής στην Ελλάδα των Γλυπτών του Παρθενώνα. Και σε άλλο σημείο της ομιλίας του αναφέρθηκε στο ίδιο θέμα, κάνοντας αντιπαράβολή με το πόσο οικεία νιώθει στην Ουάσιγκτον: «Όπως όλοι οι Έλληνες, κάθε φορά που επισκέπτομαι την Ουάσιγκτον νιώθω πως επιστρέφω σπίτι μου. Μια βόλτα γύρω από το μνημείο του Λίνκολν είναι σαν μια βόλτα γύρω από τον Παρθενώνα, τουλάχιστον πριν ο λόρδος Ελγιν υπαρπάξει τα Μάρμαρα».

Το τίμημα του λαϊκισμού

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, ο Κυρ. Μητσοτάκης μίλησε για εσωτερικό κατακερματισμό των δημοκρατιών που απειλούνται «από φωνές λαϊκιστών». Στην Ελλάδα, όπως είπε, «πληρώσαμε το βαρύ τίμημα». Αναλύοντας περαιτέρω τον συλλογισμό του, ο κ. Μητσοτάκης είπε: «Υπάρχουν τρεις κύριες δυνάμεις που συλλογικά ενώνουν τις πετυχημένες δημοκρατίες. Το κοινωνικό κεφάλαιο, οι ισχυροί θεσμοί και οι κοινές ιστορίες. Και τα τρία απειλούνται σήμερα. Τα απολυταρχικά καθεστώτα αμφισβητούν την ικανότητα να προσφέρουμε ευημερία σε όλους. Πολλοί δυστυχώς προτινεται να το αποδεχθούν. Πρέπει οι δημοκρατίες μας να είναι πιο ανθεκτικές. Πρέπει να ενδυναμώσουμε τους δημοκρατικούς μας θεσμούς. Να αντιμετωπίσουμε τις εισοδηματικές ανισότητες χωρίς να χάσουμε τον δυναμισμό των ανοικτών οικονομιών. Πρέπει να εκπαιδεύσουμε τους νέους να αδράξουν τις ευκαιρίες της δημοκρατικής ιδιότητας του πολίτη».

Αμερικανικές επενδύσεις

Άλλο «κεφάλαιο» της ομιλίας του πρωθυπουργού ήταν οι αμερικανικές επενδύσεις στην Ελλάδα. «Πιστεύω ότι αυτό που βλέπουν σήμερα οι αμερικανικές εταιρείες στην Ελλάδα δεν είναι μόνο μια χώρα σε ευνοϊκή γεωγραφική θέση, αλλά μια ισχυρή οικονομία και φιλικό περιβάλλον στις επενδύσεις. Βλέπουν ταυτόχρονα νέους ταλαντούχους Έλληνες που επιλέγουν να παραμείνουν στην πατρίδα τους. Επιπλέον, πολλοί που έφυγαν από τη χώρα, τώρα πείθονται να επιστρέψουν και θα αποτελέσουν το λαμπρό μέλλον της Ελλάδας».

Αναφορά στους ομογενείς

Στο κλείσιμο της ομιλίας του ο πρωθυπουργός έκανε εκτενή αναφορά στους Ελληνοαμερικανούς που διαπρέπουν στις ΗΠΑ, φέρνοντας ως τρανό παράδειγμα τον Γιάννη Αντετοκούνμπο, αλλά και τον Τζέφρι Ευγενίδη και τον Τζορτζ Πελεκάνος. Κλείνοντας ο κ. Μητσοτάκης επανέλαβε τους «διαίτερους δεσμούς ανάμεσα στα δύο έθνη μας σε μια εποχή που τίθενται σε δοκιμασία οι αξίες μας», και αυτό, όπως είπε, δίνει μια επιπρόσθετη χαρά και τιμή να απευθυνόμαι στην Ολομέλεια του Κογκρέσου. Κλείνοντας αναφώνησε «Ζήτω η φιλία μεταξύ ΗΠΑ και Ελλάδας», καταχειροκροτούμενος από το Σώμα.

Στον «αέρα» οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί

Κύμα επιβαρύνσεων θα αντιμετωπίσουν το επόμενο διάστημα τα νοικοκυριά

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Ο δανειολήπτης που εξυπηρετεί δάνειο το οποίο τοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο θα αντιμετωπίσει άλλη μία επιβάρυνση στον οικογενειακό του προϋπολογισμό μέσα στο β' εξάμηνο της χρονιάς. Μία επιβάρυνση που θα προέλθει από την επικείμενη αύξηση του ευρωπαϊκού επιτοκίου και θα έρθει να προστεθεί στο ήδη εκρηκτικό κοκτέιλ ακρίβειας που έχει δημιουργηθεί, μεταξύ άλλων, από τις διψήφιες αυξήσεις στα καύσιμα κίνησης, στο ηλεκτρικό ρεύμα, αλλά και στα βασικά είδη διατροφής.

Οι οικονομικές συνθήκες που θα αντιμετωπίσουν, καθώς θα προχωρούμε προς το τέλος του 2022, φοβίζον από τώρα τα νοικοκυριά. Η αύξηση του κόστους εξυπηρέτησης του δανείου ήταν κάτι «άγνωστο» για τα νοικοκυριά που εξυπηρετούν στεγαστικό δάνειο εδώ και περισσότερο από μία 10ετία, αλλά πλέον είναι εξαιρετικά πιθανό να συμβεί και αυτό μετά το καλοκαίρι.

Οι εξαμενές πετρελαιοί θέρμανσης των νοικοκυριών δεν ανεφοδιάστηκαν καθώς ο Απρίλιος έκλεισε με την τιμή στο 1,65 ευρώ ανά λίτρο. Έτσι, τα εκατομμύρια νοικοκυριά που εξακολουθούν να θερμαίνονται με πετρέλαιο μένουν εκτεθειμένα και υποχρεωμένα να αγοράσουν καύσιμο στην τιμή που θα βρουν τον Οκτώβριο. Η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος θα συγκρατηθεί –λόγω του μηχανισμού που έχει ανακινώσει η κυβέρνηση– σε χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με τον χειμώνα του 2021, αλλά και πάλι οι τιμές θα παραμείνουν σε αρκετά υψηλά επίπεδα.

Οι έως τώρα εκτιμήσεις μιλούν για «πλάγρον» στη λιανική στα επίπεδα των 15-20 λεπτών, κάτι που σημαίνει ότι μαζί

με τις λεγόμενες μη ανταγωνιστικές χρεώσεις και τον ΦΠΑ, το κόστος για μια κιλοβατώρα θα προσεγγίζει ακόμη και τα 27-28 λεπτά. Οι τιμές των τροφίμων δύσκολα θα υποχωρήσουν εάν δεν υπάρξει δραματική βελτίωση στο παγκόσμιο σκηνικό, ενώ το β' εξάμηνο έχει πάντοτε τον παράγοντα «φορολογικές υποχρεώσεις». Παρά τις αλλαγές στις οποίες προχώρησε φέτος το οικονομικό επιτελείο

Αυξήθηκαν σημαντικά τα δύο τελευταία χρόνια της πανδημίας στα €180 δισ., αγγίζοντας ρεκόρ 10ετίας.

ώστε να «σπάσει» τους δύο βασικούς φόρους της χρονιάς (ΕΝΦΙΑ και φόρο εισοδήματος) σε περισσότερες δόσεις, στο β' εξάμηνο θα πληρωθούν και πάλι τα περισσότερα βάρη πέραν του ότι ειδικά φέτος θα προστεθεί και η υποχρέωση της επιστρεπτέας προκαταβολής.

Αν μία λέξη μπορεί να χαρακτηρίσει τη χρονική περίοδο που ακολουθεί, αυτή είναι πλήρης αβεβαιότητα. Οποιοσδήποτε οικονομικός προγραμματισμός των νοικοκυριών μπορεί να πέσει έξω καθώς οι «σταθιρές» είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Για παράδειγμα:

1. Εκκατοντάδες χιλιάδες δανειολήπτες που εκταμίευσαν στεγαστικά δάνεια πριν από 15-20 χρόνια –δηλαδή την περίοδο της μεγάλης πιστωτικής επέκτασης από το 2001 έως το 2007-2008– έχουν βρεθεί σήμερα με ένα σημαντικό υπόλοιπο πως αποπληρωμή (ιδίως αν προχώρσαν σε επιμηνύσεις για να συγκρατήσουν τη δόση μέσα στη μεγάλη ύφεση) αλλά πολύ χαμηλά επιτόκια. Το

Πλήρης αβεβαιότητα υπάρχει για την εξέλιξη των τιμών των τροφίμων, οι οποίες επηρεάζονται από όλους τους παράγοντες (μεταφορικό κόστος, ηλεκτρική ενέργεια κ.λπ.), συν βεβαίως τις γραμμές εφοδιασμού με πρώτες ύλες αλλά και τις τιμές αυτών.

αρνητικό Ευριβορ και το μηδενικό επιτόκιο της ΕΚΤ βοήθησαν ώστε το τελικό κόστος να διατηρηθεί στην περιοχή του 1%-2%. Αυτά τα νοικοκυριά καλούνται σήμερα να επιλέξουν ανάμεσα στο σταθερό επιτόκιο, που όμως κοστίζει τουλάχιστον 3% για να «κλειδώσει» η δόση για μία δεκαετία (που σημαίνει ετήσια επιβάρυνση έως και 2.000 ευρώ για ένα νοικοκυριό που έχει υπόλοιπο 100.000 ευρώ) ή στο να παραμείνουν στο κυμαινόμενο επιτόκιο. Στη δεύτερη περίπτωση, κάθε φορά που θα ανεβάζει η ΕΚΤ το επιτόκιο κατά ένα τέταρτο της μονάδας, θα επιβαρύνεται και ο οικογενειακός προϋπολογισμός κατά μερικές δεκάδες ευρώ ανάλογα με το υπόλοιπο του χρέους και τη διάρκεια μέχρι την ολική εξόφληση.

2. Στο μέτωπο της θέρμανσης, υπάρχει η πλήρης αβεβαιότητα. Ουδείς γνωρίζει σε ποια τιμή θα γίνει το φθινόπωρο η προμήθεια των πετρελαιοί θέρμανσης, ποια θα είναι η λιανική του φυσικού αερίου, αλλά και πώς θα εξελιχθεί η τιμή

της κιλοβατώρας ηλεκτρικού ρεύματος. Ακόμη και ο νέος μηχανισμός που θα ενεργοποιήσει η κυβέρνηση από τον Ιούλιο δεν διασφαλίζει επίπεδα τιμών προ κρίσης, ενώ οι διακυμάνσεις στις διεθνείς τιμές θα εξακολουθήσουν σε μεγάλο βαθμό να επηρεάζουν τη λειτουργία του μηχανισμού (και κατά βάση το δημοσιονομικό κόστος για τη συνέχιση εφαρμογής του μηχανισμού). Για παράδειγμα, ο λογαριασμός που έχει γίνει μέχρι τώρα «βγαίνει» μόνο αν η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας συγκρατηθεί κάτω από τα 240 ευρώ ανά μεγαβατώρα.

3. Το κόστος μετακίνησης ανεβαίνει πλέον εξαιτίας δύο παραγόντων. Πρώτον, της αύξησης της διεθνούς τιμής του πετρελαίου και, δεύτερον, της υποχώρησης της ισοτιμίας του ευρώ, με το δολάριο στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας 20ετίας. Η μέση τιμή των 2,2 ευρώ ανά λίτρο που διαμορφώθηκε την Παρασκευή για την αμόλυβδη, είναι η υψηλότερη όλων των εποχών ενώ τίποτα δεν αποκλείει

την αύξηση σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα. Ηδη υπάρχουν προβλέψεις για περαιτέρω διολίσθηση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου ακόμη και κάτω από το 1,04 που βρίσκεται σήμερα, ενώ η διεθνής τιμή του πετρελαίου επιμένει στα επίπεδα άνω των 110 δολαρίων.

4. Πλήρης αβεβαιότητα και όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών των τροφίμων, οι οποίες επηρεάζονται από όλους τους παράγοντες που προαναφέρθηκαν (μεταφορικό κόστος, ηλεκτρική ενέργεια κ.λπ.) συν βεβαίως τις γραμμές εφοδιασμού με πρώτες ύλες αλλά και τις τιμές αυτών. Τα τρόφιμα έχουν το εξής χαρακτηριστικό: καθυστερούν να αυξηθούν οι τιμές τους όταν ξεσπάει η πληθωριστική κρίση, αλλά αργεί και η αντίστροφη πορεία όταν ομαλοποιούνται οι συνθήκες. Έτσι, δύσκολα θα υπάρξει αντίστροφη της διψήφιας πλέον αύξησης στα τρόφιμα πριν από το τέλος του χρόνου, ακόμη και αν αρχίσει να αποκαμακύνεται ο πληθωρισμός.

Ανάχωμα στην επιβράδυνση της κατανάλωσης οι καταθέσεις

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Μικρά θα είναι τα οφέλη για τους καταθέτες από την αναμενόμενη αύξηση κατά 1 ποσοστιαία μονάδα των επιτοκίων της ΕΚΤ, η οποία, όπως εξηγούν τραπεζικά στελέχη, δεν θα μετακυλιστεί στο σύνολο της στα καταθετικά επιτόκια και δη σε αυτά των προθεσμιακών καταθέσεων. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το υψηλό επίπεδο της ρευστότητας που «κτίστηκε» κατά τη διάρκεια της πανδημίας θα λειτουργήσει ως πρώτο ανάχωμα στις πιέσεις που θα δεχθούν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις στην αύξηση του κόστους εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους. Ζητούμενο είναι το κατά πόσον το όφελος αυτό θα εξανεμιστεί από την επιμονή του πληθωρισμού σε υψηλά επίπεδα μεσοπρόθεσμα. Οι καταθέσεις στις τράπεζες αυξήθηκαν σημαντικά τα δύο τελευταία χρόνια της πανδημίας, παρά τα διαδοχικά lockdowns στην οικονομία και σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ ανήλθαν στα τέλη του 2021 στα 180 δισ. ευρώ, αγγίζοντας ρεκόρ 10ετίας. Από αυτά, τα 135 δισ. ευρώ είναι οι καταθέσεις των φυσικών προσώπων, ενώ στα 44,8 δισ. ευρώ ανήλθαν οι καταθέσεις των επιχειρήσεων. Με βάση την ανάλυση της ΤτΕ, η αύξηση στα υπόλοιπα των καταθέσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα την περίοδο Δεκεμβρίου 2019 - Δεκεμβρίου 2021 άγγιξε τα 39 δισ. ευρώ, από τα οποία τα 19,7 δισ. ευρώ είναι η αύξηση των καταθέσεων που διατηρούν στις τράπεζες τα φυσικά πρόσωπα και 19,5 δισ. ευρώ η

Αυξήθηκαν σημαντικά τα δύο τελευταία χρόνια της πανδημίας στα €180 δισ., αγγίζοντας ρεκόρ 10ετίας.

αύξηση της ρευστότητας των νομικών προσώπων. Ένα σημαντικό μέρος αυτής της ανόδου, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις επιχειρήσεις, αποδίδεται στην αύξηση των χορηγήσεων από τις τράπεζες που ενίσχυσε τη ρευστότητά τους. Ένα σημαντικό τμήμα οφείλεται στις απευθείας μεταβιβάσεις από το κράτος, αλλά και στην ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, που «αποκάλυψε» έσοδα. Αντίθετα η αύξηση που παρατηρήθηκε στα φυσικά πρόσωπα αποδίδεται κυρίως στον περιορισμό της κατανάλωσης την περίοδο της πανδημίας, αλλά και στα μορατόρια που εφαρμόστηκαν για τα δάνεια ή τις αναστολές πληρωμών μιας σειράς υποχρεώσεων προς το κράτος.

Από την ανάλυση των στοιχείων της ΤτΕ φαίνεται πάντως ότι το επίπεδο αποταμίευσης των ελληνικών νοικοκυριών είναι εξαιρετικά χαμηλό, καθώς με βάση τους υπολογισμούς, 4,5 εκατ. λογαριασμοί έχουν μέσο υπόλοιπο έως 5.000 ευρώ, ενώ άλλοι 2 εκατ. τραπεζικοί λογαριασμοί έχουν υπόλοιπα μεταξύ 5.000 - 50.000 ευρώ. Πρόκειται για το 50% των τραπεζικών λογαριασμών, αν και όπως υπογραμμίζει η ΤτΕ ο αριθμός των λογαριασμών δεν ταυτίζεται

Μεταβολή καταθέσεων την περίοδο της πανδημίας

ΔΕΚ. 2019- ΔΕΚ. 2021	Φυσικά πρόσωπα*		Επιχειρήσεις/ Νομικά πρόσωπα	
	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
<5 χιλ. ευρώ	493	4,4%	22	7,1%
5-50 χιλ. ευρώ	7.620	15,7%	677	30,7%
50-100 χιλ. ευρώ	3.896	17,0%	789	47,3%
100-500 χιλ. ευρώ	4.946	17,7%	3.346	60,1%
500 χιλ.-1 εκατ. ευρώ	1.067	37,3%	1.776	61,7%
1-5 εκατ. ευρώ	1.114	41,7%	4.346	64,6%
5-10 εκατ. ευρώ	200	52,3%	1.471	48,1%
>10 εκατ. ευρώ	401	91,8%	7.104	56,2%
ΣΥΝΟΛΟ	19.736	16,9%	19.531	55,7%

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος

* Συμπερ. ελεύθεροι επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

με τον αριθμό των καταθετών (ένα τμήμα άλλωστε αυτών είναι ανενεργό), υποδηλώνοντας το χαμηλό επίπεδο αποταμίευσης στη χώρα μας. Με βάση τα ίδια στοιχεία, στην κατηγορία με υπόλοιπα από 50.000-100.000 ευρώ υπολογίζεται ότι υπάρχουν 360.000 λογαριασμοί, ενώ ποσά από 100.000-500.000 ευρώ υπολογίζεται ότι υπάρχουν σε 110.000 καταθετικούς λογαριασμούς. Τέλος, άνω των 500.000 ευρώ έχουν μόλις 6.660 τραπεζικοί λογαριασμοί, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 6% του συνόλου. Όπως παρατηρεί η ΤτΕ, το μεγαλύτερο μέρος της ανόδου των καταθέσεων που καταγράφηκε μεταξύ Δεκεμβρίου 2019 - Δεκεμβρίου 2021 αφορά τη δεύτερη χαμηλότερη κατηγορία, δηλαδή αυτή των 5.000-50.000 ευρώ. «Πιθανότατα κατά μεγάλο μέρος αυτό οφείλεται στα δημοσιονομικά μέτρα που υιοθετήθηκαν το 2020 και το 2021, ώστε να καλυφθεί η απώλεια εισοδήματος, την οποία διαφορετικά θα επέφεραν τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης για την αντιμετώπιση της πανδημίας, σε συνδυασμό με τη μειωμένη κατανάλωση», παρατηρεί η ΤτΕ, ενώ «σημαντικό μέρος της ανόδου αφορά τις αμέσως επόμενες δύο υψηλότερες κατηγορίες των 50.000-100.000 ευρώ και 100.000-500.000 ευρώ».

Τα τελευταία στοιχεία της ΤτΕ δείχνουν πάντως ότι οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα έχουν ήδη αρχίσει να απομεινώνονται σε σχέση με το ρεκόρ του περασμένου Δεκεμβρίου και από τα 180 δισ. ευρώ έχουν υποχωρήσει στα 176,6 δισ. ευρώ, αλλά η μείωση αφορά κυρίως τις επιχειρήσεις

και όχι τις καταθέσεις των νοικοκυριών που δείχνουν αντοχές στα 134,8 δισ. ευρώ. Σημάδι των καιρών και των χαμηλών αποδόσεων που ισχυαν μέχρι σήμερα για τις προθεσμιακές καταθέσεις είναι πάντως το γεγονός ότι τα υπόλοιπα που διατηρούν τα ελληνικά νοικοκυριά σε προθεσμιακούς λογαριασμούς είναι μόλις 25,4 δισ. ευρώ και πλέον ο κύριος όγκος των καταθέσεων τπρείται σε λογαριασμούς ταμειυτηρίου, τα επιτόκια των οποίων είναι μηδενικά.

Όπως εξηγούν αρμόδια τραπεζικά στελέχη, η «πριμοδότηση» των καταθέσεων από τις εμπορικές τράπεζες ενόψει της ανόδου των επιτοκίων από την ΕΚΤ εκτιμάται ότι θα είναι μικρότερη της ονομαστικής αύξησης του ευριβορ, αφού όπως είναι γνωστό στα καταθετικά επιτόκια δεν υπάρχει αυτόματος μηχανισμός ανατιμολόγησης, όπως συμβαίνει με τα επιτόκια χορηγήσεων. Γι' αυτό άλλωστε τα επιτόκια καταθέσεων μέχρι σήμερα –παρότι χαμηλά– δεν έχουν γίνει αρνητικά, όπως υπαγορεύει η πορεία του ευριβορ τα τελευταία χρόνια που βρίσκεται στο -0,4%, χωρίς το κόστος αυτό να έχει μετακυλιστεί στους καταθέτες. Το γεγονός άλλωστε ότι η ΕΚΤ έχει ανοίξει την κάνουλα της ρευστότητας τα δύο τελευταία χρόνια και οι εμπορικές τράπεζες αντλούν φθινόχρημα μέσω του μηχανισμού TLTRO, έχει εξανείσει τη διαπραγματευτική ισχύ των καταθετών, που αν και έχουν προστατευθεί από τα αρνητικά επιτόκια τα προηγούμενα χρόνια, βλέπουν τώρα την αξία του χρήματος να ροκανίζεται ο πληθωρισμός.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΙΤΣΗ

Αυξήσεις επιτοκίων ή έλεγχοι τιμών;

Η βασική κινητήρια δύναμη του πληθωρισμού στην Ευρώπη δεν είναι η υπερβόλλουσα ζήτηση, είναι κυρίως τα προβλήματα στην αγορά ενέργειας και, δεύτερευόντως, οι ελλείψεις και οι συνάκολουθες ανατιμήσεις σε πρώτες ύλες, ενδιάμεσα ή και τελικά αγαθά, λόγω πολέμου στην Ουκρανία και COVID στην Κίνα. Λέτε, λοιπόν, να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα και να πέσει ο πληθωρισμός αν... αυξήσουμε τα ονομαστικά επιτόκια; Προφανώς όχι.

Όμως, προσώρας τουλάχιστον, κάτι τέτοιο κάνει η Ευρώπη. Αντί, για παράδειγμα, να παρέμβει στις αγορές πετρελαίου, φυσικού αερίου και άλλων εμπορευμάτων, σχηματίζοντας ένα «καρτέλ αγοραστών», όπως επιμένει ο Μάριο Ντράγκι, αδρανει

και αφήνει - ωθεί την ΕΚΤ να αυξήσει τα επιτόκια της για... να πέσει ο πληθωρισμός. Η ΕΚΤ αποφάσισε να ακολουθήσει τις άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες και με μικρή καθυστέρηση αρχίζει να αυξάνει τα επιτόκιά της. Πρεμιέρα σε δύο μήνες, τέλη Ιουλίου, με αύξηση 0,25 του σημερινού (-0,5%) επιτοκίου. Θα είναι η πρώτη αύξηση που κάνει η ΕΚΤ από το 2011 – εδώ και έντεκα χρόνια, θα ακολουθήσουν άλλες. Διότι –λένε στη Φρανκφούρτη– ο πληθωρισμός στην Ευρώπη «τρέχει» τέσσερις φορές πάνω από το 2%, τον στόχο πληθωρισμού που καταστατικά έχει θέσει η ΕΚΤ.

Είναι ένας στρουθοκαμηλισμός που μπορεί να επιφέρει μεγαλύτερα δεινά: να αποδειχτεί, δηλαδή, η αύξηση των ονο-

Τιμαριθμική αναπροσαρμογή μισθών, έκτακτοι φόροι για κοινωνική αναδιανομή κόστους, επιβολή ανώτατης τιμής σε κρίσιμα αγαθά.

μαστικών επιτοκίων, η σταγόνα που θα πνίξει την ευρωπαϊκή οικονομία στην ύφεση. Και που, αντί να αποτρέψει, θα διευκολύνει το σχέδιο Πούτιν για μετατροπή του πολέμου σε γενικευμένο οικονομικό πόλεμο φθοράς, που θα δοκιμάσει τους πάντες – πρώτα πρώτα τις αντοχές των οικονομιών και των κοινωνιών της Ευρώ-

παικής Ενωσης. Ηδη η Βρετανία μπαίνει σε ύφεση το τρίτο τρίμηνο και η Γερμανία θα έχει μείωση του ΑΕΠ στο τρέχον δεύτερο. Η ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας ήταν αναμική πριν από τον πόλεμο. Ο πόλεμος τη θέτει σε καθυστάς πολιορκίας και προκαλεί την επιβράδυνσή της. Που η αύξηση των ονομαστικών επιτοκίων, ίσως μετατρέψει σε ύφεση με πληθωρισμό. Συνοψίζω: Ο πληθωρισμός είναι το υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα που απασχολεί την κοινή γνώμη παγκοσμίως. Αν απτία του ήταν κάποια υπερβόλλουσα ζήτηση, ίσως η αύξηση των ονομαστικών επιτοκίων ήταν μια αποτελεσματική, μονεταριστικού τύπου αντίδραση – αν και θα έπρεπε να είναι δραματικά υψηλή για να έχει αποτέλεσμα (ενώ τώρα, τα πραγματικά επιτόκια

παράμενουν αρνητικά), θα έπρεπε να τσακίσει την οικονομία πριν τσακίσει έναν πληθωρισμό της τάξης του 8%. Όμως, οι αιτίες είναι άλλες.

Παρότι αρχικά τροφοδοτήθηκε από την έκδοση άφθονου χρήματος και τις κρατικές ενισχύσεις, σήμερα τροφοδοτείται κυρίως από τα προβλήματα στην παραγωγή ενέργειας, στην παραγωγή - μεταφορά τροφίμων, πρώτων υλών, ενδιάμεσων ή και τελικών εμπορευμάτων λόγω γενικευμένων λοκντάουν στην Κίνα κ.λπ.

Εναλλακτικά, λοιπόν: αν αυτές είναι οι αιτίες που προκαλούν το τσουνάμι της ακρίβειας, η αύξηση των επιτοκίων δεν τις αγγίζει. Είναι άδείο το οπλοστάσιό μας; Όχι, υπάρχουν οι προτάσεις Ντράγκι, υπάρχουν επίσης στις εργαλειοθήκες των

κρατών και των Βρυξελλών αρκετά μέτρα παρέμβασης στις αγορές, έλεγχου των τιμών όπου και για όσο πρέπει και, τέλος, ενίσχυση των εισοδημάτων ευάλωτων τμημάτων των ευρωπαϊκών κοινωνιών και του κόσμου της μισθωτής εργασίας. Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή μισθών, η επιβολή έκτακτων φόρων για ευρύτερη κοινωνική αναδιανομή του κόστους, η επιβολή ανώτατης τιμής σε κρίσιμα αγαθά για όσο κι όπου απαιτείται είναι κάποια από αυτά.

Θα πείτε: αυτά δεν είναι απαλλάγμένα από κινδύνους. Σωστά. Αλλά υπάρχουν σήμερα λύσεις απαλλαγμένες από κινδύνους;

kalitsiskostas@yahoo.com

Ο υψηλός πληθωρισμός υπονομεύει την ανάπτυξη, αλλά «μειώνει» το χρέος

Το τέλος του φθηνού χρήματος ανατρέπει όλα τα δεδομένα για την ελληνική οικονομία

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η εκτόξευση του πληθωρισμού και η «αναγκαστική» ταχεία ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θέτουν σημαντικές προκλήσεις για την ελληνική οικονομία, με τον στασιμοληθωρισμό, δηλαδή συνδυασμό υψηλού πληθωρισμού με χαμηλή ανάπτυξη, να θεωρείται πλέον ένα πιθανό σενάριο. Οι ανησυχίες για τις επιπτώσεις στο κόστος χρήματος για το Δημόσιο και τις επιχειρήσεις αλλά και για τις μακροοικονομικές εξελίξεις έχουν ενισχυθεί, με την απόδοση του 10ετούς ομολόγου να κινείται στο 3,4% και το spread στις 245 μονάδες βάσης, περίπου δύο μήνες πριν από την πρώτη αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ η οποία πλέον θεωρείται βέβαιη, όπως βέβαιο θεωρείται και το τέλος των αρνητικών επιτοκίων πολύ πριν από το τέλος του 2022 – κάτι που θα ενισχύσει τις πιέσεις στα κόστη δανεισμού. Όπως εξηγούν οικονομολόγοι στην «Κ», αν και ο υψηλός πληθωρισμός έχει και οφέλη για την οικονομία, καθώς ενισχύει τα δημόσια οικονομικά αυξάνοντας τα έσοδα και έτσι μειώνει τον δείκτη χρέους, αυτά τα οφέλη είναι ωστόσο προσωρινά.

Το κόστος δανεισμού

Όπως προειδοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος στην Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, σταδιακά αντιστρέφονται οι ευνοϊκές συνθήκες χαμηλού κόστους χρηματοδότησης. «Όπως καθίσταται σαφές, εάν τα υψηλά επίπεδα αποδόσεων διατηρηθούν κατά τη διάρκεια του 2022, αυτό θα επιδράσει αρνητικά στο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους της Ελληνικής Δημοκρατίας», σημειώσε χαρακτηριστικά. Η αύξηση του κόστους χρήματος επαναπροσδιορίζει τα επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων και κρατών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα, όπως επισημαίνει ο Λουκάς Παπαϊωάννου, οικονομολόγος της Fast Finance. Η αντίληψη κεφαλαίων θα γίνει δυσκολότερη και οι επενδυτές έχουν γίνει ήδη επιφυλακτικοί, ζητώντας υψηλότερες αποδόσεις. Το 10ετές γερμανικό ομόλογο που τον Μάρτιο

Η εκτόξευση του πληθωρισμού επιταχύνει τις αυξήσεις επιτοκίων, ασκώντας πιέσεις στα κόστη δανεισμού

του 2020 διαπραγματευόταν με αρνητική απόδοση -0,90%, σήμερα πλέον κινείται περί το 1%. «Διάσπαση του 1,20% θα ανοίξει τον ασκό του Αϊόλου και στην ευρωπαϊκή οικονομία», όπως επισημαίνει. Στην περιφέρεια η εικόνα είναι πιο δύσκολη, αφού οι αποδόσεις έχουν προσεγγίσει τα υψηλά του Νοεμβρίου 2019 και διάσπαση των επιπέδων αυτών θα δυσκολέψει περαιτέρω την άσκηση ισορροπίας της ΕΚΤ. Ειδικά για την Ελλάδα, η διάσπαση του επιπέδου 3,20% διατηρεί σε ισχύ τον επόμενο στόχο του 4%, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ανταγωνιστικότητα και την επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων, τονίζει ο κ. Παπαϊωάννου. Κατά τον Ντένις Σεν, διευθυντή της Score Ratings, ο πληθωρισμός ο οποίος τον Απρίλιο άγγιξε το 10,2% και τα υψηλότερα επίπεδα από το 1995 αντιπροσωπεύει ένα δίκοπο μαχαίρι για την ελληνική οικονομία, η οποία είναι αντιμέτωπη πλέον με τον κίνδυνο στα-

σιμοληθωρισμού. «Αν και ο υψηλός πληθωρισμός υποστηρίζει τις αξιολογήσεις σε σημαντικό βαθμό συμβάλλοντας σε χαμηλότερους δείκτες χρέους, θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει σημαντικό εμπόδιο στην πορεία της Ελλάδας προς την επενδυτική βαθμίδα μακροπρόθεσμα, εάν υπονομεύσει περαιτέρω την ικανότητα της ΕΚΤ να διατηρήσει τη σταθερότητα της αγοράς», σημειώνει. Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Κ», ο αυξημένος πληθωρισμός ωθεί τα επιτόκια υψηλότερα, και μαζί με αυτά το κόστος δανεισμού της ελληνικής κυβέρνησης, το οποίο οδηγεί σε ευρύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα. «Αναμένουμε έλλειμμα 5,2% του ΑΕΠ φέτος και 3,4% το 2023», προσθέτει. Παράλληλα, τα υψηλότερα επιτόκια χρηματοδότησης υπονομεύουν την πτωτική πορεία του χρέους της Ελλάδας. «Η χώρα δανείζεται σε διάστημα 10 ετών με περίπου 3,5% επιτόκιο, υπερδιπλάσιο από το μέσο

σταθμικό κόστος του χρέους 1,6% που εκτιμάται για το 2022. Το σταθμικό μέσο κόστος του ανεξόφλητου χρέους της Ελλάδας αυξάνεται, αντί να μειώνεται, για πρώτη φορά εδώ και χρόνια – αποδυναμώνοντας την υποκειμενική δυναμική του χρέους», σημειώνει ο Σεν. Όπως υπολογίζει, ένα υψηλότερο μέσο επιτόκιο δανεισμού κατά 100 μονάδες βάσης θα αύξανε τον δείκτη χρέους της Ελλάδας κατά σχεδόν 2% συνολικά έως το 2026. Επιπλέον, ο υψηλός πληθωρισμός υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον αναλυτή. Η Score μείωσε την πρόβλεψή της για την ανάπτυξη της Ελλάδας φέτος στο 3,4% από 4,3% πριν και για το 2023 κατά 0,2% σε 2,3% λόγω του πολέμου Ρωσίας - Ουκρανίας και των σχετικών επιπτώσεων στον πληθωρισμό και την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών. «Ο στασιμοληθωρισμός αποτελεί πραγματικό κίνδυνο για την ελληνική οικονομία», προειδοποιεί ο Σεν. Ωστόσο, την ίδια στιγμή ο υψηλός πληθωρισμός υποστηρίζει επίσης τη δυναμική μείωσης του χρέους μιας χώρας, περισσότερο από το να αντισταθμίζει τον αντίκτυπο από την αύξηση των επιτοκίων, με τη συνολική δυναμική να αντιπροσωπεύει επί του παρόντος καθαρή μείωση του δείκτη του χρέους. Η Score εκτιμά ότι ο δείκτης χρέους θα μειωθεί κάτω από 180% έως το 2026, από 193% το 2021.

Κρίσιμη η χρονική διάρκεια

Παραμένει ο κίνδυνος πάντως ο πολύ υψηλός πληθωρισμός να διαρκέσει για πολύ περισσότερο, γεγονός που θα μπορούσε να περιορίσει την παρέμβαση της ΕΚΤ στις αγορές για να στηρίξει χώρες όπως η Ελλάδα. «Μακροπρόθεσμα μπορεί να απαιτηθεί ένα θετικό πραγματικό επιτόκιο για να περιοριστεί ένα τέτοιο επίπεδο πληθωρισμού. Η εμφάνιση σημαντικών περιορισμών για νομισματικούς ελιγμούς της ΕΚΤ –ιδιαίτερα εάν ένας παρατεταμένος πόλεμος στην Ουκρανία επιδεινώσει περαιτέρω τον πληθωρισμό– θα μπορούσε να αποδεχθεί πιστωτικά αρνητικά για τις περιφερειακές αγορές της Ευρωζώνης», καταλήγει ο Σεν.

Τα τρία ατού της ελληνικής οικονομίας

Ο υψηλός πληθωρισμός –ιδιαίτερα ο τύπος που βιώνει η Ελλάδα, ο οποίος είναι εισαγόμενος και βασίζεται στην ενέργεια αντί να παράγεται εγχώρια– λειτουργεί ως τροχοπέδη στην εγχώρια κατανάλωση συμπείζοντας τα πραγματικά εισοδήματα και επιβαρύνει τα εταιρικά περιθώρια κέρδους, που θα μπορούσαν να μειώσουν τις επενδύσεις. «Σε ακραίες περιπτώσεις, αναγκάζει τις επιχειρήσεις που δεν μπορούν να μετακυλίσουν το υψηλότερο κόστος σε άλλες εταιρείες να σταματήσουν προσωρινά την παραγωγή», όπως σημειώνει στην «Κ» ο Φάμπιο Μπαλμπόνι, οικονομολόγος της HSBC.

Η Ελλάδα, ωστόσο, βρίσκεται σε σχετικά καλή θέση για να αντιμετωπίσει την καταιγίδα, κατά τον κ. Μπαλμπόνι. «Υπάρχει αρκετή δυναμική για να συνεχίσει να αναπτύσσεται η οικονομία, κυρίως χάρη στην ισχύ της αγοράς εργασίας, μια πολλά υποσχόμενη έναρξη της τουριστικής περιόδου (ο κλάδος θα προσθέσει περίπου 2% στην αύξηση του ΑΕΠ φέτος) και τις επενδύσεις που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης».

Ο οικονομολόγος χαρακτηρίζει εσφαλμένη την αντίληψη ότι ο πληθωρισμός είναι αναμειβήτητα καλός για τα δημόσια οικονομικά και τη βιωσιμότητα του χρέους. «Αν και αυτό μπορεί να ισχύει βραχυπρόθεσμα, υπάρχουν επίσης ορισμένες παρενέργειες», επισημαίνει. «Για παράδειγμα, οι φόροι (ιδιαίτερα οι άμεσοι, όπως ο ΦΠΑ) ενισχύονται από τον υψηλό πληθωρισμό. Αλλά με την πάροδο του χρόνου οι δαπάνες τείνουν να καλύψουν τη διαφορά, καθώς οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα απαιτούν αποζημίωση για τον υψηλό πληθωρισμό στις μισθολογικές συμφωνίες τους, και τα κοινωνικά επιδόματα και οι συντάξεις θα πρέπει επίσης να αυξηθούν. Το κόστος των δημόσιων επενδύσεων αυξάνεται επίσης και ο κίνδυνος από την άποψη της επιβάρυνσης υψηλότερου κόστους για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το NGEU εναπόκειται στην κυβέρνηση, το οποίο ασκεί πρόσθετη πίεση στα δημόσια οικονομικά», εξηγεί ο κ. Μπαλμπόνι.

Η δυναμική του τουρισμού, της αγοράς εργασίας και οι επενδύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης στηρίζουν την οικονομία.

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα του χρέους, και πάλι ο αντίκτυπος εξαρτάται από το είδος του πληθωρισμού. Ο εισαγόμενος πληθωρισμός (όπως ο τρέχων) τείνει να συμπέζει τους αποπληθωριστές του ΑΕΠ, εκτός εάν μετακυλιεται στην εγχώρια οικονομία. Και από τη στιγμή που θα περάσει, ο αρνητικός αντίκτυπος σε όρους πραγματικού ΑΕΠ μπορεί να είναι ήδη εμφανής. Επομένως, δεν υπάρχουν τεράστια οφέλη από τον υψηλό πληθωρισμό όσον αφορά τη βιωσιμότητα του χρέους, και σε κάθε περίπτωση θα ήταν προσωρινά. «Για άλλη μια φορά, όμως, η Ελλάδα είναι απομονωμένη από ορισμένες από τις αρνητικές επιπτώσεις, λόγω της πολύ μεγάλης διάρκειας του χρέους της και των χαμηλών αναγκών αναχρηματοδότησης, γεγονός που μειώνει το ρίσκο μετακύλισης. Αυτό, σε συνδυασμό με τη δέσμευση της κυβέρνησης για δημοσιονομική πειθαρχία, θα συμβάλει στη διατήρηση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ σε μια σταθερή πτωτική τροχιά», καταλήγει ο οικονομολόγος.

Η ΜΠΥΡΑ ΚΕΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΑΥΡΗ ΓΑΛΟΤΣΑ

Κείμενο & Σκηνοθεσία: Βάσια Αργέντη

ΜΙΡΚΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

ΚΡΙΣΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Σκηνοθεσία-κείμενο: Βάσια Αργέντη Βοηθός σκηνοθέτη: Θεώνη Φύτρου Σκηνικά-κοστούμια: Λάκης Γενεθλής Φωτισμοί: Alexander Jotonic Μουσική-σύνθεση τραγουδιού παράστασης: Ανδρέας Καρανίκας

Παραστάσεις

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΠΑΤΤΙΣΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ
2,3 & 4 ΙΟΥΝΙΟΥ	6, 7 & 8 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΘΕΑΤΡΟΣΚΑΛΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ	ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ, ΠΑΦΟΣ
9 ΙΟΥΝΙΟΥ	10 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

RMHC
Εταιρεία

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ **Tickethour** 7777 7040 ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ **ACS**

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΣ

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Electroline
είπα στο αὐριο

HELLENIC BANK

Parex αλφάμεγα

SKY express

ATLANTICA HOTELS & RESORTS

UNICARS
Driving your stories.

LOVE 100.7
98.7 & 95.7

ΚΙΤΙΟΥ

πλε waves

wizguide

Ο φόβος για ύφεση και οι άμυνες της οικονομίας

Ασπίδα στις παρενέργειες του ακριβού χρήματος ο τουρισμός, το Ταμείο Ανάκαμψης, τα ταμειακά διαθέσιμα και οι καταθέσεις

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΑΡΑ

Νέους κινδύνους για την ελληνική οικονομία προσθέτει η αναμενόμενη στροφή της νομισματικής πολιτικής της Ευρώζωνας, με την πρόωρη, σε σχέση με τις μέχρι πρότινος εκτιμήσεις, αύξηση των επιτοκίων, που επιβάλλουν οι έντονες και επιμονες πληθωριστικές πιέσεις.

Η αύξηση του κόστους δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου είναι η πρώτη προφανής συνέπεια, αλλά δεν είναι η μόνη. Οι οικονομολόγοι, αλλά και οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι ανησυχούν για ενδεχόμενη επενδυτική επιβράδυνση, καθώς οι επενδυτές ίσως επιλέξουν ασφαλέστερες και αποδοτικότερες τοποθετήσεις για τα κεφάλαιά τους αλλού, όπως σε ομόλογα. Οι καταναλωτές, επίσης, πιεζόμενοι και από τον πληθωρισμό, ενδεχομένως να επιβραδύνουν την κατανάλωση, συμβάλλοντας και αυτοί στην αποδυνάμωση του ρυθμού ανάπτυξης.

Οι επιχειρήσεις, όπως σημειώνουν οι ίδιοι αναλυτές, θα δεχθούν πλήρη, καθώς θα αυξηθεί το κόστος δανεισμού και εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους και πιθανώς και ο κύκλος εργασιών τους.

Παράλληλα, περισσότερα δάνεια είναι πιθανό να «κοκκινίσουν», ιδίως αν το φαινόμενο διαρκέσει και η άνοδος των επιτοκίων είναι μεγάλη.

Επιπλέον, όπως αναλογίζονται με ανησυχία στο υπουργείο Οικονομικών, τα υψηλά επιτόκια θα οδηγήσουν σε πιέσεις για επίτευξη υψηλότερων πρωτογενών πλεονα-

σμάτων, καθώς οι πληρωμές τόκων θα αυξηθούν, περιορίζοντας τα όποια δημοσιονομικά περιθώρια για ελαφρύνσεις.

Ο μεγάλος τελικός κίνδυνος είναι φυσικά η επιστροφή στην ύφεση, όπως σημειώνουν. Προς το παρόν, υπάρχουν κάποιες δικλίδες ασφαλείας τις οποίες επικαλούνται οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Η κυριότερη είναι –για φέτος, τουλάχιστον– ο τουρισμός, για τον οποίο υπάρχουν ελπίδες και ενδείξεις ότι θα επιστρέψει στα επίπεδα του 2019.

Στην κυβέρνηση εκτιμούν εξάλλου ότι δεν προβλέπεται μείωση

Οι οικονομολόγοι ανησυχούν για ενδεχόμενη επιβράδυνση επενδύσεων και κατανάλωσης.

των επενδύσεων, καθώς οι τράπεζες έχουν συσσωρεύσει μεγάλο όγκο κεφαλαίων, ενώ υπάρχει και το εργαλείο του Ταμείου Ανάκαμψης για χαμηλότοκο δανεισμό των επιχειρήσεων. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, αυτή τη στιγμή αξιολογούνται επενδυτικά σχέδια 3 δισ. ευρώ από τις τράπεζες, προκειμένου να δανειοδοτηθούν από το Ταμείο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, στη διετία 2020-2021 οι συνολικές καταθέσεις φυσικών προσώπων αυξήθηκαν κατά 20 δισ. ευρώ, ένα ισχυρό καταναλωτικό καύσιμο.

Η κυριότερη δικλίδα ασφαλείας είναι –για φέτος, τουλάχιστον– ο τουρισμός, για τον οποίο υπάρχουν ελπίδες και ενδείξεις ότι θα επιστρέψει στα επίπεδα του 2019.

Εκτίναξη απλήρωτων λογαριασμών ρεύματος

Με βραχυκύκλωμα απειλεί την αγορά ηλεκτρισμού ο λογαριασμός ρεύματος που παραμένει ασήκωτος για νοικοκυριά και επιχειρήσεις και μετά τις κρατικές επιδοτήσεις, και η βαριά σκιά που έχει απλώσει η νομική αμφισβήτηση της ρήτρας αναπροσαρμογής και η αντιπολιτευτική ρητορική του «δεν πληρώνω». Ο αριθμός των νοικοκυριών που δεν μπορούν να πληρώσουν τον λογαριασμό ρεύματος ούτε με διακανονισμό αυξάνεται καθημερινά, όπως και ο αριθμός των «ορφανών» μετρητών, καταναλωτές δηλαδή που λόγω συσσωρευμένων οφειλών δεν μπορούν να βρουν παράνομο. Ο ρυθμός αύξησης των ανεξόφλητων οφειλών τρομάζει τους παρόχους, που ανησυχούν για τις επιπτώσεις στη ρευστότητα τους και τις ολόενα και πιο αυξανόμενες ανάγκες για κεφάλαια κίνησης, ενώ από πουθενά δεν διαφαιίνεται... πως στο τούνελ. Αντιθέτως, οι εκτιμήσεις της Κομισιόν για υψηλές τιμές ενέργειας μέχρι και το 2025 σε συνδυασμό και με την απομείωση του πραγματικού εισοδήματος από τις έντονες πληθωριστικές πιέσεις προεξοφλούν επιδείνωση της κατάστασης και καθυστέρηση εξαιρετικά δύσκολη τη διαχείρισή της.

Σύμφωνα με την εικόνα που μεταφέρεται από την πλευρά των παρόχων, οι διακανονισμοί έχουν υπερδιπλασιαστεί σε σχέση με την προ κρίσης περίοδο και συνεχίζονται με αυξητική ταχύτητα. Το 70% αυτών δεν τηρείται, με τους καταναλωτές να ζητούν από τους παρόχους νέες διευκολύνσεις. Ένα μεγάλο ποσοστό δυσκολεύεται να ανταποκριθεί και στον δεύτερο και τον τρίτο διακανονισμό.

Για τους παρόχους, διακανονισμός σημαίνει περιορισμός ρευστότητας, αφού οι εισπραχτές μεταφέρονται για τους επόμενους μήνες, και παράλληλα αυξανόμενος κίνδυνος επισφαλείων, και μάλιστα για ποσά ασύγκριτα μεγαλύτερα από τα περυσινά λόγω της υψηλότερης τιμής του ρεύματος. «Ξέρουμε ότι μετά τον δεύτερο

Την 1η Ιουνίου θα συζητηθεί στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών η πρώτη αγωγή της ΕΚΠΟΙΩ, καθώς και η πρώτη συλλογική αγωγή 1.700 πολιτών από το ΙΝΚΑ κατά της ρήτρας αναπροσαρμογής.

– τρίτο μήνα το μεγαλύτερο ποσοστό των πελατών που ζητούν διακανονισμό δεν θα μπορέσει να μας πληρώσει», τονίζει στην «Κ» στέλεχος μεγάλης καθετοποιημένης εταιρείας. Μάλιστα, κάποιιο πάροχοι προκειμένου να αποφύγουν αυτόν τον κίνδυνο προσφέρουν κίνητρα στους πελάτες τους για να δεχτούν διακανονισμούς τριμήνου. Όμως η οικονομική στενότητα των καταναλωτών είναι τέτοια που προτιμούν να πληρώσουν περισσότερα σε ορίζοντα εξαμήνου.

Τα σπάσιμο των διακανονισμών και η μη αποπληρωμή δύο συνεχόμενων λογαριασμών οδηγεί σε διακοπές ρεύματος ή και σε διακοπή του συμβολαίου προμήθειας. Το πρώτο τετράμηνο του έτους οι εντολές διακοπών ρεύματος προς τον ΔΕΔΔΗΕ από τους παρόχους μόνο στην περιοχή της Αττικής ανέρχονται σε πάνω από 500 την ν-

μέρα, με τον αριθμό να βαίνει αυξανόμενος από τον Απρίλιο και μετά. Για καταναλωτές με συσσωρευμένους απλήρωτους λογαριασμούς οι προμηθευτές εκτός από την εντολή διακοπής ρεύματος προχωρούν και σε διακοπή του συμβολαίου προμήθειας, ενημερώνοντας τον ΔΕΔΔΗΕ για την άρση της εκπροσώπησης του μετρητή τους από πελάτη. Σε αυτή την περίπτωση, ο ΔΕΔΔΗΕ τους μεταφέρει στην Καθολική Υπηρεσία και τους επιμερίζει αναλογικά με το μερίδιο κατανάλωσης στους πέντε μεγαλύτερους προμηθευτές. Μέσα στο πρώτο τετράμηνο του έτους στην Καθολική Υπηρεσία, σύμφωνα με ανειδίγητοι στοιχεία της αγοράς, πέρασαν 19.000 μετρητές, περίπου δηλαδή 5.000 τον μήνα, αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό από τις 148.000 στο τέλος του 2021 στις 167.000. Με αυξητικό ρυθμό κινούνται και οι α-

νεξόφλητες οφειλές, με την αγορά να εκφοράζει σοβαρές ανησυχίες για την εκτόξευσή τους μετά τη νομική αμφισβήτηση της ρήτρας αναπροσαρμογής. Στα γραφεία των παρόχων τις τελευταίες δύο εβδομάδες άρχισαν να καταφθάνουν οι πρώτες ατομικές και συλλογικές αγωγές από καταναλωτές που διαπίστωσαν ότι χρεώνονται με ρήτρα, χωρίς να προβλέπεται στις συμβάσεις τους, αλλά και από καταναλωτές που αμφισβητούν τον τρόπο εφαρμογής της. Καθημερινά, επίσης, πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των τηλεφωνημάτων πελατών προς τους παρόχους προκειμένου να διαμαρτυρηθούν για τη ρήτρα αλλά και να ρωτήσουν εάν θα τους κοπεί το ρεύμα στην περίπτωση που δεν την πληρώσουν. Την 1η Ιουνίου θα συζητηθεί στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών η πρώτη αγωγή της ΕΚΠΟΙΩ, καθώς και η πρώτη συλλογική αγωγή 1.700 πολιτών από το ΙΝΚΑ. Παρέμβαση υπέρ της αγωγής που ζητεί να κηρυχθεί παράνομη η ρήτρα θα κάνει και η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

Στο μεταξύ, το Πρωτοδικείο Αθηνών έχει εκδώσει δύο προσωρινές διαταγές με τις οποίες απαγόρευσε τη διακοπή ρεύματος σε ξενοδοχεία που δεν πλήρωσαν τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Η πλευρά των προμηθευτών δεν κρύβει τις ανησυχίες της για την εξέλιξη που μπορούν να πάρουν οι δικαστικές προσφυγές αλλά και για το συνολικότερο κλίμα που έχουν δημιουργήσει. Η εκτίμηση που μεταφέρεται είναι ότι η υπόθεση θα καταπέσει εναντίον στο ΣτΕ και θυμίζουν τις περιπτώσεις του ΕΕ-ΤΗΔΕ και των διόδων. Αυτό που φοβάται η πλευρά των παρόχων είναι το κλίμα που διαμορφώνουν στο ενδιαμέσο διάστημα δικαστικές αποφάσεις που θα διακρίνουν τους προσφυγόντες, πιθανότητα πολύ μεγάλη ειδικά για τις περιπτώσεις των σταθερών τιμολογίων που μετατράπηκαν μοιρασμός σε κλεισμένα με ρήτρα, χωρίς αυτό να προβλέπεται στις συμβάσεις.

Δεν άνοιξαν ούτε στις εαρινές εκπτώσεις το πορτοφόλι τους

Μη ικανές να αναστρέψουν το αρνητικό κλίμα που υπάρχει συνολικότερα στην αγορά μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, η οποία ενέτεινε τις πληθωριστικές πιέσεις, αποδείχθηκαν οι ενδιάμεσες εαρινές εκπτώσεις, οι οποίες ολοκληρώθηκαν στις 15 Μαΐου. Το κύμα ακρίβειας που υποχρέωσε τα νοικοκυριά να διαθέσουν το εισόδημά τους κυρίως για την πληρωμή των λογαριασμών ηλεκτρικών ρεύματος και για την κάλυψη βασικών αναγκών, απέτρεψε τις πολλές αγορές σε είδη ένδυσης, υπόδησης, ηλεκτρικές συσκευές, είδη σπιτιού.

«Δυστυχώς η κίνηση ήταν πολύ υποτονική στην Αθήνα», υποστηρίζει μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνάς, Σταύρος Καφούνης. «Η αγορά δεν δούλεψε, παρά το γεγονός ότι τον Απρίλιο υπήρξαν κάποια ενθαρρυντικά σπινάκια. Ο κόσμος ήταν πολύ συγκρατημένος», υποστήριξε στην «Κ» υψηλόβαθμος παράγοντας μεγάλης λιανεμπορικής αλυσίδας.

Αείζει να σημειωθεί ότι η κίνηση ήταν υποτονική, παρά το γεγονός ότι σε αυτή την ενδιάμεση εκπώση περίοδο το μόνο μέτρο που ίσχυε για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού ήταν η υποχρεωτική χρήση μάσκας εντός των καταστημάτων. Σε αντίθεση δηλαδή με ό,τι ίσχυε τα δύο τελευταία χρόνια, δεν υπήρχαν τώρα ούτε περιορισμοί ως προς τον αριθμό των ατόμων που επιτρέπεται να βρίσκονται ταυτόχρονα εντός του καταστήματος, ούτε χρειαζόταν η επίδειξη πιστοποιητικού εμβολιασμού, νόσησης ή πρόσφατου αρνητικού διαγνωστικού

ΑΕΠ. Ισχύει και εδώ ο κανόνας της διαφοράς πληθωρισμού με επιτόκια: όταν ο πληθωρισμός είναι υψηλότερος, το χρέος βελτιώνεται.

Η ίδια πηγή σημειώνει επίσης ότι η πιστωτική επέκταση προς τα νοικοκυριά είναι πολύ μικρή από το 2008 και μετά, άρα η επίπτωση σε αυτά από την άνοδο των επιτοκίων δεν θα είναι μεγάλη.

Γεγονός είναι, όπως επισημαίνουν οι οικονομολόγοι, ότι τα θετικά επιτόκια είναι κατά βάση υγιής κατάσταση. Οι αποταμιεύσεις πρέπει να έχουν μια απόδοση και οι τράπεζες ένα επιτοκιακό κέρδος. Το ίδιο υγιές είναι κι ένας χαμηλός πληθωρισμός, γι' αυτό άλλωστε και ο στόχος της ΕΚΤ είναι να κινείται στην περιοχή του 2%. Ωστόσο, η ανατροπή ήρθε απότομα, ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε από μηδενικά σε διψήφια επίπεδα και τα επιτόκια προβλέπεται να ακολουθήσουν επίπεδα γρήγορη άνοδο, θέτοντας σε κίνδυνο την εύθραυστη ανάκαμψη της οικονομίας.

Η Ελλάδα, έπειτα από μια 8ετή δική της κρίση, ακολουθεί την παγκόσμια οικονομία σε αυτό το τρενάκι του τρόμου, που πυροδοτήθηκε από την πανδημία, την ενεργειακή κρίση και τέλος τον πόλεμο στην Ουκρανία. Οι προβλέψεις, σημειώνουν οι αναλυτές, περικλείουν μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας. Οι δικλίδες ασφαλείας που δείχνουν να την προστατεύουν κάπως επί του παρόντος, μπορεί να εξαφανιστούν αν η κρίση συνεχιστεί για πολύ καιρό ακόμη.

Σε περικοπές δαπανών προχωρούν τα νοικοκυριά για να αντιμετωπίσουν το κύμα ακρίβειας.

ελέγχου.

Πάντως, καθώς φαίνεται αυτές ήταν οι τελευταίες ενδιάμεσες εκπτώσεις, αφού πρόθεση του υπουργείου Ανάπτυξης είναι να τις καταργήσει. Υπενθυμίζεται, βεβαίως, ότι αυτό αναμενόταν να γίνει με το νομοσχέδιο για την προστασία του καταναλωτή που συζητείται αυτές τις μέρες στη Βουλή, κάτι όμως που τελικά δεν συνέβη. Σύμφωνα με τους παράγοντες του εμπορίου που μίλησαν χθες στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής, ο υπουργός Ανάπτυξης τους έχει δώσει διαβεβαιώσεις ότι σε επόμενο νομοσχέδιο θα καταργήσει τον θεσμό των ενδιάμεσων εκπτώσεων.

Η τάση, πάντως, περιστολής των δαπανών για την αγορά αγαθών του παραδοσιακού λιανεμπορίου, όπως είναι τα ρούχα και τα παπούτσια, είναι παγκόσμια, με τους καταναλωτές να έχουν επηρεασθεί λόγω του υψηλού πληθωρισμού κυρίως σε Ευρώπη και ΗΠΑ. Σύμφωνα με παγκόσμια έρευνα της ΕΥ σε δείγμα 18.000 καταναλωτών, το 38% δηλώνει ότι εφάρμοζε λιγότερα χρήματα για ρούχα, το 35% παπανά λιγότερα για είδη καλλωπισμού και καλλυντικά, ενώ πολλοί αναζητούν φθηνότερες λύσεις για τροφή.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΛΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η άνοδος των επιτοκίων θα επηρεάσει την παγκόσμια οικονομία και τη χώρα μας

Τα επιτόκια στις διεθνείς αγορές βρίσκονται σε ανοδική πορεία από τις αρχές του έτους καθώς οι κεντρικές τράπεζες σταδιακά αποσύρουν τα μέτρα στήριξης και αυξάνουν τα επιτόκια παρεμβάσεων. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών (Fed) έχει ήδη αυξήσει το επιτόκιο δανεισμού κατά 75 μονάδες βάσης τους τελευταίους δύο μήνες. Οι αγορές χρημάτων προεξοφλούν περαιτέρω αυξήσεις τουλάχιστον κατά 200 μονάδες βάσης έως το τέλος του 2022. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει ανακοινώσει το τέλος του προγράμματος αγορών τίτλων το γ' τρίμηνο του 2022 και σταδιακή αύξηση επιτοκίων στη συνέχεια.

Είναι γεγονός ότι η περιόδους χαμηλών επιτοκίων έχει τελειώσει, καθώς ο πληθωρισμός παγκοσμίως έχει εκτοξευθεί στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 40 ετών. Το πρόβλημα δεν είναι προσωρινό χαρακτήρα όπως φαινόταν αρχικά. Οι αυ-

ξήσεις των τιμών της ενέργειας, των αγροτικών προϊόντων και των μετάλλων περνάει στον πυρήνα του πληθωρισμού, καθώς οδηγεί σε γενικευμένες αυξήσεις των τιμών σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών. Ο πυρήνας του πληθωρισμού θα παραμείνει υψηλός και θα συνεχίσει να απασχολεί τις κεντρικές τράπεζες για αρκετά χρόνια.

Στην παρούσα συγκυρία, οι κεντρικές τράπεζες αντιμετωπίζουν ένα μεγάλο δίλημμα, μιας και οι αυξήσεις των επιτοκίων για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού μειώνουν ταυτόχρονα τον ρυθμό ανάπτυξης και αυξάνουν τον κίνδυνο να οδηγήσουν την παγκόσμια οικονομία σε μια ύφεση. Ήδη το α' τρίμηνο του έτους, η οικονομία των ΗΠΑ συρρικνώθηκε και ο ρυθμός ανάπτυξης στη Ζώνη του Ευρώ επιβράδυνθηκε απότομα, ενώ στην Κίνα η βιομηχανική παραγωγή καταγράφει μείωση λόγω των αυστηρών μέτρων περιορισμού της

Ο πυρήνας του πληθωρισμού θα παραμείνει υψηλός και θα συνεχίσει να απασχολεί τις κεντρικές τράπεζες για αρκετά χρόνια.

πανδημίας. Ο κίνδυνος μιας παγκόσμιας ύφεσης δεν είναι πλέον αμελητέος καθώς η απότομη επιβράδυνση των οικονομιών αγγίζει πλέον τρεις πλείρους. Ας μην ξεχνάμε ότι επτά από τους οκτώ ανοδικούς κύκλους επιτοκίων της Fed από το 1955 και μετά κατέληξαν σε ύφεση στις ΗΠΑ.

Η αντιστροφή του κύκλου των παγκόσμιων επιτοκίων θα επηρεάσει και τη χώρα μας. Το 2022, ο ρυθμός άνοδου του πραγματικού ΑΕΠ περιορίζεται σε 3,8% στο βασικό σενάριο και σε 2,8% στο δυσμενές

σενάριο, ανάλογα με την έκταση των διαταράξεων στις διεθνείς τιμές ενέργειας και τροφίμων, καθώς και με την επιδείνωση του κλίματος εμπιστοσύνης και την αναταραχή των χρηματοπιστωτικών αγορών. Η επιδείνωση του διεθνούς περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τις ανακινώσεις των κεντρικών τραπεζών έχει επηρεάσει και τις συνθήκες δανεισμού στις αγορές ομολόγων. Το 10ετές ομολόγο του ελληνικού Δημοσίου διαπραγματεύεται σήμερα (Παρασκευή 13/05) με απόδοση 3,4%, 220 μονάδες βάσης πάνω από τα επίπεδα των αποδόσεων πριν από έξι μήνες. Αντίστοιχα, οι αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων αυξήθηκαν κατά 170 μονάδες βάσης το ίδιο διάστημα.

Οι αυξήσεις αυτές δεν έχουν μεταφραστεί ακόμη σε αυξήσεις των τραπεζικών επιτοκίων. Τα επιτόκια δανεισμού των επιχειρήσεων αυξήθηκαν ελαφρά τον Μάρτιο, ενώ τα επιτόκια δανεισμού των νο-

κοκυριών παρέμειναν σταθερά. Ο λόγος είναι ότι η ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος παραμένει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα, τόσο λόγω του δανεισμού από την ΕΚΤ όσο και λόγω της σημαντικής αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων τα τελευταία δύο χρόνια. Επιπλέον, το κόστος δανεισμού των τραπεζών από την ΕΚΤ παραμένει σε αρνητικά επίπεδα.

Η αύξηση του κόστους δανεισμού θα επιβαρύνει την αναχρηματοδότηση του δημόσιου χρέους, όμως δεν θα αναστρέψει τη δυναμική του. Η μεγάλη μέση διάρκεια και το χαμηλό επιτόκιο εξυπηρέτησης του υφιστάμενου χρέους θα λειτουργήσουν σταθεροποιητικά. Ακόμη, το μεγαλύτερο μέρος του χρέους προς τον επίσημο τομέα είναι σταθερού επιτοκίου και το κόστος εξυπηρέτησής του δεν θα επηρεαστεί σημαντικά από τις επικείμενες αυξήσεις των επιτοκίων. Η άνοδος των επιτοκίων θα επηρεάσει κυρίως τον ιδιωτικό τομέα. Η

δυναμική των επενδύσεων θα επιβραδυνθεί καθώς η αύξηση του κόστους χρηματοδότησης θα κάνει κάποια επενδυτικά σχέδια μη βιώσιμα. Νοικοκυριά και επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν υψηλότερο κόστος εξυπηρέτησης των δανείων τους με αποτέλεσμα μια πιθανή αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τέλος, η επιβράδυνση της ζήτησης για δάνεια σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης θα επηρεάσει αρνητικά την κερδοφορία των τραπεζών.

Το άρθρο αντανακλά τις προσωπικές απόψεις του συγγραφέα και όχι απαραίτητα τις απόψεις της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ευρωσυστήματος.

Ο κ. Δημήτρης Μαλλιαρόπουλος είναι επικεφαλής οικονομολόγος και διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών, Τράπεζα της Ελλάδος, καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Κώστας Αθανασίου
Γεωπόνος - University of Greece and USA. Ειδικός στην σύγχρονη διατροφή και στην ποιότητα νερού. CWS - Certified Water Specialist of Water Quality Association. Υπεύθυνος Ευρώπης της Camelot International Health Organization. Μέλος του National Environmental Health Association και Water Quality Association

42 ΧΡΟΝΙΑ

Ηρακλής Αθανασίου
Bsc - Business Studies with Quantitative Management. Msc - Management Information System (MIS). CWS - Certified Water Specialist of Water Quality Association. Executive Vice President της Camelot International Health Organization. Μέλος του National Environmental Health Association και Water Quality Association

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ CAMELOT
από το 1945 συντελεί στην πρόληψη, ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας των ανθρώπων προσφέροντάς τους σύγχρονες και επιστημονικά τεκμηριωμένες λύσεις. Η ανάπτυξη της CAMELOT στηρίζεται στις συνεχείς προσπάθειες για την δημιουργία ποιοτικών προϊόντων σχετικών με την υγεία, στην διατήρηση στα τελειότερα επίπεδα ενός εξαιρετικού service πελατών και στην συνεχόμενη προσφορά εμπειριών, γνώσεων και ευκαιριών στους συνεργάτες της.

Μια παλιά κινέζικη παροιμία λέει: «Εάν θέλεις ευημερία για δέκα χρόνια, φύτεψε σιτάρι. Εάν θέλεις ευημερία για εκατό χρόνια, «φτιάξε» ανθρώπους»

Οι άνθρωποι μας
Εάν υπήρχε ένα εξαιρετικό παράδειγμα δυναμικής παρουσίας, τότε αυτό θα ήταν η “CAMELOT” με τα μοναδικά, εξαιρετικά προϊόντα ποιότητας μαζί με τους ανθρώπους της σαν σύνολο (όπως ανέφερε κάποτε κάποιος καθηγητής πελάτης μας). Εμείς στην CAMELOT πιστεύουμε στα “κρυφά” ταλέντα ανθρώπων και προσπαθούμε στην εκμείευση και στην ανάδυση αυτών των ταλέντων επιτυγχάνοντας ανθρώπους που είναι χαμηλών τόνων να γίνονται ενεργά, επιτυχημένα μέλη της οικογένειας CAMELOT. Γι’ αυτό από τους πελάτες της δέχεται στο Τμήμα Πωλήσεων άτομα που έχουν πραγματικά μεράκι και φλόγα για επιτυχίες ώστε να γίνουν ένα ακόμα ενεργό μέλος της CAMELOT και να λύσουν κάθε τους οικονομικό πρόβλημα.

Η Σχέση
Εμείς και οι συνεργάτες μας πιστεύουμε ότι, μια σχέση δεν τελειώνει με μια πώληση αλλά στην πραγματικότητα τότε αρχίζει. Μπορούμε και “ακούμε” τους πελάτες αξιολογώντας τις ανάγκες τους και διωντάς τους την τέλεια λύση. Κατά το πέρασμα των χρόνων

καλυτερεύουμε την ζωή σας
• **Να δώσουμε περισσότερες λύσεις για την προάσπιση της πρόληψης και υγείας**
• **Να καλύψουμε όλο και περισσότερες ανάγκες των πελατών μας**
• **Να δημιουργούμε προϊόντα υγείας μοναδικά και αναγκαία**

Οι Αξίες
“Να δημιουργούμε και να αναπτύσσουμε ισχυρούς δεσμούς σχέσης μεταξύ μας και των πελατών μας με το να ικανοποιούμε τις

προσδοκίες τους και το lifestyle τους με μοναδικά, υψηλής ποιότητας και της πιο σύγχρονης τεχνολογίας προϊόντα υγείας και τα πιο αναγνωρισμένα της αγοράς.”

«Σίγουρα θα έχουμε νέες απαντήσεις, νέους ισχυρούς δεσμούς με τους πελάτες μας, νέες λύσεις. Η πρόκληση συνεχίζεται...»

Ο Διεθνής Οργανισμός Υγείας CAMELOT δημιουργήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής το 1945 δημιουργώντας και κατα-

σκευάζοντας συστήματα για την διατήρηση της καλής υγείας στον άνθρωπο. Η CAMELOT Ευρώπης δημιουργήθηκε στην Ευρώπη με τα κεντρικά γραφεία στην Κύπρο από τον Κω. Κώστα Αθανασίου το 1980 αφού τελείωσε στην Αμερική τα Μεταπτυχιακά του στην σύγχρονη διατροφή και στην ποιότητα νερού. Ξεκίνησε να εισάγει από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής στην Ευρώπη το υπερσύγχρονο ανοξείδωτο σύστημα υγιεινού μαγειρέματος χωρίς λάδι και νερό CAMELOT και CORTON BLEU και να δίνει την ευκαιρία σε εκατοντάδες άτομα να δουλεύουν σε αυτή

λύνοντας το οικονομικό τους πρόβλημα.
Στις 10/06/1989 η CAMELOT International Health Organization Αμερικής δημιούργησε και παρουσίασε το υπερσύγχρονο σύστημα καθαρισμού του νερού πρώτης γενιάς το Imperial. Στην Ευρώπη παρουσιάστηκε πανηγυρικά στις 09/09/1989 στο Ξενοδοχείο Intercontinental στην Αθήνα και ο ενθουσιασμός αλλά και η εν συνεχεία επιτυχίες του ήταν μεγάλες. Εκατομμύρια συσκευές είχαν πουληθεί σε εκατομμύρια οικογένειες χάρη στην τέλεια ποιότητα προϊόντος και την καλύτερη ποιότητα νερού που υπήρχε. Από τότε φθάσαμε στην πέμπτη γενιά των Imperial με ακόμη πιο τέλεια τεχνολογία μεμβρανών Ultipor και N66 και με 800 γρ. ενεργό φαρμακευτικό άνθρακα, με μέγεθος μεμβρανών 0,1 micron και απόδοση 15.000 λίτρα εξασφαλίζοντας το πιο καθαρό υγιεινό νερό. Έχουν δε, πουληθεί εκατομμύρια συσκευές αυξάνοντας τους πιο φανατικούς πελάτες μας που το Imperial νερό τους συνοδεύει όλο το εικοσιτετράωρο.
Η κάθε οικογένεια που προμηθεύτηκε το σύστημα Imperial, έμεινε και μένει απόλυτα ευχαριστημένη. Πολλές χιλιάδες γράψανε και γράφουν τις καλύτερες κριτικές με 5 αστέρια τους στα social media τόσο για το προϊόν όσο για την CAMELOT, αλλά και για τον συνεργάτη μας που είναι πάντα εκεί για την εξυπηρέτησή τους συστήνοντας συνεχώς για νέες εγκαταστάσεις συσκευών καθαρισμού νερού.

- **Συνεχής Δημιουργική Πορεία**
- **Τριάντα Τρία χρόνια πρώτη στο καθαρό υγιεινό νερό.**
- **Σαράντα Δύο χρόνια προσφοράς στην Πρόληψη και υγεία.**

Η Πολιτεία αναγνώρισε στο 1ο και 2ο Διεθνές Φόρουμ για το Νερό και βράβευσε την CAMELOT αλλά και τους ανθρώπους της με το πρώτο βραβείο για την προσφορά τους

είμαστε συνεχώς δίπλα τους ώστε σήμερα να χαϊρόμαστε πράγματι για την εκτίμηση που όλοι μας έχουν.

Ο στόχος
Να δημιουργούμε και να αναπτύσσουμε ισχυρούς δεσμούς σχέσης μεταξύ μας και των πελατών μας με το να ικανοποιούμε τις προσδοκίες τους και το lifestyle τους με μοναδικά, υψηλής ποιότητας και της πιο σύγχρονης τεχνολογίας προϊόντα υγείας και τα πιο αναγνωρισμένα της αγοράς.

Το όραμα
Να δημιουργούμε έναν ζωντανό, μακροχρόνιο, βιώσιμο, υπεύθυνο οργανισμό που σαν σκοπό του έχει την διατήρηση της ΥΓΕΙΑΣ στον άνθρωπο, προσφέρονοντας ανώτερης ποιότητας προϊόντα υγείας, εξαιρετικό service και συνεχή ικανοποίηση στον πελάτη από την χρήση των προϊόντων μας.

Το Παρελθόν, το Παρόν και το Μέλλον
Ήταν, είναι και θα είναι ένα “γεμάτο” ταξίδι. Ένα ταξίδι που δεν θα θέλαμε να το ανταλλάξουμε με τίποτα. Το μέλλον, μας χαμογελάει... Στα χρόνια που έρχονται θα συνεχίσει να μας απασχολεί:
• **Το πώς μπορούμε να**

Κεντρικά Γραφεία Κύπρου: Camelot International Health Organization (Europe) Ltd Limassol

στην Πρόληψη και Υγεία.
Το Water Quality Association της Αμερικής αναγνωρίζοντας την εξαιρετική εξέλιξη και πορεία της Camelot International Health Organization τιμά αυτή με την κορυφαία διάκριση “Business Excellence” διότι πληροί επιπλέον και όλα τα παρακάτω.
• **Τηρεί όλα τα πρότυπα καλής λειτουργίας που έχει καθορίσει το WQA.**
• **Πουλά ή κατασκευάζει πιστοποιημένα προϊόντα επεξεργασίας νερού.**
• **Έχει πιστοποιημένους επαγγελματίες στο προσωπικό του από το WQA.**
Η συνεχής προσπάθειά μας ήταν και είναι η βελτίωση και ανάπτυξη των προϊόντων IMPERIAL.
Από 2.650 λίτρα απόδοσης νερού, το φίλτρο έφτασε σήμερα στα 15.000 λίτρα με κόστος τα 200 λίτρα μόνο 1€ και ο πελάτης έχει το πιο φθινό φίλτραρισμένο, καθαρότερο και υγιεινότερο νερό για ένα ολόκληρο χρόνο, για να πίνει όλη η οικογένεια, να μαγειρεύει, να φτιάχνει τα ροφήματά της και να πλένει τα τρόφιμά της. Η συνεχής βελτίωση του Service μας δεν σταματά.
Σας ευχαριστούμε

Ανοιγμα σε μακρινές τουριστικές αγορές

Πρόσθετες επενδύσεις σε υποδομές, περαιτέρω αύξηση των διεθνών πτήσεων και συνεδριακό κέντρο στην Αθήνα, στα σχέδια Κικίλια

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Συγκρατημένα αισιόδοξος για την πορεία του ελληνικού τουρισμού φέτος και τη δυνατότητά του να ανακτήσει τις εισπράξεις του 2019 κατά το δυνατόν εμφανίζεται ο υπουργός Τουρισμού, Βασίλης Κικίλιας. Ωστόσο, μιλώντας στην «Κ» επισημαίνει πως και η φετινή χρονιά σε αντίθεση με το 2019 δεν στερείται σοβαρών κινδύνων, όπως η συνεχιζόμενη, έστω και με πιο-τερους ρυθμούς, πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία. Τούτων λεχθέντων αποκαλύπτει πως οι προσπάθειες για την προσέλκυση ακόμα περισσότερων αεροπορικών πτήσεων προς την Ελλάδα, για την οποία η ζήτηση για ταξίδια παραμένει ισχυρή, αποφέρουν ήδη καρπούς και συνεκίζονται. Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως, όπως αναφέρει, πίσω από τα φώτα της δημοσιότητας γίνεται προσπάθεια να ανοίξουν αγορές, στις οποίες η Ελλάδα ουδέποτε είχε οργανωμένη παρουσία, όπως αυτή της Ινδίας αλλά και της Νότιας Κορέας. Υπογραμμίζει ακόμα τη σημασία της ολοκλήρωσης των προ-σπαθειών που πρέπει να γίνουν, και ήδη καταβάλλονται, ώστε να ανακάμψει και το τελευταίο τμήμα του ελληνικού τουρισμού που υπολείπεται σημαντικά των υπολοίπων, αυτό των συνεδρίων και των εκδηλώσεων.

— **Πολλοί έχουν αρχίσει να πιστεύουν πως φέτος ο τουρισμός μπορεί να επανέλθει πλήρως στα επίπεδα του 2019, αν όχι σε αφίξεις, τότε πιθανότατα σε εισπράξεις. Συμμερίζετε αυτή την αισιοδοξία;**

— Το 2019 ήταν μια χρονιά χωρίς πανδημία, χωρίς πόλεμο, χωρίς την παγκόσμια ενεργειακή κρίση και τις συνέπειές της, όλα αυτά δηλαδή που ζούμε φέτος. Μέσα σε αυτή τη συνθήκη εργαστήκαμε σκληρά από την πρώτη στιγμή, με σχέδιο και χρονοδιαγράμματα, ώστε το 2022 να είναι μια πολύ καλή χρονιά για τον τουρισμό. Επιμύκνουμε την τουριστική περίοδο, κάνουμε καμπάνια όλο το έτος, φωτίζουμε άγνωστους προορισμούς της Ελλάδας, ενισχύουμε τον χειμερινό τουρισμό, το city break, τους πασαλίνους προορισμούς και φυσικά τα νησιά μας, μικρά και μεγάλα. Παράλληλα πετύχαμε σημαντικές συμφωνίες με αεροπορικές εταιρείες, με τους κορυφαίους tour operators και με τις μεγαλύτερες εταιρείες κρουαζιέρας στον κόσμο. Αυτές οι προσπάθειες έχουν αρχίσει να αποδίδουν καρπούς.

— **Γιατί δεν θέλετε να κάνετε μια πιο συγκεκριμένη πρόβλεψη;**

— Σας απάντησα, αλλά κρατήστε αυτό: δεν σταματάμε την προσπάθεια και ταμείο θα κάνουμε στο τέλος του 2022.

— **Μπορείτε να μας απαριθμήσετε κάποιους από τους καρπούς αυτών των προσπαθειών;**

— Ως ενδεικτικά παραδείγματα να σας πω ότι η γερμανική TUI Holidays, ο μεγαλύτερος tour operator στην Ευρώπη, ανακοίνωσε ότι για το 2022 η Ελλάδα είναι νούμερο ένα προορισμός στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών και προγραμματίζει πάνω από 3 εκατομμύρια αεροπορικές θέσεις, η EasyJet 4,4 εκατομμύρια, η Jet2 1,2 εκατομμύρια, η Transavia 1,3 εκατομμύρια, η Condor 1,9 εκατομμύρια, η British Airways 800.000 και η AirFrance 850.000 θέσεις. Τόσο σε επίπεδο ταξιδιωτών όσο και σε επίπεδο εισπράξεων, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, μήνες off season, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις εμφάνισαν αύξηση κατά 306,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021. Είμαστε ευχαριστημένοι γιατί ο τουρισμός αποτελεί κομβική κινητήριο δύναμη για την ανάπτυξη της ελληνικής

οικονομίας, ενισχύοντας το εισόδημα της μέσης ελληνικής οικογένειας.

— **Το τελευταίο διάστημα είδαμε μεγάλα ξένα επενδυτικά κεφάλαια, όπως η Goldman Sachs και η Blackstone, να προχωρούν σε μεγάλες επενδύσεις σε ξενοδοχειακά ακίνητα. Έχουν έρθει σε επαφή μαζί σας επενδυτές που σχεδιάζουν να κάνουν περισσότερα πράγματα στην Ελλάδα και στον τουρισμό;**

— Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης πιστώνεται προσωπικά το rebranding της χώρας. Ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο πετυχαίνοντας σημαντικές συμφωνίες, ενισχύοντας τη διεθνή μας εικόνα και εμπνέοντας εμπιστοσύνη στους μεγάλους «παίκτες» του εξωτερικού. Πράγματι, μεγάλοι εγχώριοι και διεθνείς επενδυτές με σημαντικά κεφάλαια επιλέγουν την Ελλάδα για να επενδύσουν. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε και τους Έλληνες επιχειρηματίες, αυτοί είναι που «τραβούν το κάρο» της ανάπτυξης στη χώρα. Αναφορικά με την ερώτησή σας να πω ενδεικτικά τις επενδύσεις της

Για τη Μύκονο και τη Σαντορίνη προχωρήσαμε, με ταχύτατους ρυθμούς, μελέτες που ήδη υλοποιούνται, έτσι ώστε να καταστούν βιώσιμοι τουριστικοί προορισμοί.

Mandarin Oriental στο Costa Navarino, της One and Only στη Γλυφάδα και την Τζία, της Accor με τη Hines και τη MGallery στην Κρήτη, της Marriott στη Θεσσαλονίκη και την Πελοπόννησο, της Gundari στη Φολέγανδρο και της Apollo στη Λήμνο που ξεκινάει στις 26 Μαΐου και η οποία θα αφορά ειδικά τον αθλητικό τουρισμό.

— **Είδαμε στα προ πανδημίας χρόνια προορισμούς όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη, αλλά και αρχαιολογικούς χώρους όπως η Ακρόπολη ή το Σούνιο, να υποφέρουν από τους μεγάλους αριθμούς ανθρώπων που μαζεύονται ταυτόχρονα για λίγες ώρες σε αυτά τα σημεία. Ποιες ενέργειες γίνονται για να μην αλλοιωθεί αλλά και να αποκατασταθεί ο χαρακτήρας των προορισμών της Ελλάδας;**

— Για τη Μύκονο και τη Σαντορίνη προχωρήσαμε, με ταχύτατους ρυθμούς, μελέτες που ήδη υλοποιούνται, έτσι ώστε να καταστούν βιώσιμοι τουριστικοί προορισμοί. Η προσπάθεια αυτή δεν εξαντλείται σε αυτά τα δύο νησιά αλλά και σε άλλους προορισμούς που δεν αντιμετωπίζουν ακόμα πρόβλημα. Είναι ένα σύνθετο ζήτημα, αλλά έχουμε επεξεργαστεί τους τρόπους για να το αντιμετωπίσουμε. Ο πιο αποτελεσματικός θα είναι η επιμύκνση της τουριστικής περιόδου που, εκτός από τα προφανή οφέλη, θα λειτουργήσει και ανακουφιστικά για τους πολύ δημοφιλείς προορισμούς, οι οποίοι δεν θα σπκάνουν για λίγους μήνες δυσανάλογο βάρος από αυτό που αντέχουν. Σημαντικό ρόλο για τον στόχο αυτό θα παίξει και η αναβάθμιση των υποδομών. Το εργαλείο του RRF είναι μια μοναδική ευκαιρία έργων υποδομής και ανάπτυξης που πρέπει να εκμεταλλευτούμε στο ακέραιο. Είμαστε ιδιαίτερα ευχαριστημένοι γιατί το υπουργείο Τουρισμού είναι πλέον από τα πρώτα σε ωριμότητα για την υλοποίηση έργων στη χώρα. Αναφέρω με έργα βαρύνουσας σημασίας για την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος, όπως η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τουριστικών επιχειρήσεων.

Τόσο σε επίπεδο ταξιδιωτών όσο και σε επίπεδο εισπράξεων, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, μήνες off season, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις εμφάνισαν αύξηση κατά 306,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021, σημειώνει ο υπουργός Τουρισμού, Βασίλης Κικίλιας.

Επανακάμπτει εντυπωσιακά η Αθήνα, έσπασε ταμεία το Greekend

— **Μπορεί ο τουρισμός πόλεων αλλά και τα επαγγελματικά ταξίδια να ενισχυθούν περαιτέρω; Είναι σαφές ότι υστερούν στην ανάκαμψη σε σχέση με τα θερινά resorts.**

— Η καμπάνια του ΕΟΤ με την ευγενική χορηγία του Ιδρύματος Ωνάση, το γνωστό πλέον Greekend, έσπασε ταμεία και έγινε viral. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης του αστικού τουρισμού εντάσσεται και η προσπάθεια που κάνουμε –και αποδίδει– για αναβάθμιση υποδομών και δημιουργία νέων υπερσύγχρονων ξενοδοχείων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Στη Θεσσαλονίκη έχουμε φέτος αύξηση της κρουαζιέρας κατά 180%, μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι επενδύουν στην Κεντρική Μακεδονία και το λιμάνι αναβαθμίζεται. Ο επαγγελματικός τουρισμός ήταν ο τουριστικός κλάδος που δέχτηκε το ισχυρότερο πλήγμα, επομένως είναι απολύτως λογικό να ανακάμπτει με πιο αργούς ρυθμούς σε σύγκριση με τα άλλα τουριστικά προϊόντα. Αξίζει λοιπόν στην πρωτεύουσα να αποκτήσει επιτέλους ένα μεγάλο συνεδριακό πολυλειτουργικό κέντρο, τουλάχιστον 7.000 θέσεων, και νομίζω πως εφόσον υπάρχουν σοβαρές προτάσεις, το υπερταμείο και η ΕΤΑΔ θα δουν σοβαρά αυτή την επένδυση με το βλέμμα στραμμένο όχι μόνο στα άμεσα αλλά και στα μελλοντικά έσοδα για την πόλη.

— **Ποια είναι η εικόνα που έχετε για τη φετινή τουριστική περίοδο στην Αθήνα;**

— Η Αθήνα, που δοκιμάστηκε σκληρά τα τελευταία χρόνια, επανακάμπτει εντυπωσιακά και με ταχύτατους ρυθμούς.

Η έναρξη των απευθείας πτήσεων από τις ΗΠΑ, στις 7 Μαρτίου, και η αύξηση της κρουαζιέρας με τον Πειραιά ως homeport έχουν συντελέσει στην ενίσχυση των τουριστικών ροών.

Αρκεί μια βόλτα, ακόμα και τώρα που είναι άνοιξη, στο εμπορικό τρίγωνο του κέντρου της πόλης και στα αρχαιολογικά μνημεία για να το αντιληφθεί κανείς. Πήραμε την απόφαση να ξεκινήσουμε την τουριστική σεζόν νωρίτερα από ποτέ και αυτό έχει αποτέλεσμα. Ειδικά η έναρξη των απευθείας πτήσεων από τις ΗΠΑ στις 7 Μαρτίου και η αύξηση της κρουαζιέρας με τον Πειραιά ως

homeport έχουν συντελέσει στην αύξηση των τουριστικών ροών, ενισχύοντας σημαντικά την οικονομία της πόλης και ιδιαίτερα τους κλάδους της εστίασης και του εμπορίου. Κα βέβαια καταφέραμε η γερμανική Condor να ξεκινήσει πτήσεις από Ντίσελντορφ και Λειψία για Αθήνα μετά από 25 χρόνια, αποδεικνύοντας τη δυναμική που αναπτύσσει η γερμανική αγορά στην ελληνική πρωτεύουσα και

Στη Θεσσαλονίκη έχουμε φέτος αύξηση της κρουαζιέρας κατά 180%.

στην οικονομία της, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος οι Γερμανοί έχουν δαπανήσει στη χώρα μας σχεδόν τα ίδια χρήματα με το 2019 για τους μήνες Ιανουάριο - Φεβρουάριο. — **Καταγράφεται φέτος μια περαιτέρω σημαντική αύξηση των διεθνών πτήσεων προς την Ελλάδα και μάλιστα από μακρινές χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες. Γιατί κατά τη γνώμη σας συμβαίνει όλο αυτό; Μπορούμε να περιμένουμε αντίστοιχες κινήσεις και από μακρινές χώρες, π.χ. της Ασίας, ή την Αυστραλία;**

— Διασφάλισα 63 απευθείας πτήσεις την εβδομάδα από τις ΗΠΑ, που μόνο αυτές θα μας φέρουν μισό εκατομμύριο ταξιδιώτες, χωρίς να υπολογίζουμε όσους έρθουν με transit. Η Αυστραλία άνοιξε μετά από δύο χρόνια και ο Αυστραλός πρέσβης μάς ενημέρωσε ότι φαίνεται πως υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από τους ομογενείς να ταξιδέψουν στην πατρίδα. Από την άλλη, η Ασία είναι ακόμα «κλειστή» λόγω των περιορισμών για την πανδημία. Ωστόσο δεν μένουμε άπραγοι, είμαστε σε επαφή μαζί τους γιατί η ασιατική αγορά είναι στις μελλοντικές μας προτεραιότητες, με πιο άμεσες την τεράστια αγορά της Ινδίας αλλά και της Νότιας Κορέας.

1.000 ταξιδιώτες ημερησίως στα νησιά από Τουρκία

Επείτα από δύομισι χρόνια πλήρους απαγόρευσης των ακτοπολικών μετακινήσεων μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας, το άνοιγμα της εν λόγω αγοράς νωρίτερα φέτος δίνει και πάλι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά σημάδια για τον ελληνικό τουρισμό. Οι όμως και για την ελληνική ακτοπλοία.

Η ημερήσια εισροή επιβατών από την Τουρκία προς τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου υπολογίζεται πως ξεπερνάει ήδη,

Νωρίτερα άνοιξαν φέτος οι ακτοπλοϊκές συνδέσεις – Μονοπωλούνται κατά κόρον από τουρκικές εταιρείες.

πριν καν αρχίσει το καλοκαίρι, τα 1.000 άτομα που ταξιδεύουν για ημερήσιες – και όχι μόνο– εκδρομές από τα παράλια της Τουρκίας, σύμφωνα με στοιχεία από τις τουρκικές αρχές αλλά και ελληνικές πηγές. Μία κινητικότητα που πριν από την πανδημία στήριζε σημαντικά τις πικές οικονομίες των ελληνικών νησιών, ειδικά στις εκτός σεζόν περιόδους. Ωστόσο οι ακτοπλοϊκές αυτές συνδέσεις, που φέρνουν κυρίως ξένους τουρίστες

οι οποίοι επισκέπτονται την Τουρκία και θέλουν είτε να επισκεφθούν για μία ημέρα τα ελληνικά νησιά είτε να συνεχίσουν το ταξίδι τους προς την Ευρώπη, μονοπωλούνται κατά κόρον από τουρκικές ακτοπλοϊκές εταιρείες. Και αυτό διότι μια παλιά σχετική συμφωνία των δύο κρατών από το πρώτο μισό της δεκαετίας του 2000 δίνει το δικαίωμα στις εταιρείες που διαχειρίζονται τα τουρκικά λιμάνια, ιδιωτικοποιημένα καθώς είναι πολλά, να χρεώνουν τέλη προσέγγισης στα ελληνικά ακτοπλοϊκά πολύ υψηλότερα απ' ό,τι χρεώνονται τα τουρκικά πλοία που επισκέπτονται τα ελληνικά λιμάνια.

Είναι χαρακτηριστικό πως ελληνική ακτοπλοϊκή εταιρεία με έδρα τη Ρόδο που πραγματοποιούσε μέχρι πριν από μερικά χρόνια δρομολόγια προς τη Μαριμάρδα σταμάτησε την υπηρεσία, πριν καν από την πανδημία, για λόγους έλλειψης ανταγωνιστικότητας στις τιμές των εισιτηρίων.

Αλλά πολύ μικρή ελληνική ακτοπλοϊκή, που πραγματοποιούσε δρομολόγια από τη Μαριμάρδα στην Τήλο και άλλοι, πούλησε το πλοίο της σε τουρκικά συμφέροντα που συνεχίζουν αυτά τα δρομολόγια, αναφέροντας πηγές από τη Ρόδο. Αντίστοιχα, βορειότερα στη Σάμο οι κα-

Το άνοιγμα της Τουρκίας θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό και για τον ελληνικό τουρισμό τόσο για τη δραστηριότητα της κρουαζιέρας όσο και συνολικά, αφού διευρύνει το πλήθος και τη διαφοροποίηση των προορισμών για τα μεγάλα διάρκειας ταξίδια που πραγματοποιούνται συχνά από επισκέπτες από τη Βόρεια Ευρώπη αλλά και την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

θημερινές συνδέσεις με το Κουσάντασι κυριαρχούνται από τουρκικά ακτοπλοϊκά. Όσα πλοία έχουν δρομολογηθεί φέτος, μετά την απελευθέρωση των δρομολογίων μεταξύ των δύο χωρών, στις αρχές Φεβρουαρίου, πετυχαίνουν ικανοποιητικές για την εποχή πληρότητες και εκτιμάται πως μόνο κατά την περίοδο Μαρτίου και Απριλίου έφεραν περί τις 30.000 ταξιδιώτες στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων. Τα δρομολόγια αφορούν κυρίως τη Ρόδο, την Κω, την Πάτμο, τη Σάμο, τη Χίο, αλλά και τη Λήμνο, τη Λέσβο και την Καβάλα. Είναι χαρακτηριστικό πως ο εκπρόσωπος του τουρκικού ναυτιλιακού επιμελητηρίου στη Σμύρνη Yusuf Öztürk μιλώντας στην τουρκική εφημερίδα «Χουριέτ» κάνει λόγο για καθημερινή αύξηση στις επιβατικές κινήσεις, προσθέτοντας μάλιστα πως τις συγκεκριμένες ακτοπλοϊκές υπηρεσίες χρησιμοποιούν και Έλληνες που ταξιδεύουν προς την Τουρκία για ημερήσιες επισκέψεις, ακόμα και για ψώνια.

Σε κάθε περίπτωση, το άνοιγμα της Τουρκίας για τον τουρισμό θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό και για τον ελληνικό τουρισμό τόσο για τη δραστηριότητα της κρουαζιέρας όσο και συνολικά, αφού διευρύνει το πλήθος και τη διαφοροποι-

ηση των προορισμών για τα μεγάλς διάρκειας ταξίδια που πραγματοποιούνται συχνά από επισκέπτες από τη Βόρεια Ευρώπη αλλά και την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Ενισχύει, δε, ιδιαίτερα τις εταιρείες κρουαζιέρας που δρομολογούν πλοία στην Ανατολική Μεσόγειο, τα οποία μπορούν να περιλάβουν ταυτόχρονα σε ένα κυκλικό δρομολόγιο τόσο την Κωνσταντινούπολη και την Αλικαρνασσό όσο και τη Μύκονο και τη Σαντορίνη.

Σύμφωνα με επίσημα τουρκικά στοιχεία που δημοσιεύει η «Χουριέτ», το πρώτο τετράμηνο του 2022 το Κουσάντασι ήταν ο πιο πολυσύχναστος προορισμός από άποψη κινήσεων κρουαζιέρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του τουρκικού υπουργείου Μεταφορών, 32 κρουαζιερόπλοια επισκέφθηκαν το θέρετρο με 21.000 επιβάτες, προερχόμενοι οι περισσότεροι και από ελληνικούς προορισμούς. Η Κωνσταντινούπολη κατέλαβε τη δεύτερη θέση με δεκατρία πλοία και 10.600 επισκέπτες. Τα τελευταία επίσημα στοιχεία έδειξαν ότι τα λιμάνια της Τουρκίας υποδεχθηκαν φέτος 54 κρουαζιερόπλοια, τα περισσότερα εκ των οποίων περιλαμβάνουν στα δρομολόγια και ελληνικά νησιά, που μετέφεραν σχεδόν 35.000 επιβάτες μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου.

Κόβουν τις «ακριβές» συνήθειες της πανδημίας οι καταναλωτές

Φρένο σε αγορές βιολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων διατροφής λόγω ακρίβειας

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Μαχαίρι: τις δαπάνες για ακριβότερα τρόφιμα, όπως είναι τα βιολογικά, τα λειτουργικά, αλλά και σε συμπληρώματα διατροφής, προϊόντα που είχαν σημειώσει πολύ μεγάλη αύξηση πωλήσεων όταν ξέσπασε η πανδημία, σε μια προσπάθεια των καταναλωτών να ενισχύσουν το α-νοσοποιητικό τους σύστημα, βάζουν τα ελληνικά νοικοκυριά. Τα ράφια των σούπερ μάρκετ με τα προϊόντα αυτά αδειάζουν πλέον πολύ ραπιά, καθώς τα προϊόντα δεν προτιμούνται πλέον από μεγάλο μέρος των καταναλωτών – πέραν αυτών που ήταν και προ πανδημίας μόνιμοι αγοραστές. Το φαινόμενο δεν είναι μόνο ελληνικό, παρατηρείται και σε άλλες χώρες τις Ευρώπης, με πλέον χαρακτη-

Αναθεωρούν τα επενδυτικά
σχέδιά τους για προϊόντα
υγιεινής διατροφής
οι βιομηχανίες τροφίμων.

ριστικό παράδειγμα τη Γερμανία, όπου οι πωλήσεις των βιολογικών προϊόντων σημειώνουν, όπως επισημαίνουν ερευνητές της αγοράς, κατακόρυφη μείωση.

Η εξέλιξη αυτή προκαλεί προβληματισμό στη βιομηχανία τροφίμων και δεν λείπουν οι περιπτώσεις εταιρειών του κλάδου που σκέφτονται να αναθεωρήσουν τον επενδυτικό σχεδιασμό τους και να «παγώσουν» τα σχέδιά τους για την παραγωγή κάποιων προϊόντων υψηλής παρατιθέμενης αξίας (premium). Υπάρχει άλλωστε πίεση και από την πλευρά των σούπερ μάρκετ να μειωθούν οι εν λόγω κωδικοί και όσοι γενικώς δεν παρουσιάζουν μεγάλη εμπορευσιμότητα.

Και εάν η μείωση της κατανάλωσης ακριβότερων προϊόντων θεωρείται εν πολλοίς αναμενόμενη αντίδραση στο κύμα ακρίβειας που ροκανίζει το διαθέσιμο προς κατανάλωση εισόδημα, δεν είναι

Σε ποιες κατηγορίες μειώθηκε ο όγκος πωλήσεων

Ομάδα	α' τριμ. 2022
Αλκοολούχα ποτά	-16,90%
Είδη ατομικής φροντίδας και ομορφιάς	-8,40%
Είδη καθαρισμού σπιτιού - απορρυπαντικά	-8,10%
Άλλα είδη νοικοκυριού	-7,80%
Γαλακτοκομικά	-7,40%
Κατεψυγμένα τρόφιμα	-5,50%
Είδη ατομικής υγιεινής	-3,90%
Μη αλκοολούχα ποτά - ροφήματα	-2,60%
Σνακς	-1,80%
Υλικά μαγειρικής	-1,50%

ΠΗΓΗ: IRI

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

το ίδιο αναμενόμενη η κατακόρυφη πτώση της κατανάλωσης γαλακτοκομικών προϊόντων, προϊόντων δηλαδή που συ-

γκαταλέγονται στα βασικότερα συστατικά της καθημερινής διατροφής. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών α-

γοράς που παρουσιάζει σήμερα η «Καθημερινή», το α' τρίμηνο του 2022 ο όγκος πωλήσεων των γαλακτοκομικών προϊόντων από το κανάλι του σουπερμάρκετ υποχώρησε κατά 7,4%, ενώ σε επίπεδο αξίας πωλήσεων η πτώση για την κατηγορία ήταν 4,1%. Η τόσο μεγάλη μείωση όγκου πωλήσεων μια πάει πίσω στο 2009, στην έλξη της οικονομικής κρίσης, όταν οι πωλήσεις των γαλακτοκομικών υποχωρούσαν κατά 8%, πυροδοτώντας τότε την ανηλεή «πόλεμο τιμών» από τις εταιρείες του κλάδου, με την Vivarta να είναι αυτή που τον ξεκίνησε.

Μείωση πωλήσεων καταγράφεται ακόμη και στις πλέον ανθεκτικές στις κρίσεις κατηγορίες, αυτή των σνακ και των κατεψυγμένων τροφίμων, η οποία διαμορφώθηκε σε 1,8% και 5,5%, αντίστοιχως. Στα μεν σνακ η πτώση των πωλήσεων συνδέεται με τη μείωση των λεγόμενων «αυθόρμητων αγορών», καθώς οι καταναλωτές ακολουθούν ολόένα και πιο πιστά τη λίστα αγορών με τα αναγκαία, την οποία έχουν καταρτίσει πριν περάσουν την πόρτα του σούπερ μάρκετ. Η μείωση του όγκου πωλήσεων στα κατεψυγμένα τρόφιμα είναι ίσως ακόμη πιο ενδιαφέρουσα: πρόκειται για μια κατηγορία που ξεκίνησε να είναι έντονα οικονομική το καλοκαίρι του 2015 με την επιβολή των capital controls και διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Αξίζει να σημειωθεί, μάλιστα, ότι η υποχώρηση του όγκου πωλήσεων των εν λόγω κατηγοριών δείχνει ότι, σε αντίθεση με άλλους λαούς στην Ευρώπη, οι καταναλωτές στην Ελλάδα αυτή τη φορά, με το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία, δεν έπευσαν να αποθεματοποιήσουν τρόφιμα.

Η μεγαλύτερη μείωση όγκου πωλήσεων, 16,9%, καταγράφεται στην κατηγορία των αλκοολούχων ποτών. Σε σημαντικό βαθμό η μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι, σε αντίθεση με το α΄ τρίμηνο του 2021, το α΄ τρίμηνο του 2022 οι επιχειρήσεις εστίασης ήταν ανοικτές και η κατανάλωση αλκοόλ γίνεται κυρίως εκεί.

Πάνω από δύο μισθούς
κοστίζουν οι ανατιμήσεις
για μια τετραμελή οικογένεια

Τουλάχιστον 215 ευρώ τον μήνα ή 2.580 ευρώ ετησίως είναι η επιβάρυνση –και μάλιστα με συντηρητικούς υπολογισμούς– για μια τετραμελές οικογένεια (ζευγάρι με δύο ανήλικα παιδιά) από το κύμα ανατιμήσεων σχεδόν στο σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών. Η μεγαλύτερη επιβάρυνση προκύπτει από τις αυξημένες δαπάνες για την αγορά τροφίμων, για την πληρωμή των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος, για πετρέλαιο θέρμανσης, αλλά και για τις μεταφορές. Συγκεκριμένα, η επιβάρυνση μόνο από αυτές τις τέσσερις κατηγορίες δαπανών υπολογίζεται σε 157 ευρώ. Για να αντισταθφεί ίσως κάποιος καλύτερα το μέγεθος της επιβάρυνσης, αρκεί ίσως να πούμε ότι τα 2.580 ευρώ αντιστοιχούν σε περισσότερο από δύο μέσους μισθούς πλήρους απασχόλησης (ο.σ.ο. μέσος μισθός για το σύνολο των επιχειρήσεων υπολογίζεται σε 1.143,5 ευρώ σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ). Για τριτεκνική οικογένεια ο λογαριασμός μόνο για τα τρόφιμα ανεβαίνει στα 536 ευρώ από 483 ευρώ ένα χρόνο πριν, ενώ ο λογαριασμός του ηλεκτρικού ρεύματος φτάνει τα 170 ευρώ τον μήνα από 90 ευρώ ένα χρόνο πριν. Και αυτό υπό την προϋπόθεση ότι το νοικοκυριό δεν καταναλώνει ηλεκτρικό ρεύμα για τη θέρμανση της κατοικίας του.

Περίπου το 45% του μηνιαίου εισοδήματος του μόνο για την αγορά τροφίμων και την πληρωμή του ηλεκτρικού ρεύματος θα πρέπει να διαθεθεί ένας συνταξιούχος που βγάζει τώρα στη σύνταξη και μείνει μόνος του. Η εν λόγω δαπάνη φτάνει τα 194 ευρώ, όταν η μέση σύνταξη του ΕΦΚΑ (για τις νέες συντάξεις) δεν ξεπερνά τα 650 ευρώ. Έτσι και άλλως, σχεδόν οι μισοί συνταξιούχοι, και συγκεκριμένα το 45,3%, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, έχουν κύρια σύνταξη 700 ευρώ μεικτά (ποσό που αντιστοιχεί σε 658 καθαρά). Η επιβάρυνση από την αύξηση των τιμών στο ηλεκτρικό ρεύμα υπολογίζεται σε 42 ευρώ, οδηγώντας σχεδόν σε διπλασιασμό της μηνιαίας δαπάνης.

Ενικότερα τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα είναι αυτά που πληττονται περισσότερο από τις ανατιμήσεις, καθώς στην πραγματικότητα τα αυξημένα ποσά που καλούνται να πληρώσουν για την κάλυψη βασικών αναγκών μπορεί να υπερβαίνουν το εισόδημά τους.

Σύμφωνα με στοιχεία της IRI, ο τζίρος των σούπερ μάρκετ υποχώρησε το α΄ τρίμηνο του 2022 κατά 1,1% ή κατά 22 εκατ. ευρώ.

Ένα νοικοκυριό που βρίσκεται στη χαμηλότερη εισοδηματική κατηγορία, δηλαδή με μηνιαίο εισόδημα έως 750 ευρώ, βλέπει ότι για να προμηθευτεί αυτά που αγόραζε ένα χρόνο πριν θα πρέπει να πληρώσει 918 ευρώ.

Προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας

Η εγκατάλειψη των ακριβών επιλογών οδηγεί αναγκαστικά ολόκληρα και μεγαλύτερα μέρος των καταναλωτών στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας. Το μερίδιό τους μήνα με τον μήνα αυξάνεται και σήμερα βρίσκεται στα επίπεδα που βρίσκονταν το 2011, σε μια χρονιά ιδιαίτερα δύσκολη για τα νοικοκυριά, λόγω της μείωσης μισθών και της αυξημένης ανεργίας. Σύμφωνα με στοιχεία της IRI, ενώ ο τζίρος συνολικά τον σούπερ μάρκετ υποχώρησε το α' τρίμηνο του 2022 κατά 1,1% η' κατά 22 εκ. ευρώ (στα 2,051 δισ. ευρώ από 2,073 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο του 2021), ο τζίρος των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας αυξήθηκε κατά 5,4% και το μερίδιό τους διαμορφώθηκε σε 16,4% από 14,8% το 2021. Η στροφή προς τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας γίνεται για έναν πρόσθετο λόγο: η μείωση των προωθητικών ενεργειών, προκειμένου να μη συμπίπτουν περαιτέρω τα περιθώρια κέρδους προμηθευτών και λιανηγομένων. Συνολικά το α' τρίμηνο οι πωλήσεις από προωθητικές ενέργειες διαμορφώθηκαν στο 25,1% των συνολικών πωλήσεων από 26% περίου. Η μεγαλύτερη μείωση προωθητικών ενεργειών, 3,6 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με πέρσι, παρατηρείται στην κατηγορία των ειδών νοικοκυριού και των απορρυπαντικών, ενώ η μείωση στα είδη απορρυπαντικών και ομορφιάς είναι 3,2 ποσοστιαίες μονάδες. Ποιοι κάποιες προωθητικές ενέργειες τώρα; Όπως επισημαίνουν παράγοντες του κλάδου, όσοι είχαν κάνει ανατιμήσεις ναυρίσ και δεν είχαν απορροφήσει μεγάλο μέρος των αυξήσεων.

Ανοιξιάτικη Γιορτή

ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
Agios Zois

Ανοιξιάτικη Γιορτή

Σάββατο 28 Μαΐου & Κυριακή 29 Μαΐου
10:00 - 20:00
στους κήπους του Ιδρύματος Άγιος Στέφανος

Παιχνίδια - Παραστάσεις - Αγορά

- Πισίνα με συγκρουόμενες βαρκούλες
- Τραμπολίνα bungee jumping
- Φουσκωτά
- Τοξοβολία
- Χαρακτική και χειροεξέχνης
- Αρχαιοπλαστική
- Τροχός της τύχης
- Γιζάντιο bingo

- Face painting
- Αγορά με χειροεξέχνης & έργα τέχνης
- Street food
- Καλλιτεχνικό πρόγραμμα
- Παραστάσεις χορού & θεάτρου
- Χορωδίες
- Ξυλοπόδαρος
- Ταχυδακτυλουργός

Είσοδος
€2

Παιδιά
μέχρι 12 ετών
ΔΩΡΕΑΝ

Παιχνίδια & Δραστηριότητες
από €2

ΚΕΡΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Για περισσότερες πληροφορίες δηλ 25725136

Agios Stefanos
 Agios Stefanos

Χορηγοί επικοινωνίας

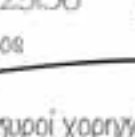

Χρυσός χορηγός

SALAMIS

ORGANISATION

Αρχηγοί χορηγοί

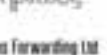

Χορηγοί

HADJIYIANNIS

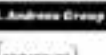
Υποστηρικτές

HEALTHY LIFESTYLE CAMP

14-19 ΙΟΥΛΙΟΥ
RODON HOTEL
ΑΓΡΟΣ

Έχοντας ως απόλυτη προτεραιότητα την υγεία όλων μας, σας διαβεβαιώνουμε ότι τηρούμε όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, για covid-19.

Δικαιώμα συμμετοχής έχουν παιδιά ηλικίας 10-14 χρόνων

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ | ΜΕ ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

MAZI
ΜΑΖΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ το καλύτερό μας! #ToKaliteroSEIoustoMaz	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ M.S. Jacovides VITABIOTICS SCIENCE OF HEALTHY LIVING Fitness PARADOPOULOS a wonderful world of health and life
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 24SPORTS	ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΩΝ & ΔΙΑΡΤΟΦΟΛΟΓΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ENAG ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Αγρός since 1979 MASTERS PROFESSIONAL CARAMONDANI engineering

Νικολέτα Μιχαηλίδου, MSc, RD, CSSD, Κλινική και Αθλητική Διαιτολόγος / Διατροφολόγος
 Υπεύθυνη Healthy Lifestyle Camp, Τηλ: 99515526, Email: healthylifestylecamp@gmail.com www.healthylifestylecamp.com

Επιστροφή αγοραστών στο Χ.Α. με επίκεντρο τράπεζες και blue chips

Κέρδη 0,98% για τον Γενικό Δείκτη, στις 867,80 μονάδες, στα 90,75 εκατ. ο τζίρος

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Σε μόνιμα θετικό έδαφος κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών προσπαθώντας να προεγγίσει τη στήριξη των 870 μονάδων, λαμβάνοντας ώθηση από την αύξηση της διάθεσης για ρίσκο των επενδυτών διεθνώς, η οποία και έστειλε τους ευρωπαϊκούς δείκτες σημαντικά υψηλότερα, καθώς και από την επιστροφή των αγοραστών στις τραπεζικές μετοχές και σε σειρά μετοχών της υψηλής κεφαλαιοποίησης.

Οι επικείμενες αποκοπές μερισμάτων δεικτοβαρών τίτλων και η μεγάλη διόρθωση τιμών στους τραπεζικούς τίτλους θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια ανοδική αντίδραση το Χ.Α., με την προϋπόθεση ότι και οι διεθνείς δείκτες θα κινήθούν τουλάχιστον σταθεροποιητικά, όπως εκτιμά η Depolas Investment Services. Αλλωστε, οι εγχώριες αποτιμήσεις σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χαρακτηριστούν πλούσιες, όπως προσθέτει, συ-

Επηρεάστηκε θετικά από την αύξηση της διάθεσης για ρίσκο των επενδυτών διεθνώς.

μπληρώνοντας πως βασική στήριξη για τον Γενικό Δείκτη αποτελούν οι 830 μονάδες.

Στα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε άνοδο της τάξης του 0,98% και έκλεισε στις 867,80 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 90,75 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 1,20% στις 2.083,87 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,56% έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης στις 1.405,40 μονάδες.

Από τα μη τραπεζικά blue chips, τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσε η Quest στο +6,24% και ακολούθησε η Titan με άνοδο 4,17%, ενώ κέρδη άνω του 2% σημείωσαν οι Lamda Development, ΔΔΜΗΕ, Mytilineos και ΟΠΑΠ. Πτωτικά έκλεισαν πέντε τίτλοι, με τον ΟΤΕ να καταγράφει τις μεγαλύτερες απώλειες στο -2,19%.

Οι επικείμενες αποκοπές μερισμάτων δεικτοβαρών τίτλων και η μεγάλη διόρθωση τιμών στους τραπεζικούς τίτλους θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια ανοδική αντίδραση το Χρηματιστήριο.

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε άνοδο 1,97% στις 566,65 μονάδες, με την Alpha Bank να ξεχωρίζει στο +3,24%, ενώ κέρδη 2,14% σημείωσε η Εθνική Τράπεζα, στο +1,34% έκλεισε η Eurobank και στο +0,41% η Τράπεζα Πειραιώς. Η Ελλάδα πέτυχε την αναβάθμιση της συμμετοχής της στον δείκτη MSCI σε συνέχεια της εισόδου δύο νέων μετοχών, της Εθνικής και της Mytilineos, διαδικασία που θα προκαλέσει νέες εισροές, με πιθανό ύψος 200 εκατ. ευρώ στο rebalancing κατά τη συνεδρίαση της 31ης Μαΐου, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακή». Όμως, όπως προσθέτει, οι επενδυτικοί οικοπορπερνουν αυτή την εξέλιξη καθώς το αναδυόμενο ελληνικό Χρηματιστήριο θα μεταβάλει τη συμμετοχή του από το 0,24% στο 0,30%, με δε-

δομένο ότι η κεφαλαιοποίηση του Χ.Α. παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.

Ως αποτέλεσμα, οι προσδοκίες για ανοδική κίνηση προς τις 895 μονάδες μένουν για την ώρα ανεκπλήρωτες, καθώς οι επενδυτές εξωτερικού παραμένουν επιφυλακτικοί ως προς το ελπιδοφόρο του ελληνικού αφηγήματος, πιθανολογώντας ότι το σενάριο των πρόωγων εκλογών δεν μπορεί να αποκλειστεί, τονίζει ο αναλυτής. Δεν βιάζονται, επομένως, να αυξήσουν τις ελληνικές θέσεις, ενώ οι δώδεκα συνεχόμενες πτωτικές επιδόσεις του τραπεζικού δείκτη καταδεικνύουν ότι συντελούνται ρευστοποιήσεις στις τραπεζικές μετοχές. Την ίδια ώρα, τα δημοσιονομικά μεγέθη του πρώτου τετραμήνου είναι ελπιδοφόρα, με το πρωτογενές έλλειμμα να είναι μόλις 811 εκατ. ευρώ λόγω της υπερπρόδοσης

των φορολογικών εσόδων. Τα μεγέθη του α' τριμήνου για την Coca-Cola, την Titan (μόνο για τις πωλήσεις), τον ΟΤΕ, την Τράπεζα Πειραιώς και τα ΕΑΠΕ είναι ικανοποιητικά, ενώ σε 30 εταιρείες οι μερισματικές αποδόσεις κυμαίνονται από 2,5% μέχρι 10%, χωρίς μέχρι τώρα να έχει αποκοπεί ακόμη το σχετικό δικαίωμα για τις περισσότερες.

Ετσι είναι ενδεχομένως θέμα χρόνου να επανέλθει η διάθεση για αναμέτρηση με τα υψηλότερα επίπεδα του Γενικού Δείκτη της περιοχής των 900 μονάδων στον βαθμό που επιβεβαιωθεί ότι το ΑΕΠ θα καταγράψει φέτος τουλάχιστον +3% και σημαντικός αριθμός εταιρειών θα επαναλάβει και το 2022 επιδόσεις ανάλογες του 2021, με τον τραπεζικό κλάδο να διαφαίνεται ότι θα πετύχει αξιοσημείωτη πιστωτική επέκταση.

Ανοδικά κινήθηκαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Ανέκαμψαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς οι δελεαστικές τιμές προσέλκυσαν τους επενδυτές, ενώ στην αγορά επικράτησε αισιοδοξία μετά τη χαλάρωση των lockdowns στη Σαγκάη και σε άλλα μεγάλα εμπορικά κέντρα της Κίνας, που παράλληλα δείχνει να τερματίζει την εκστρατεία επιβολής του Πεκίνου επί των ισχυρών επιχειρήσεων.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 σημείωσε άνοδο 1,5% από τις πρώτες ώρες της συνεδρίασης στην αγορά του Λονδίνου, ενώ οι μετοχές των εταιρειών τεχνολογίας ενισχύονταν ταυτοχρόνως στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, στην αγορά του Χονγκ Κονγκ και στον Nasdaq. Άνοδο κατέγραψαν επίσης οι μετοχές των εταιρειών φυσικών πόρων και των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με κέρδη 0,64%, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης με άνοδο 1,32%, ο CAC 40 του Παρισιού με κέρδη 1,30%, ενώ ο FTSE MIB της αγοράς του Μιλάνου έκλεισε με κέρδη 1,12%.

Όπως επισημαίνουν αναλυτές της αγοράς, οι επενδυτές σπεύδουν να αγοράσουν τις μετοχές που βρίσκονται πλέον σε ιδιαίτερα συμφέρουσες τιμές, καθώς έχουν δεχθεί πιέσεις από την αρχή του έτους εξαιτίας ενός μείγματος αρνητικών παραγόντων, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία, ο επιταχυνόμενος πληθωρισμός και η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης.

Στην αγορά έχει επικρατήσει ιδιαίτερη ανησυχία για τους κινδύνους που εγκυμονεί η στροφή των μεγάλων κεντρικών τραπεζών σε περιοριστική νομισματική πολιτική εν μέσω υψηλών τιμών των εμπορευμάτων, διαρκώς αυξανόμενου κόστους διαβίωσης και διαφαινόμενου κινδύνου ύφεσης. Σημειωτέον ότι έχει προηγηθεί η δημόσια συγγνώμη του διοικητή της Τράπεζας της Αγ-

Ο πρόεδρος της Fed Τζ. Πάουελ προειδοποίησε ότι η μάχη κατά του πληθωρισμού «θα προκαλέσει πόνο».

Η χαλάρωση του lockdown στη Σαγκάη βελτίωσε το κλίμα στα χρηματιστήρια.

γίας, Αντρίου Μπέιλι, για την «εικόνα βιβλικής καταστροφής» που παρουσιάζει ο κόσμος, όπως και η δόλωση του προέδρου της Federal Reserve πως η μάχη κατά του πληθωρισμού «θα προκαλέσει πόνο».

Όπως άλλωστε σχολίασε στο Bloomberg ο Μεχβίτς Αγιούμπ, αναλυτής της State Street Global Advisors, «το γενικό αίσθημα είναι πεσμένο, αλλά πάντως βελτιώνεται». Το ευρώ ανέκαμψε χθες σημειώνοντας άνοδο 0,97%, με την ισοτιμία του να διαμορφώνεται σε 1,05 δολάριο, ενώ άνοδο σημείωσε και το αργό Δυτικού Τέξας φτάνοντας στα 114,86 δολάρια το βαρέλι.

BLOOMBERG, REUTERS

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				US BANCORP/d				PRUDENTIAL/d				1009.3875				5.271				DT TELEKOM N/d				18.126				0.048				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
(Σε δολάρια)				VERIZON COMMS/d				49.04				0				PERSIMMON/d				2145				1.71				E.ON SE NA/d				9.914				-0.016				Εταιρείες				Χθεςαν				(Σε γιέν)				Εταιρείες				Χθεςαν				(Σε ευρώ)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Πριν από				WALT DISNEY CO/d				10717				1.892				PEARSON/d				757.4				0.744				F. OEN. SE NA/d				56.86				-0.08				Αξία/d																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
Το κλείσιμο				WELLS FARGO & /d				43.37				2.7482				RELI/d				2300				-0.347				FRESENIUS SE/d				33.25				0.02				ASIANI/MOTO/d				3131				-0.6				ACOR/d				30.94				-0.06																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Μετ.				WALMART INC/d				132.5				-10.5998				RIO TINTO/d				5470				2.454				HEIDELBERGCEM/d				52.56				0.48				AJAHI GROUP HL/d				4177				-10.86				AIR LIQUIDE/d				163.00				2.03																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
3M COMPANY/d				151.95				0.9934																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	867,80	859,38	8,42	0,98%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.083,87	2.059,26	24,61	1,20%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.916,83	5.885,74	31,09	0,53%
FTSE/Χ.Α.ΥΦΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.946,75	2.933,98	12,77	0,44%
ATHEX SELECT PLUS	3.135,63	3.107,20	28,43	0,91%
ATHEX SELECT	4.374,97	4.337,65	37,32	0,86%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	979,50	967,16	12,34	1,28%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	428,88	420,59	8,29	1,97%
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.488,78	4.467,57	21,21	0,47%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.405,40	1.397,56	7,84	0,56%
FTSE/ΧΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.388,53	2.365,55	22,98	0,97%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	505,06	499,66	5,40	1,08%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.494,89	1.480,38	14,51	0,98%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	566,65	555,70	10,95	1,97%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.083,42	3.988,32	95,10	2,38%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	733,30	726,02	7,28	1,00%
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	3.004,21	3.004,21	0,00	0,00%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.856,31	3.781,43	74,88	1,98%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	45,03	44,74	0,29	0,65%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8.354,75	8.354,43	0,32	0,00%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	7.971,31	7.830,57	140,74	1,80%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	6.437,61	6.353,11	84,50	1,33%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	3.024,04	2.982,51	41,53	1,39%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.971,02	3.910,36	60,66	1,55%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.109,83	2.060,01	49,82	2,42%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.053,75	2.006,50	47,25	2,35%
FTSE/Χ.Α. ΘΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.743,81	4.849,33	-105,52	-2,18%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	399,64	398,51	1,13	0,28%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.358,57	4.339,81	18,76	0,43%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	31.747.871,82
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13.638.538,20
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	13.186.675,11
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.208.502,62
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.228.194,33
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.143.677,81
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	2.612.980,31
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.903.974,45
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.784.344,65
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.753.487,10
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	887.514,80
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	825.342,57
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	587.790,32
ΥΔΡΕΥΣΗ	450.387,67
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	363.184,94
ΔΥΛΙΔΗΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	347.358,35
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	217.433,68
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	212.872,21
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	208.375,32
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	204.068,78
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	169.836,79
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	146.680,46
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	127.099,66
ΚΑΠΝΟΣ	116.576,00
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	104.809,06
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	89.749,51
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	89.515,14

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ. %
UNIBIOS (ΚΟ)	0,640	6,67%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,069	-22,47%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	5,190	6,24%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,206	-2,83%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,160	5,94%	ΟΤΕ (ΚΟ)	16,970	-2,19%
IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	3,610	4,64%	PREMIA PROPERTIES (ΚΟ)	1,360	-1,09%
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	12,480	4,17%	ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	8,310	-1,07%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,425	3,41%	ΙΝΤΕΡΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	4,140	-0,96%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	0,936	3,24%	ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟ)	2,270	-0,87%
EKTER (ΚΟ)	1,020	3,03%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	6,620	-0,75%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	3,920	3,02%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	17,240	-0,35%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5,870	2,98%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,520	-0,33%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΟΤΕ (ΚΟ)	13.638.538,20
ΔΕΗ (ΚΟ)	12.999.880,60
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	11.642.808,64
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	11.072.501,01
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	8.421.257,18
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	6.676.189,79
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.002.169,88
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	3.143.677,81
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2.612.980,31
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	2.179.405,94

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	292	1.804	4.017
FTSE/Χ.Α. Τρόπεζες	0	0	0
FTSE/Χ.Α. Large Cap	292	1.804	4.017
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.626	24.643	330.046
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	29	176	4.840
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	348	11.436	125.517
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	45	159	1.557
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	27	117	9.621
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	6	202	5.039
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	136	3.665	36.750
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	376
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	15	25	2.748
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	12	24	6.317
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	4	11	1.091
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	10	19	1.432
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1	5	5.385
JUMBO (ΚΟ)	9	14	655
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	29	53	6.306
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0	0	30.384
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	38	81	1.104
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	57	200	5.492
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	421	5.558	25.975
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	13	17	1.278
ΟΤΕ (ΚΟ)	107	266	1.129
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	702
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	83	1.264	29.461
ΔΕΗ (ΚΟ)	200	1.225	14.496
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	15	46	4.597
TITAN CEMENT (ΚΑ)	2	3	905
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	19	77	6.889
Δικαιώματα σε Δείκτες	7	36	1.084
FTSE/Χ.Α. Large Cap	7	36	1.084
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	1	1.428
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	5
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	635
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	1	138
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	92
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	5
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	553
Συνολική Δραστηριότητα	1.926	26.484	336.575

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

17 Μαΐου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.7500	0.7560	0.7527	-1.1370	"15,080"	0.7500	0.7560	0.7500	-0.27
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0.9900	1.0100	1.0055	0.6310	"112,972"	1.0000	1.0150	1.0100	1.00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0.3660	0.3680	0.3670	-0.3740	"6,338"	0.3660	0.3760	0.3660	-5.18
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0875		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0740	0.0740	0.0740	0.0000	593	0.0745	0.0780	0.0740	0.00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.8200	1.8500	1.8374	-4.2570	"3,500"	1.8400	1.8800	1.8400	-2.13
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1.8800	2.0600		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0150		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0425	0.0515		
ΕΛΜΗ	ELLIMAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	0.3600	0.3600	0.3600	1.0000	"1,000"	0.3600	0.0000	0.3600	2.86
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.0755		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0025	0.0035	0.0031	0.0550	"137,000"	0.0025	0.0035	0.0035	40.00
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD	0.1900	0.1900	0.1900	0.0000	385	0.1900	0.2080	0.1900	0.00
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0.0165	0.0165	0.0165	0.0500	761	0.0150	0.0165	0.0165	3.13
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.0690	0.0695	0.0691	0.2070	"12,000"	0.0610	0.0695	0.0690	2.99
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0000	0.0540		
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.6950	0.7500	0.6997	-1.6960	"2,900"	0.0000	0.7000	0.7500	-2.60
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	1.6500	1.6500	1.6500	-5.0000	"2,000"	1.5600	1.7000	1.6500	-2.94
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0.0120	0.0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0560	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΔΒΚΑ	ΔΕΣΙΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.7550	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.6200	0.6400	0.6302	0.5190	"17,486"	0.6250	0.6400	0.6350	1.60
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.2400	0.2420	0.2405	-0.9500	"4,000"	0.2400	0.2600	0.2400	-4.00
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.7600	2.7600	2.7600	-2.0000	"5,000"	2.7400	2.7600	2.7600	-0.72
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΚΕΟ	KEO PLC	1.2100	1.2200	1.2182	-0.1820	"7,417"	1.2100	1.2600	1.2200	0.00
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΛΗΝΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.2200		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0.0000	0.8600		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.2960	0.2960	0.2960	-0.4910	"8,578"	0.2960	0.3180	0.2960	-1.33
Τεχνολογία										
ΝΕΤΠ	NET INFO PLC						0.0000	1.0000		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.0800	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.2900	0.2900	0.2900	0.2000	"2,000"	0.2880	0.2980	0.2900	0.69
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΡΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0525	0.0585		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2300		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0800	1.1100	1.0980	-1.2000	"4,500"	1.0900	1.1100	1.0800	-2.70
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2300		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0400		
ΠΡΟΠ	"A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΔΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΕΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΚΘΕΜΑΤΙΚΕΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΚΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	"ΕΡΙΜΕΣ DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)	0.0020	0.0020	0.0020	0.0000	323	0.0020	0.0000	0.0020	0.00
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "ΤΗ ΠΡΟΒΟΛΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						1.0000	0.0000		
ΝΤΟΔ	DOMÉ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOCHKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.0785	0.0920		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΣΤΣΔ	"CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	"WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗΟ24	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ουράριο)						0.0000	0.0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						55.5000	59.0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	58.0000	58.0000	58.0000	-250.0000	150	58.0000	59.9999	58.0000	-4.13
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουράριο) (Σ)						0.0000	0.0000		

Εφτασε η ώρα της αλήθειας

Την ερχόμενη Πέμπτη το τζάμπολ του Final-4 της Ευρωλίγκας στο Βελιγράδι και η πρόκληση για Ολυμπιακό

Του ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Πέντε χρόνια μετά το Final-4 της Πόλης, ο Ολυμπιακός επιστρέφει και κλείνει νέο ραντεβού με την ιστορία στο Βελιγράδι. Η ομάδα του Γιώργου Μπαρτζώκα, στην 11η συμμετοχή της σε φάιναλ φορ της Ευρωλίγκας, αφήνει ελπίδες και μοιράζει υποσχέσεις στους φιλάθλους πως το ελληνικό μπάσκετ είναι έτοιμο για έναν τίτλο έπειτα από χρόνια, τον κορυφαίο σε συλλογικό επίπεδο στην Ευρώπη.

Η αντίστοιχη μέτρηση για τους τέσσερις μονομάχους στην πρωτεύουσα της Σερβίας (19 και 21/5) ξεκινά από σήμερα, με τα δεδομένα να είναι ξεκάθαρα: Οι Πειραιώτες καλούνται να ξεπεράσουν το εμπόδιο της κατοχύου του τίτλου Ανατολού Εφές στον πρώτο ημιτελικό, διεκδικώντας το τρόπαιο από Μπαρτσελόνα ή Ρεάλ Μαδρίτης, που στον μεταξύ τους, γεμάτο ιδιαίτερότητες

Χωρίς το «βάρος» του φαβορί οι «ερυθρόλευκοι» αντιμετωπίζουν της Εφές, που φέτος προβληματίσε.

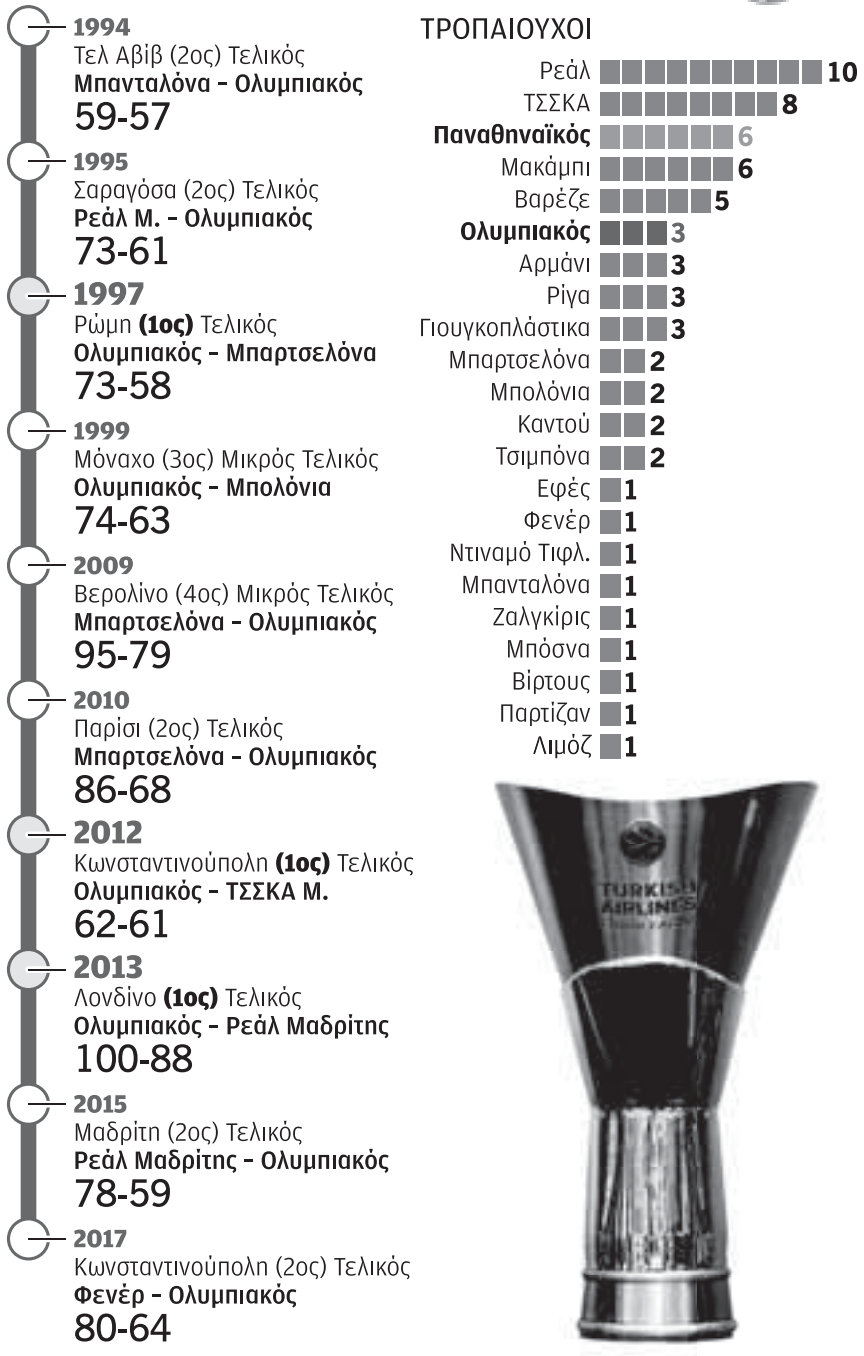
ισπανικό «εμφύλιο», ενδεχομένως να «αδειάσουν» από δυνάμεις. Ο μεγάλος στόχος, που ήταν η πρόκριση στο Final-4, έχει επιτευχθεί για τον Ολυμπιακό. Η διαδρομή του, ανεξάρτητα από το τελικό αποτέλεσμα, είναι απόλυτα επιτυχημένη, γεγονός που τον απαλλάσσει από το άγχος του φαβορί. Οι μήνες με αντίπαλο τουρκικές ομάδες σε Final-4 δεν είναι ευχάριστες για τους «ερυθρόλευκους», με τελευταία την ήττα από τη Φενέρ του Ζέλιμιρ Ομπράντοβιτς και του νυν ηγέτη τους, Κώστα Σλούκα, στον τελικό της Κωνσταντινούπολης το 2017. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισε από τη Μονακό (3-2) στα πλέι οφ, η πορεία του σε σχέση με την Εφές, που τερμάτισε 6η στην κανονική διάρκεια της διοργάνωσης, ήταν πιο σταθερή, ωστόσο ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει τις ικανότητες των πρωταθλητών Ευρώπης, ικανότητες που ξεδιπλώθηκαν στη σειρά των πλέι οφ, όπου απέκλεισαν την Αρμάνι με σκορ 3-1. Το συγκρότημα του Εργκίν Αταμάν, στο

πέμπτο Final-4 της ιστορίας του (Θεσσαλονίκη 2000, Παρίσι 2001, Βιτόρια 2019, Κολωνία 2021), θα επιχειρήσει να διατηρήσει τα κεκτημένα, έχοντας ως μεγάλο ατού τον υψηλό αριθμό κατοχών στο παιχνίδι, τη σκληρόδα στην άμυνα και έναν κορμό παικτών με ιδιαίτερη ομοιογένεια. Ο βαθμός αυτοπεποίθησης είναι μεγάλος στις τάξεις των Τούρκων, με αποκορύφωμα τις γεμάτες σιγουριά δηλώσεις του προπονητή τους, σύμφωνα με τις οποίες η Εφές θα κατακτήσει για δεύτερη συνεχόμενη σεζόν το τρόπαιο. Το να δώσει κανείς προγνωστικά για παιχνίδι Ρεάλ - Μπαρτσελόνα είναι άκρως παρακινδυνευμένο. Παρά το γεγονός ότι και οι δύο έδωσαν δείγματα γραφής στην κανονική περίοδο, με τους Καταλανούς να καταλαμβάνουν την 1η θέση και τους Μαδριλένους την 4η, ο δεύτερος ημιτελικός ανάμεσα στους δύο «αιώνιους» αντιπάλους της Ισπανίας αναμένεται αμφίροπος. Η Μπαρτσελόνα μετρά πέντε νίκες στα έξι μεταξύ τους ματς τη φετινή σεζόν σε

Ευρωλίγκα, ισπανικό πρωτάθλημα και κύπελλο, χάνοντας μόνο το Σούπερ Καπ. Κάτι που λέει πολλά αλλά και... τίποτα, καθώς το νικηφόρο σερί της παραείναι μεγάλο για τέτοια παιχνίδια. Το συγκρότημα του Σαρούνας Γιασικεβίτσιους, που έχει μόλις δύο κατακτήσεις (Βαρκελώνη 2003, Παρίσι 2010) σε 15 παρουσίες του σε Final-4, συνάντησε δυσκολίες από την Μπάγερν στα πλέι οφ, επικρατώντας με 3-2 στη σειρά. Αντιθέτως, η πολυνίκης του θεσμού Ρεάλ «σκούπισε» με 3-0 τη Μακάμπι στη σειρά και έδειξε πως είναι έτοιμη να κάνει αυτό που ξέρει καλά σε μεγάλους αγώνες. Με ηγέτες τους «παλιούς» Κοζέρ, Ταβάρες και Γουέλ, έστειλε μήνυμα στην Μπαρτσελόνα για μάχη μέχρι εσχάτων. Πάντως η διαφορά των δύο αντικατοπτρίζεται και στα φετινά μπάζετ τους, με αυτό της Μπαρτσελόνα να φτάνει τα 39 εκατ. και της Ρεάλ τα 29 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχη είναι και η διαφορά Ανατολού Εφές (25 εκατ.) και Ολυμπιακού (15 εκατ.).

Οι 10 «ερυθρόλευκες» παρουσίες σε Final-4

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πρόκληση για Μπαρτζώκα

Ο Γιώργος Μπαρτζώκας θα βρεθεί για τρίτη φορά στην καριέρα του σε Final-4 Ευρωλίγκας. Την πρώτη φορά που το κατάφερε, με τον Ολυμπιακό το 2013 (Λονδίνο), στέφθηκε και πρωταθλητής Ευρώπης, γεγονός που τον κατέστησε τον πρώτο Έλληνα προπονητή στην ιστορία που κατέκτησε τον τίτλο της κορυφαίας ευρωπαϊκής διασυλλογικής διοργάνωσης. Το 2016 (Βερολίνο), ο 56χρονος κόουτς προκρίθηκε σε Final-4 ως προπονητής της ρωσικής Λοκωμοτίβ Κουμπάν, η οποία κατέλαβε την 3η θέση. Φέτος, θα έχει την ευκαιρία να ισοφαρίσει το ρεκόρ του Δημήτρη Ιτούδη που έχει δύο κατακτήσεις με την ΤΣΣΚΑ (2016, 2019). Ο πρώτος ημιτελικός, Ολυμπιακός - Εφές, θα γίνει την Πέμπτη 19 Μαΐου (19.00), ενώ ο δεύτερος, Μπαρτσελόνα - Ρεάλ, την ίδια μέρα στις 22.00. Ο μικρός τελικός θα διεξαχθεί το Σάββατο 21/5 (17.00) και ο μεγάλος τελικός στις 20.00.

Ο 56χρονος κόουτς θα έχει την ευκαιρία να ισοφαρίσει το ρεκόρ του Δημ. Ιτούδη, που έχει δύο κατακτήσεις με την ΤΣΣΚΑ (2016, 2019).

διασπορά
ειδήσεων

ΝΕΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΙΑΝΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12:00 - 13:00

The 2022
Hubert Curien
Memorial Lecture

Economic & Financial Crises:
A (Statistical) Physicist's Viewpoint

Prof Jean-Philippe Bouchaud

École Normale Supérieure, Paris

Thursday, 19 May 2022 | 19:30

The Cyprus Institute

Costas Stefanis Amphitheater, Athalassa Campus

Info: tel. 22208752 · email: office.events@cyi.ac.cy · www.cyi.ac.cy

Media Sponsor

Πληθωρισμός και στις πλαστικές

Οι χειρουργοί των διασμηοτήτων ζητούν αστρονομικά ποσά για ένα λίφτινγκ

Της ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΜΠΟΝΚΟΠΑΝΙ

Οι **πλούσιοι** διαφέρουν από όλους τους άλλους. Διαφορετικές είναι, όπως αποδεικνύεται και οι κοσμητολογικές επεμβάσεις που κάνουν. Το κόστος της ζωής διαρκώς αυξάνεται. Οι τιμές των ακινήτων, των έργων τέχνης, των αυτοκινήτων τα τελευταία χρόνια εκτινάχθηκαν στα ύψη. Ακριβώς το ίδιο συνέβη και με τις πλαστικές επεμβάσεις, ιδιαίτερα όταν το νυστέρι κρατούν οι πιο διάσημοι πλαστικοί χειρουργοί. Παρά τα αστρονομικά ποσά που χρεώνουν, οι επιδοχοί πελάτες τους αναγκάζονται να περιμένουν επί μήνες στις λίστες αναμονής.

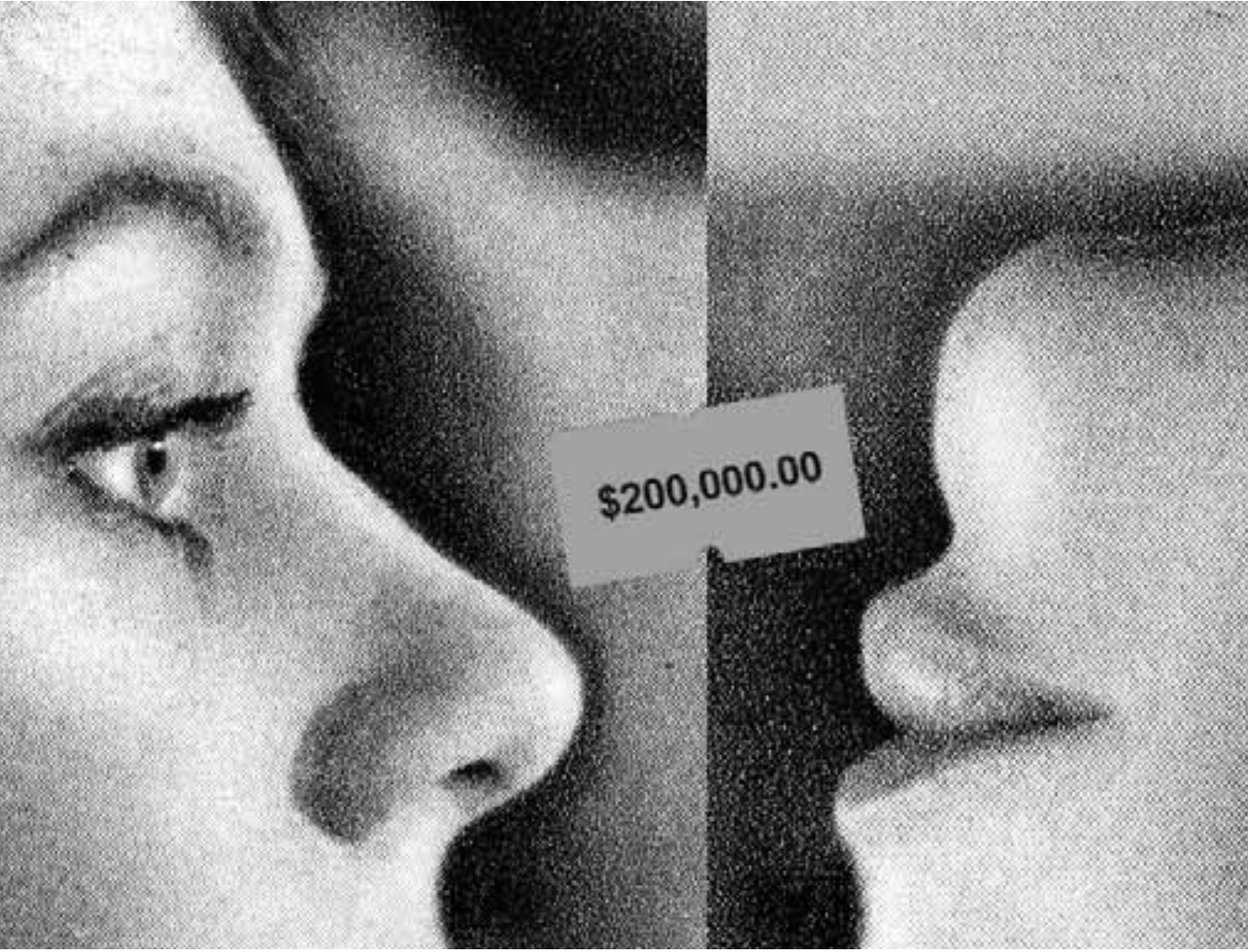
Αυτό μπορεί να το πιστοποιήσει η 63χρονη Χιλντα Μπακ, που ταξίδεψε από το Τέξας στη Νέα Υόρκη και υποβλήθηκε σε πλαστική από τον δρ Αντρίου Τζάκονο έναντι 230.000 δολαρίων. Ο χειρουργός της, βέβαια, δεν είναι κάποιος τυχαίος, αλλά ο «μάγος» που επέστρεψε τη νεότητα στο πρόσωπο του σχεδιαστή Μαρκ Τζέικομπς. Η γυναίκα παραδέχεται ότι η επέμβαση ήταν ακριβή, αλλά είναι ευτυχής. «Εχω Ρολς Ρόις, τρία σπίτια, ό, τι επιθυμώ, αλλά ένιωθα θλίψη. Δεν μετανώω καθόλου για το δώρο που έκανα στο πρόσωπό μου».

Θέμα λογότυπου

Ο δρ Τζόναθαν Σάικς, πλαστικός χειρουργός στο Μπέμπερλι Χιλς και πρώην πρόεδρος της αμερικανικής Εταιρείας Πλαστικής Χειρουργικής, εξηγεί ότι «είναι λίγο σαν το λογότυπο των ρούχων ή την τιμή του κρασιού. Όσο υψηλότερη, τόσο το καλύτερο. Αραγε ένα λίφτινγκ αξίζει πραγματικά ένα τόσο υψηλό κόστος; Μόνο ο καταναλωτής μπορεί να το αποφασίσει» (η τιμή ενός λίφτινγκ διά χειρός δύο докторς Σάικς κυμαίνεται μεταξύ 40.000 και 50.000 δολαρίων).

Οι γιατροί που προσφέρουν αυτά τα υπερβολικά ακριβά λίφτινγκ ισχυρίζονται ότι, παρά την τσουκτερή τιμή τους, το αξίζουν εξαιτίας της άρτιας τεχνικής, της μεγάλης καλλιτεχνικής αντίληψης και της εμπειρίας τους. Η δρ Λάρα Ντεβκάν, πλαστική χειρουργός στο Μανχάταν, παρομοιάζει την εργασία της με αυτή ενός καλλιτέχνη που πρέπει να κάνει, κατά παραγγελία, ένα υπέροχο έργο τέχνης. Η γιατρός χρεώνει το λίφτινγκ 200.000 δολάρια.

Το κόστος της επέμβασης, βέβαια, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως η πολυπλοκότητα της και πόσες περιοχές

Η δρ Λάρα Ντεβκάν, πλαστική χειρουργός στο Μανχάταν, παρομοιάζει την εργασία της με αυτήν ενός καλλιτέχνη που πρέπει να κάνει, κατά παραγγελία, ένα υπέροχο έργο τέχνης. Η γιατρός χρεώνει το λίφτινγκ 200.000 δολάρια.

Το κόστος της επέμβασης εξαρτάται από την πολυπλοκότητά της και πόσες περιοχές του προσώπου αφορά, αλλά και από τη διάρκεια της μετεγχειρητικής περιθαλψής.

του προσώπου αφορά (μάτια, βλέφαρα, μύτη, αυχένα). Επίσης εξαρτάται από τη διάρκεια της μετεγχειρητικής περιθαλψής. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει άμεση και διαρκή επικοινωνία με τον χειρουργό και

νοσηλευτές κατ' οίκον. Ο δρ Τσία Τσι Κάο, πλαστικός χειρουργός στο Μπέμπερλι Χιλς, που είναι διάσημος για το λίφτινγκ προσώπου χωρίς ουλές, διαθέτει κέντρο μετεγχειρητικής περιθαλψής, όπου οι ασθενείς του μπορούν να αναρρώσουν με τη βοήθεια θαλάμου υπερβαρικού οξυγόνου. Μια από τις πελάτισσές του, η 48χρονη Λίντα Μπέλ, επικεφαλής οικου προϊόντων ομορφιάς, του παρομοιάζει με υπερπολυτελές ξενοδοχείο. Η ίδια παρέμεινε εκεί επί πέντε ημέρες και κατέβαλε 112.000 δολάρια στον δρ Κάο για λίφτινγκ προσώπου και αυχένα.

Τιμή και αποτέλεσμα

Η 68χρονη Ντιάν Πιτσόλι, σχεδιάστρια μόδας από το Νιου Τζέρσεϊ, συζήτησε με

πολλούς ειδικούς το ενδεχόμενο να υποβληθεί σε λίφτινγκ. Κάποιοι της ζήτησαν αστρονομικά ποσά. Τελικά επέλεξε τον δόκτορα Μάθιου Γουάιτ, με ιατρείο στο Μανχάταν, ο οποίος συμφώνησε να τη χειρουργήσει έναντι 50.000 δολαρίων. «Κάποιοι από τους άλλους γιατρούς με τους οποίους συναντήθηκα απλώς προσπαθούσαν να ανεβάσουν την τιμή, αναφέροντας ξανά και ξανά πόσες διασμηότητες είχαν χειρουργήσει».

Η ίδια δηλώνει ικανοποιημένη από τη δουλειά του δόκτορος Γουάιτ. «Είμαι η ίδια, όπως ανέκαθεν, μόνο που μοιάζω πολύ νεότερη», λέει. «Η υψηλότερη τιμή δεν σημαίνει απαραίτητα καλύτερο αποτέλεσμα».

Απαγόρευση γκαζόν στη Νεβάδα λόγω ανομβρίας

Του ΧΕΝΡΙ ΦΑΟΥΝΤΕΝ

Το **πότισμα** και τη φύτευση γκαζόν απαγόρευσε διά νόμου η πολιτεία της Νεβάδας στις δυτικές ΗΠΑ, υποχρεώνοντας τους ιδιοκτήτες κατοικιών να το αφαιρέσουν και να το αντικαταστήσουν με είδη κλωρίδας περισσότερο φιλικά στο κλίμα της ερήμου. Το νομοθέτημα ορίζει ότι κάθε «μη χρηστικό» και διακοσμητικό φυτό, που απαιτεί πότισμα στην πόλη του Λας Βέγκας και στα περίχωρά του, θα πρέπει να αφαιρεθεί αμέσως.

Το πέρασμα του γρασιδιού στην παρανομία αποτελεί το πλέον πρόσφατο και πιο ακραίο μέτρο διατήρησης υδάτινων

Ο νόμος ορίζει ότι κάθε «μη χρηστικό» και διακοσμητικό φυτό στο Λας Βέγκας θα πρέπει να αφαιρεθεί αμέσως.

πόρων στις νοτιοδυτικές ΗΠΑ, ύστερα από δεκαετίες οικιστικής ανάπτυξης και 20 χρόνια ξηρασίας, που περιόρισαν τη ροή των υδάτων του ποταμού Κολοράντο, πηγή ύδρευσης επιτά πολιτειών της περιοχής. Στη νότια Νεβάδα, τόπο κατοικίας 2,5 εκατομμυρίων πολιτών και προορισμό 40

Η αντικατάσταση του γρασιδιού με πιο ανθεκτικά φυτά μπορεί να περιορίσει την κατανάλωση νερού κατά 70%, με την οικονομία να ενισχύεται σημαντικά αν το γκαζόν αντικατασταθεί με συνθετικό χλοοτάπητα.

εκατομμυρίων τουριστών τον χρόνο, το πρόβλημα έχει επείγοντα χαρακτηριστή. Η πόλη του Λας Βέγκας υδρεύεται από τη λίμνη Μιντ, η οποία καλύπτει ποσοστό 90% των αναγκών της σε πόσιμο νερό. Η λίμνη, όμως, συρρικνώνεται διαρκώς, με την υπηρεσία ύδρευσης της Νεβάδας να έχει

ήδη δαπανήσει 1,5 δις. δολάρια την τελευταία δεκαετία για τη διάνοιξη βαθύτερων φρεατίων άντλησης.

«Χρήμα για χόρτο»

Η απαγόρευση του γκαζόν αποφασισθηκε ύστερα από χρόνια αποτυχημένων

προσπαθειών περιορισμού της κατανάλωσης νερού, στις οποίες περιελήφθη θνησιγενής εκστρατεία οικειοθελούς εκρίζωσης των γκαζόν από αυλές πολιτών με χρηματικό αντάλλαγμα και τον ευφάνταστο τίτλο «Χρήμα για χόρτο». Το μέτρο, ωστόσο, απέτυχε να πείσει ικανό αριθμό ιδιοκτητών. Αντίθετα, η υποχρεωτική αντικατάσταση του γκαζόν με πιο ανθεκτικά φυτά μπορεί να περιορίσει την κατανάλωση νερού κατά 70%, με την οικονομία αυτή να ενισχύεται σημαντικά εάν το γκαζόν αντικατασταθεί με συνθετικό χλοοτάπητα.

Το νερό που καταλήγει στις αποχετεύσεις του Λας Βέγκας φιλτράρεται και επιστρέφει καθαρό στην λίμνη Μιντ. Περισσότερο από το ήμισυ του νερού της περιοχής, όμως, χρησιμοποιείται για άρδευση, με τον μεγαλύτερο όγκο του να χάνεται χάρα στην ταχύτατη εξάτμιση του κάτω από τον αδυσώπητο ήλιο της Νεβάδας. Η πολιτεία δημιούργησε μάλιστα ειδική ομάδα εφαρμογής των περιορισμών στην ύδρευση, η οποία επισκέπτεται ιδιοκτήτες κατοικιών που αρνούνται να εκρίζωσουν το γκαζόν τους. Σε περίπτωση επιμονής άρνησής τους να συμμορφωθούν, στους ιδιοκτήτες θα επιβάλλονται πρόστιμα.

Τα ακραία μέτρα αυτά έχουν βοηθήσει στον περιορισμό της κατανάλωσης ύδατος κατά το ήμισυ από την έναρξη της ξηρασίας το 2000, παρότι ο πληθυσμός της περιοχής αυξήθηκε 20%.

Μόνιμη τηλεργασία, αλλά με μείωση μισθού

ΛΟΝΔΙΝΟ. Τη δυνατότητα μόνιμης τηλεργασίας προσφέρει στους εργαζομένους της δικηγορική εταιρεία στο Λονδίνο, ζητώντας όμως από αυτούς να αποδεχθούν μείωση μισθού της τάξεως του 20%.

Η δικηγορική εταιρεία Stephenson Harwood ανακοίνωσε, σύμφωνα με το BBC, ότι θα επιτρέπει εφεξής την τηλεργασία εφόσον οι υπάλληλοι συμφωνήσουν οικειοθελώς σε μείωση μισθού. Το θέμα της τηλεργασίας έχει προβληματίσει τις δυτικές κοινωνίες μετά το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού, με τους εργαζομένους να γλιτώνουν έξοδα μετακίνησης και χρόνο και τους εργοδότες να μειώνουν το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεών τους. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι οι εργαζόμενοι είναι λιγότερο παραγωγικοί όταν εργάζονται άνευ επιτηρήσεως στο σπίτι τους. Άλλοι υποστηρίζουν, όμως, ότι χωρίς τη μετακίνηση από και προς την εργασία οι υπάλληλοι εργάζονται περισσότερες ώρες και είναι πρόθυμοι να κάνουν υπερωρίες, εφόσον δεν μετακινούνται από την κατοικία τους. Ο αναπληρωτής υπουργός της βρετανικής κυβερνήσης Τζέικομπ Ρίς-Μούουγκ προκάλεσε κύμα αντιδράσεων όταν δήλωσε πρόσφατα ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να σταματήσουν την τηλεργασία. Επιστημονικές μελέτες αποδεικνύουν ότι η τηλεργασία μπορεί να ενισχύσει την παραγωγικότητα, ενώ πολλές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα της Βρετανίας διαπίστωσαν ότι η «υβριδική εργασία», συνδυασμός τηλεργασίας και διά ζωής απασχόλησης, οδηγεί σε αποσυμφόρηση του χώρου εργασίας και ενισχύει την ικανοποίηση των υπαλλήλων.

Η εταιρεία Stephenson Harwood ανέφερε ότι προσέλαβε μικρό αριθμό εργαζομένων που δεν διέμεναν στο Λονδίνο για να καλύψει ανάγκες της κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Αυτοί οι εργαζόμενοι αμείβονταν λιγότερο, καθώς δεν επιβαρύνονταν με έξοδα μετακίνησης. Αν η παρουσία τους στο γραφείο καθίστατο αναγκαία, οι

Το θέμα της τηλεργασίας προβληματίζει: αφενός οι εργαζόμενοι γλιτώνουν έξοδα μετακίνησης και χρόνο, αφετέρου οι εργοδότες μειώνουν το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεών τους.

Βρετανική δικηγορική εταιρεία ανακοίνωσε ότι εφεξής θα την προσφέρει εφόσον οι υπάλληλοι συμφωνήσουν σε περικοπή αποδοχών.

νεοπροσληφθέντες είχαν τη δυνατότητα να ζητήσουν έξοδα μετακίνησης.

Ορισμένες εταιρείες αντιμετώπιζουν αντιδράσεις εκ μέρους των εργαζομένων για τα σχέδια επανόδου στη διά ζωής εργασία. Σε ανοικτή επιστολή, εργαζόμενοι της Apple στην Καλιφόρνια επισήμαναν ότι η επιστροφή δεν επιβαρύνονταν με έξοδα χωρίς μένουν κοντά και τους νέους οικογενειακές υποχρεώσεις.

Εταιρεία διοργανώνει «ταχύρρυθμα ραντεβού»

Της ΜΠΕΚΙ ΧΙΟΥΖ

Οι **εφαρμογές** γνωριμιών ανήκουν στο παρελθόν. Το αντίπαλο δέος είναι ήδη εδώ και ονομάζεται «Ambyr Club». Στην πραγματικότητα πρόκειται για μια εταιρεία που διοργανώνει «ταχύρρυθμα ραντεβού» διευκολύνοντας τη διαπροσωπική επαφή των επιδοχών συντρόφων. Το «Ambyr Club» ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο από δύο νεαρές γυναίκες: τη Λίλι Μοντασέ και τη Βικτόρια βαν Νες, που έχουν ήδη οργανώσει αρκετές τέτοιες συναντήσεις σε μπαρ της Νέας Υόρκης. Κάθε ενδιαφερόμενος που θέλει να λάβει μέρος σε αυτές πρέπει να έχει κλείσει τα 21 χρόνια, να καταβάλει 57 ευρώ για την αίτηση εγγραφής και 140 για είσοδο στις εκδηλώσεις. Προτού γίνει δεκτός θα περάσει από συνέντευξη και το παρελθόν του θα ερευνηθεί εξονυχιστικά.

Τα «ταχύρρυθμα ραντεβού», το λεγόμενο «speed dating», ήταν ανέκαθεν ένας κοινωνικά αποδεκτός τρόπος προσωπικής γνωριμίας επιδοχών συντρόφων, που απέκτησε μεγάλη δημοτικότητα στις ΗΠΑ. Μελέτη, άλλωστε, που εκπονήθηκε το 2005 από το Πανεπιστήμιο της Πενσιλβάνια, αναλύοντας δεδομένα της εταιρείας του είδους «HurryDate», διαπίστωσε ότι η έλξη μεταξύ δύο ανθρώπων δημιουργείται κατά τα πρώτα τρία δευτερόλεπτα της συνάντησης.

Στο ίδιο το χρονικό διάστημα, οι χρήστες των εφαρμογών γνωριμιών

αποφασίζουν αν θα προσεγγίσουν το πρόσωπο που «βλέπουν» στην οθόνη ή όχι. Ομως, όπως συμβαίνει με όλες τις καινοτομίες, και οι εφαρμογές γνωριμιών πάλησαν, τόσο ώστε οι διαχειριστές τους άρχισαν να διοργανώνουν συναθροίσεις προκειμένου κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να συναντηθεί απευθείας με το ενδεχόμενο μελλοντικό «ετερονήμιον». Σταδιακά επανήλθαν στην μόδα τα «ταχύρρυθμα ραντεβού» με δεκάδες εταιρείες να κάνουν την εμφάνισή τους στις ΗΠΑ.

Συναντήσεις ΛΟΑΤΚΙ

Το «Ambyr Club» μελλοντικά θα διοργανώνει συναντήσεις και για μέλη που αυτοπροσδιορίζονται ως ΛΟΑΤΚΙ. Μέχρι τότε, η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει είναι η ισομερής εκπροσώπηση των δύο φύλων. Το 75% των μελών που καταβάλλουν το κόστος της αίτησης, είναι γυναίκες. Οι ιδιοκτήτριες της λέσχης ενθαρρύνουν και τους άνδρες να συμμετάσχουν, κάτι που δυστυχώς έχει κόστος για τη δική τους ερωτική ζωή. «Βρίσκουμε έναν άνδρα, ο οποίος είναι εκπληκτικός και δυστυχώς δεν μπορεί να γίνει δικός μας», εξηγεί η βαν Νες. «Πρέπει να τον οδηγήσουμε να εγγραφεί στο «Ambyr Club»... όλα για το καλό της εταιρείας», λέει. Σε αυτό συμφωνεί και η συντελεστής της, η Μοντασέ: «Δεν μπορώ να κρατήσω για τον εαυτό μου έναν καλό άνδρα γιατί νιώθω τύψεις».

Πανδημικό κύμα παχυσαρκίας πλήττει την Ευρώπη

Η **Ευρώπη** αντιμετωπίζει πανδημία παχυσαρκίας, ανέφερε χθες στην έκθεση που παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την Παχυσαρκία ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Όπως εκτιμά, εξαιτίας της κάθε χρόνο διαγιγνώσκονται 200.000 καρκίνοι και σημειώνονται 1,2 εκατ. θάνατοι.

Αυτό είναι το βασικό συμπέρασμα της έρευνας που εκπονείται για πρώτη φορά τα τελευταία 15 χρόνια για αυτό το θέμα από τον ΠΟΥ. Οι επιστήμονες υπογραμμίζουν ότι οι υπέρβαροι και οι παχύσαρκοι στη Γηραιά Ηπειρο διαρκώς αυξάνονται και το μέλλον διαγράφεται δυσόπινο. Επισώς λένε ότι καμία χώρα δεν πρόκειται να προσεγγίσει τον στόχο του διεθνούς υγειονομικού οργανισμού, που είναι ο υποδιπλασιασμός των «κρουσμάτων» παχυσαρκίας έως το 2025.

Σύμφωνα με έρευνα του ΠΟΥ, ετησίως διαγιγνώσκονται 200.000 καρκίνοι και σημειώνονται 1,2 εκατ. θάνατοι.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, 59% των ενηλίκων είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι, ενώ το ίδιο συμβαίνει και στο 8% των παιδιών κάτω των πέντε ετών και στο 1% των παιδιών σχολικής ηλικίας. Η συχνότητα με την οποία εμφανίζεται η συγκεκριμένη ασθένεια στην Ευρώπη είναι υψηλότερη απ' ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη γεωγραφική περιοχή, εξαιρουμένων των Ηνωμένων Πολιτειών. «Είναι

πολύ ανησυχητικό ότι διαπιστώνουμε αύξηση της συχνότητας των υπέρβαρων και παχύσαρκων ατόμων στην ευρωπαϊκή περιφέρεια» (ο ΠΟΥ συμπεριλαμβάνει 53 κράτη), καταλήγει η έκθεση.

Το υπερβολικό σωματικό βάρος συνδέεται με πλήθος παθολογικών καταστάσεων, όπως μυοσκελετικές παθήσεις, διαβήτης τύπου 2, καρδιολογικά νοσήματα και τουλάχιστον 13 μορφές καρκίνου. Το υπερβολικό σωματικό λίπος, άλλωστε, συμβάλλει στον πρόωρο θάνατο και προκαλεί πλήθος αναπνηριών.

Ως παχύσαρκος ορίζεται όποιος έχει δείκτη μάζας σώματος μεγαλύτερο του 30 και ως υπέρβαρος όταν ο ίδιος δείκτης είναι από 25 έως 29,9. Σύμφωνα με την έρευνα, οι παχύσαρκες και υπέρβαρες γυναίκες στην Ευρώπη είναι περισσότερες.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι υπέρβαροι και κυρίως οι παχύσαρκοι βρέθηκαν σε δεινή θέση, διότι αποδείχθηκαν ιδιαίτερα ευάλωτοι στην COVID-19. Ταυτόχρονα, οι περιορισμοί στην κινητικότητα και η μεταβολή της κατανάλωσης τροφίμων, εξαιτίας των περιορισμών στην κίνηση, αναμένεται να αφήσουν ισχυρό αποτύπωμα στην υγεία του γενικού πληθυσμού.

Πάντως, ο επικεφαλής του ΠΟΥ για την περιφέρεια της Ευρώπης, δρ Χανς Κλούγκε, τόνισε ότι ακόμα και τώρα είναι δυνατή η αντιστροφή της κατάστασης. «Δημιουργώντας περιβάλλοντα τα οποία ενθαρρύνουν και προωθούν τις επενδύσεις στην υγεία και στην καινοτομία και ενισχύοντας τα υγειονομικά μας συστήματα, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την παχυσαρκία στην ήπειρό μας».

Το υπερβολικό σωματικό βάρος συνδέεται με πλήθος παθολογικών καταστάσεων, όπως μυοσκελετικές παθήσεις, διαβήτης τύπου 2, καρδιολογικά νοσήματα. Επίσης, το υπερβολικό σωματικό λίπος συμβάλλει στον πρόωρο θάνατο και προκαλεί αναπνηρίες.

ΑΝΑΛΥΣΗ
EUROBANK*

Συνεχίζεται η άνοδος του πληθωρισμού

Παρά τα σημάδια σταθεροποίησης στις τιμές πρώτων υλών, τα στοιχεία πληθωρισμού συνεχίζουν να εκπλήσσουν ανοδικά, ενισχύοντας τις ανησυχίες για διατήρησή του σε υψηλά επίπεδα για διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο, καθώς το εύρος της διάχυσης των πληθωριστικών πιέσεων φαίνεται πως αυξάνεται. Η αποδέσμευση συμπίεσμένης ζήτησης μετά την άρση των αυστηρών περιορισμών κατά του κορωνοϊού ενισχύει τις τιμές των υπηρεσιών, ενώ τα σημάδια περαιτέρω διατάραξης της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και της εφαρμοζόμενης πολιτικής «μηνδενικής διασποράς της COVID» από την Κίνα συντηρούν ανοδικές πιέσεις στις τιμές των αγαθών. Παράλληλα, οι τιμές στα είδη διατροφής έχουν ενισχυθεί λόγω του αυξημένου κόστους παραγωγής (άνοδος της τιμής των λιπασμάτων) και μεταφοράς.

Χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία πληθωρισμού από τις ΗΠΑ, ο κύριος δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε περισσότερο από όσο αναμενόταν τον Απρίλιο, +0,3% σε μηνιαία βάση –αν και χαμηλότερα σε σύγκριση με την άνοδο 1,2% τον προηγούμενο μήνα–, καθώς η υποχώρηση 2,7% στις τιμές ενέργειας αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση 0,9% στα είδη διατροφής, ενώ, κυρίως λόγω επιδράσεων βάσης, ο επίσημος δείκτης υποχώρησε στο 8,3%, παραμένοντας όμως κοντά στο υψηλό 40 ετών 8,5% του Μαρτίου.

Ανοδικά εξέπληξε και ο λεγόμενος δομικός πληθωρισμός, σημειώνοντας αύξηση 0,6% μηνιαίως και 6,2% ετησίως, με τους περισσότερους υποδείκτες να καταγράφουν σημαντική

άνοδο, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου της στέγασης ο οποίος έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στη διαμόρφωση του πληθωρισμού. Σε αυτό το περιβάλλον εκτιμάται ότι, αν και λόγω επιδράσεων βάσης ενδέχεται να δούμε υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων τους επόμενους μήνες –υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα σημειωθεί νέα σημαντική άνοδος στις τιμές ενέργειας–, εντούτοις η αποκλιμάκωση αναμένεται να αποδειχθεί σταδιακή, ενδεχόμενο που ενισχύει την άποψη για αύξηση του fed funds rate της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ πάνω από το επίπεδο μακροχρόνιας ισορροπίας τους επόμενους μήνες.

Τα ισχυρότερα από τα αναμενόμενα στοιχεία πληθωρισμού των ΗΠΑ επηρέασαν αρνητικά τις αγορές κυβερνητικών ομολόγων. Εντούτοις, οι απώλειες αποδείχθηκαν προσωρινές, καθώς στο τέλος της εβδομάδας κινήθηκαν ανοδικά, επωφελημένες από τη σημαντική μείωση της διάθεσης των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου λόγω ανησυχίας για τις επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία της πολιτικής «μηνδενικής διασποράς της COVID» της Κίνας, του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία και της προοπτικής υψηλότερων επιτοκίων από πολλές κεντρικές τράπεζες. Στις αγορές συναλλάγματος, το δολάριο, που θεωρείται ένα από τα ασφαλή καταφύγια σε περιόδους αβεβαιότητας, ενισχύθηκε σημαντικά, πεζώνοντας την ισοτιμία ευρώ/δολ. κάτω από την περιοχή του 1,04 για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο του 2017.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνάς Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Δυσκολότερη και ακριβότερη η έξοδος της Ελλάδας στις αγορές

Ξεκινά η σειρά αυξήσεων των επιτοκίων της ΕΚΤ από τα τρέχοντα αρνητικά επίπεδα

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Από τον Ιούλιο και μετά, όπως δείχνουν τα πράγματα, οι εξοδοί της Ελλάδας στις αγορές θα γίνονται σε ακόμη δυσκολότερο περιβάλλον σε σχέση με το σημερινό, αφού θα έχει ξεκινήσει η σειρά αυξήσεων των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τα τρέχοντα αρνητικά επίπεδα, κάτι που μέχρι πριν από λίγες εβδομάδες τοποθετείτο προς το τέλος του έτους, οπότε θα είχε ολοκληρωθεί το πρόγραμμα δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου για το 2022.

Η ταχεία πλέον ομαλοποίηση της πολιτικής της ΕΚΤ, την οποία και επιβάλλει το πληθωριστικό σοκ που βαθαίνει στην Ευρωζώνη, έχει σοβαρό αντίκτυπο για την Ελλάδα, καθώς αποδυναμώνει ακόμη περισσότερο τους όρους πρόσβασης στις αγορές, με την αύξηση των επιτοκίων να οδηγεί σε όλο και υψηλότερες αποδόσεις στα κρατικά ομόλογα και να υπονομεύει τον ρυθμό μείωσης του ελληνικού χρέους, με το μέσο σταθμικό κόστος του ανεξόφλητου χρέους να αυξάνεται. Αυτό θα έχει αντίκτυπο και στο κόστος δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και στο πιστωτικό προφίλ της Ελλάδας.

Βέβαια, η άνοδος του πληθωρισμού εκτός του ότι έχει αρνητικές συνέπειες για τα κόστη

Η άνοδος των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων αυξάνει τους κινδύνους για την Ελλάδα, επισημαίνουν αναλυτές διεθνών οίκων.

εξυπηρέτησης του χρέους των κυβερνήσεων –καθώς αυξάνονται επιτόκια και αποδόσεις των ομολόγων– έχει και το όφελος του ότι διαβρώνει την πραγματική αξία του δημόσιου χρέους.

Όπως εξηγεί η Capital Economics, ο υψηλότερος πληθωρισμός, ενισχύοντας το ονομαστικό ΑΕΠ, προκαλεί... μαθηματικά πτώση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ. Ο αποπληθωριστής του ονομαστικού ΑΕΠ αυξάνεται λιγότερο από τον πληθωρισμό στις περισσότερες χώρες, ειδικά στην Ευρώπη. Δεύτερον, μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερο κρατικό δανεισμό, δεδομένου ότι ο πληθωρισμός (τουλάχιστον αρχικά) τείνει να ενισχύει τα φορολογικά έσοδα περισσότερο από τις δημόσιες δαπάνες.

Η αλλαγή πολιτικής της ΕΚΤ, την οποία επιβάλλει το πληθωριστικό σοκ που βαθαίνει στην Ευρωζώνη, έχει σοβαρό αντίκτυπο για την Ελλάδα.

Ωστόσο, όπως τονίζει, το δεύτερο σημείο είναι απίθανο να παραμείνει για πολύ, καθώς αυξάνεται ο αντίκτυπος του υψηλότερου πληθωρισμού στο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους.

Με το στοιχείο της «έκπληξης» του πληθωρισμού να εξασθενεί, οι αυξανόμενες προσδοκίες για τον πληθωρισμό ανεβάζουν τις ονομαστικές αποδόσεις των ομολόγων. Και οι πραγματικές αποδόσεις των ομολόγων αυξάνονται μια και οι κεντρικές τράπεζες «ανεβάζουν» τα επιτόκια ως απάντηση στον υψηλότερο πληθωρισμό.

Οι αναλυτές υπογραμμίζουν τη σοβαρή πρόκληση που θέτει αυτό το νέο περιβάλλον για την Ελλάδα. Η Morgan Stanley επισημαίνει

σε νέα έκθεσή ότι η άνοδος των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, που προκαλεί η ομαλοποίηση της πολιτικής της ΕΚΤ, αυξάνει τους κινδύνους για την Ελλάδα. Η ελληνική οικονομία στηρίχθηκε από τη χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής και σε μεγάλο βαθμό από τη νομισματική πολιτική της ΕΚΤ καθώς συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα PEPP, γεγονός που οδήγησε σε απότομη μείωση των ελληνικών επιτοκίων τα τελευταία δύο χρόνια. Αυτό, με τη σειρά του, στήριξε τις επενδύσεις και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα της χώρας, όπως τονίζει η Morgan Stanley. «Αρκετοί παράγοντες ωστόσο έχουν οδηγήσει πρόσφατα σε αύξηση των αποδόσεων, η οποία αποτελεί κρίσιμο παράγοντα κινδύνου

για τη χώρα», επισημαίνει. Αυτοί είναι το τέλος του PEPP –με την Ελλάδα να μην περιλαμβάνεται στο κλασικό QE– και η πρόσφατη «επιθετική» στρόφη της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ.

Από την πλευρά του και ο οίκος αξιολόγησης DBRS υπογραμμίζει πως η σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ προσθέτει πίεση στο κόστος δανεισμού της χώρας και εγείρει ερωτήματα σχετικά με το πόσο υπερχρεωμένες χώρες όπως η Ελλάδα μπορούν να διατηρήσουν τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους τους. Κατά την DBRS, η δημοσιονομική πειθαρχία και η διατήρηση της ανάπτυξης αποτελούν τα «κλειδιά» για τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους.

Με οριακή πτώση έκλεισε το ΧΑΚ

Με οριακή πτώση έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 67.03 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,77%.

Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €183.727.55. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 67.03 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,77%.

σε στις 40.23 μονάδες, καταγράφοντας πτώση σε ποσοστό 0,86%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, ο δείκτης της Κύριας Αγοράς κατέγραψε πτώση

1,18%, της Εναλλακτικής Αγοράς 0,55%, Επενδυτικών Εταιρειών 4,8% και των Ξενοδοχείων 0,63%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €113.590,90 (άνοδος 1% – τιμή κλεισίματος €11,10), της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €13.800 (πτώση 0,72% – τιμή κλεισίματος €2,76), της Ελληνικής Τράπεζας με €11.350,16 (πτώση 0,27% – τιμή κλεισίματος €0,75), της Cyprus Cement Public Company με €11.019,56 (άνοδος 1,60% – τιμή κλεισίματος €0,635) και της ΚΕΟ με €9.035,24 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €1,22).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 7 κινήθηκαν ανοδικά, 9 καθοδικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 119.

Με αύξηση των εξαγωγών αλλά και διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος έκλεισε το πρώτο τρίμηνο του 2022. Ο λόγος; Μπορεί τα εξαγόμενα προϊόντα να πωλούνται στις ξένες αγορές σε υψηλές τιμές, καθώς το φαινόμενο του υψηλού κόστους παραγωγής είναι παγκόσμιο, ακριβώς όμως γι' αυτό οι εισαγωγές, που έτσι κι αλλιώς είναι περισσότερες από τις εξαγωγές, κοστίζουν ακριβότερα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου 2022 οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 48,3%, στα 20,07 δισ. ευρώ, έναντι 13,53 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2021. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 32,8%.

Το ίδιο διάστημα, οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν σε 11,59 δισ. ευρώ έναντι 8,78 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο του 2021, καταγράφοντας αύξηση 32%. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, η αύξηση των εξαγωγών ήταν 23,9%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου 2022 διαμορφώθηκε στα 8,47 δισ. ευρώ έναντι 4,74 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο του 2021, καταγράφοντας αύξηση 78,7%. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, το εμπορικό

Οι δαπάνες για τις εισαγωγές είναι πολύ μεγαλύτερες σε σύγκριση με πέρυσι λόγω της ανόδου των τιμών παγκοσμίως.

έλλειμμα διαμορφώθηκε σε 1,88 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 47,9%.

Ειδικά τον Μάρτιο οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 26,3% και οι εξαγωγές κατά 34,4%, στα 6,89 δισ. ευρώ και 4,51 δισ. ευρώ αντίστοιχως. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου διαμορφώθηκε τον Μάρτιο στα 2,38 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 13,4%. Αξίζει να σημειωθεί ότι, εάν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή και τα πλοία, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατέγραψε μεγαλύτερη αύξηση, 15,4%, τον Μάρτιο του 2022 σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2021. Τον Μάρτιο του 2022 καταγράφηκαν ανοδικές τάσεις σε όλους τους κλάδους των εξαγόμενων προϊόντων, με εξαίρεση αυτόν των πρώτων υλών όπου καταγράφηκε μείωση 7,4% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2021. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πανελληνίου Συν-

Οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 48,3%, στα 20,07 δισ., έναντι 13,53 δισ. το αντίστοιχο διάστημα του 2021 και οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 32%, φτάνοντας τα 11,59 δισ. έναντι 8,78 δισ. ευρώ.

δέσμου Εξαγωγών (ΠΣΕ), η αξία των εξαγωγών πετρελαιοειδών - καυσίμων αυξήθηκε κατά 72,5%, των βιομηχανικών προϊόντων κατά 43%, των μηχανημάτων κατά 43,4%, των διαφόρων βιομηχανικών προϊόντων κατά 21,3%,

των ελαίων κατά 35,7% και των εμπορευτικών προϊόντων κατά 33,6%. Μικρότερη αύξηση εμφανίζουν οι εξαγωγές των κατηγοριών τροφίμων (12,9%), χημικών (9,8%) και της κατηγορίας ποτών - καπνού (7,2%).

Το τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2022 σημαντική άνοδο σε σύγκριση με το τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2021 κατέγραψαν οι εξαγωγές πετρελαιοειδών - καυσίμων (61,7%), βιομηχανικών προϊόντων (38,9%), μηχανημάτων (43,7%) και διαφόρων βιομηχανικών (21,7%). Μικρότερη αύξηση εξαγωγών εμφανίζουν οι ιδιαίτερα σημαντικές κατηγορίες των τροφίμων (16,1%) και των χημικών (6,5%), και ακολουθούν οι κατηγορίες των πρώτων υλών (14%), των λαδιών (14,9%) και των ποτών - καπνού (8,4%). Τέλος, οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές των εμπορευτικών προϊόντων παρουσίασαν θεαματική αύξηση της τάξης του 55,1%. Σε απόλυτους αριθμούς, οι εξαγωγές πετρελαιοειδών - καυσίμων διαμορφώθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε 3,44 δισ. ευρώ, των βιομηχανικών προϊόντων σε 1,93 δισ. ευρώ, των τροφίμων - ζώντων ζώων σε 1,62 δισ. ευρώ, των χημικών σε 1,5 δισ. ευρώ και των μηχανημάτων σε 1,17 δισ. ευρώ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

